

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Katedra anglistiky a amerikanistiky

**Pojmové ekvivalenty českých přestupků v anglickém právu:
právně-komparativní analýza**

**Conceptual Equivalents of Czech Administrative
Infractions in English Law: Conceptual Legal Analysis**

Diplomová práce

Bc. Karolína Marchlíková

Olomouc 2018

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla úplný seznam použité a citované literatury.

V Olomouci dne 20. listopadu 2018.

.....

Údaje o diplomové práci

Název: **Pojmové ekvivalenty českých přestupků v anglickém právu: právně-komparativní analýza**

Název anglicky: Conceptual Equivalents of Czech Administrative Infractions in English Law: Conceptual Legal Analysis

Autor: **Karolína Marchlíková**

Vedoucí: **Mgr. et Mgr. Ondřej Klabal**

Univerzita: Univerzita Palackého v Olomouci

Katedra: Katedra anglistiky a amerikanistiky

Studijní obor: 7310T333-00/Angličtina se zaměřením na tlumočení a překlad

Rok: 2018

Počet stran: 88

Počet znaků: 187 739

Poděkování

Ráda bych poděkovala Mgr. Ondřeji Klabalovi za odborné vedení a cené rady, které mi poskytl nejen při zpracování této diplomové práce, ale také během celého studia. Poděkování patří také mému kamarádovi, praporčíku Ondřeji Rusnyákovi, jehož praktické rady mě při analýze přestupků vždy navedly tím správným směrem.

V neposlední řadě bych chtěla moc poděkovat své mamince Renátce, která se mnou měla při psaní práce nesmírnou trpělivost a byla mi obrovskou oporou jako vždy.

Abstrakt

Hlavním cílem této diplomové práce je nalezení pojmových ekvivalentů skutkových podstat vybraných přestupků dle českého správního práva v anglickém právu a posouzení jejich vhodnosti jako překladových protějšků. Teoretická část práce se bude věnovat roli srovnávacího práva v rámci právního překladu a jeho využití při nalézání ekvivalentních právních institutů za pomoci pojmové analýzy. Součástí bude také srovnání českého správního práva s právními odvětvími, v nichž v anglickém právu nalézáme pojmové ekvivalenty českých přestupků. Praktická část bude analyzovat pečlivě vybraný počet a druh českých přestupků a navrhne jejich překladové protějšky za pomoci srovnání příslušné skutkové podstaty a její právní úpravy v České republice a Velké Británii. Součástí práce bude i glosář analyzované právní terminologie.

Klíčová slova: správní delikt, přestupek, správní právo, srovnávací právo, právní systémy, právní odvětví, právní překlad, pojmová analýza

Abstract

The main objective of the diploma thesis is to find conceptual equivalents in English law to the *actus rei* of the selected administrative infractions governed by Czech legislation and to assess their suitability as corresponding translation equivalents. The theoretical part focuses on the function of comparative law when legal texts are being translated and its use while equivalent legal institutes are being searched for by means of a conceptual analysis. In addition, it covers a comparison of the Czech administrative law and other branches of English law in which we can find the conceptual equivalents to the Czech administrative infractions. The practical part then provides analyses of a selected number and type of the Czech administrative infractions and offers their translation equivalents by comparing the particular *actus reus* and its governing legislation in the Czech Republic and Great Britain. A glossary of analysed legal terminology is included.

Key words: administrative delict, administrative infraction, administrative law, comparative law, legal systems, branches of law, legal translation, conceptual analysis

Seznam tabulek a příloh

Tabulka 1: Shrnutí překladových protějšků k pojmu „přestupek“ a posouzení jejich vhodnosti

Tabulka 2: Přestupky proti občanskému soužití podle § 49 PřesZ 1990

Tabulka 3: Přestupky proti majetku podle § 50 PřesZ 1990

Tabulka 4: Přestupky proti veřejnému pořádku podle § 47 PřesZ 1990

Tabulka 5: Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 PřesZ 1990

Tabulka 6: Dopravní přestupky podle § 125c ProvPoz

Tabulka 7: Glosář vybraných pojmů z češtiny do angličtiny

Obrázek 1: Výkaz Ministerstva vnitra o evidenci přestupků za rok 2014

Obrázek 2: Výkaz Ministerstva vnitra o evidenci přestupků za rok 2015

Obrázek 3: Výkaz Ministerstva vnitra o evidenci přestupků za rok 2016

Seznam zkratek

Právní předpisy

LZPS	Listina základních práv a svobod
ObčZ	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
POCA	Proceeds of Crime Act 2002
PozKom	zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích
ProvPoz	zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů
PřesZ	zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích
PřesZ 1990	zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích
SilDop	zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě
SpŘ	zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
TrZ	zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
Ústava	ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Instituce

CPS	The Crown Prosecution Service
EMCDDA	European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction
JCPC	Judicial Committee of Privy Council
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NS	Nejvyšší soud
NSS	Nejvyšší správní soud

Jiné

BLD	BLACK, Henry Campbell, 1910. <i>Black's law dictionary: definitions of the terms and phrases of American and English jurisprudence, ancient and modern</i> [online]. 2nd ed. Union, N.J.: Lawbook Exchange.
GOV.UK	oficiální webová stránka britské veřejné správy
OLD	MARTIN, E (ed.), 1997. <i>A Dictionary of law</i> . 4th ed. Oxford: Oxford University Press.
PSPO	Public Space Protection Order
zák.	zákon
sp. zn.	spisová značka

Obsah

ÚVOD.....	9
1. CHARAKTERISTIKA PRÁVNÍCH SYSTÉMŮ A JEJICH ROZDĚLENÍ.....	11
1.1. KONTINENTÁLNÍ SYSTÉM PRÁVA NEBOLI CIVIL LAW	12
1.2. COMMON LAW	13
2. SROVNÁVACÍ PRÁVO	17
2.1. SROVNÁVACÍ PRÁVO V PŘEKLADU	18
2.1.1. Právní překlad	18
2.1.2. Role srovnávacího práva v překladu	20
3. PŘESTUPKY V ČESKÉM PRÁVU	21
3.1. SPRÁVNÍ PRÁVO	21
3.1.1. <i>Prameny práva</i>	21
3.1.2. <i>Správní delikty ve správním trestání</i>	22
3.2. PŘESTUPEK NEBO TRESTNÝ ČIN?	25
3.3. PŘEKLAD TERMÍNU „PŘESTUPEK“ DO ANGLIČTINY	26
4. VYBRANÉ ASPEKTY ANGLICKÉHO PRÁVA	30
4.1. TORT LAW	30
4.2. SUMMARY OFFENCE	31
5. SROVNÁNÍ ČESKÝCH PŘESTUPKŮ S PRÁVNÍ ÚPRAVOU VELKÉ BRITÁNIE A NÁVRH JEJICH PŘEKLADOVÝCH PROTĚJŠKŮ	32
5.1. METODA PRÁVNĚ-KOMPARATIVNÍ ANALÝZY	32
5.2. VYBRANÉ PŘESTUPKY PODLE ZÁKONA Č. 200/1990 SB., O PŘESTUPCÍCH VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ	33
5.2.1. § 49 <i>Přestupky proti občanskému soužití</i>	33
5.2.2. § 50 <i>Přestupky proti majetku</i>	43
5.2.3. § 47 <i>Přestupky proti veřejnému pořádku</i>	56
5.2.4. § 30 <i>Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi</i>	70
5.3. VYBRANÉ DOPRAVNÍ PŘESTUPKY PODLE ZÁKONA Č. 361/2000 SB., O PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH A O ZMĚNÁCH NĚKTERÝCH ZÁKONŮ	76
5.4. PROTIPRÁVNÍ JEDNÁNÍ V ANGLICKÉM PRÁVU ODPOVÍDAJÍCÍ ČESKÝM PŘESTUPKŮM	92
ZÁVĚR	93
SUMMARY	95
BIBLIOGRAFIE.....	97
PŘÍLOHY.....	111

Úvod

Překlad je nástrojem nejen mezinárodní komunikace, ale také mezikulturní, a překladatel tak nezřídka čelí obtížím spojenými s rozdíly v jednotlivých kulturách. S odlišnostmi kultur souvisí i rozdílnost národních právních systémů, z níž plynou problémy právního překladu (Sandrini, 2009, s. 36). V této souvislosti se proto problematikou překladu právních textů zabývalo již několik autorů (de Groot, 2006; Simonnæsová, 2013; Jopek-Bosiacka, 2013). Právní jazyk je pro každou zemi charakteristický, neboť je ovlivněn jejím postupným vývojem, historií a v neposlední řadě také kulturou, což se promítá v odlišnosti právních norem, pojmů a institutů (Jopek-Bosiacka, 2013, s. 111).

Právní terminologie je silně zakořeněna v právních systémech daných zemí (Sandrini, 1999, s. 103) a výzvou překladatele je tudíž překlad pojmů, které jsou úzce vázány s určitou kulturou a jejím právním systémem (Simonnæsová, 2013, s. 155). V takových případech lze využít metod srovnávacího práva, které se zaměřuje na porovnání práva v odlišných zemích. Jeho podstatou je srovnání práva jednoho státu ve vztahu k druhému a identifikovat patřičné podobnosti nebo rozdíly (Eberle, 2009, s. 452). Právní komparatistika proto tvoří významnou součást právního překladu (Friedman, 1990, s. 49).

Cílem této diplomové práce je navrhnout překlad znění skutkových podstat českých přestupků do angličtiny. Aby byly k českým právním pojmům vybrány odpovídající pojmové ekvivalenty v angličtině, bude návrh konečného překladu podložen právně-komparativní analýzou, která bude spočívat ve srovnání příslušné české a britské právní úpravy.

Přestupky upravuje v České republice správní právo, avšak z důvodu odlišnosti právních systémů České republiky a Velké Británie bude analýza také zkoumat, v jakých právních odvětvích nacházíme anglické pojmové ekvivalenty.

Teoretická část práce se bude nejprve věnovat objasnění hlavních rozdílů právních systémů typických pro Českou republiku a Velkou Británii. Druhá kapitola pak přiblíží koncept srovnávacího práva a jeho relevanci v právním překladu. Následující, třetí, kapitola se zaměří na české přestupy, jejich charakteristiku, právní úpravu a srovnání s jinými protiprávními jednáními. Poslední kapitola teoretické části má za cíl stručně objasnit vybrané aspekty anglického práva, jež se v českém právu nevyskytují, avšak v anglickém právu jsou velmi časté, což podloží i právně-komparativní analýzu praktické části.

Cílem praktické části bude samotný návrh překladu znění skutkových podstat českých přestupků. Přestupky vybrané k analýze budou zahrnovat přestupky proti veřejnému pořádku, občanskému soužití, proti majetku, přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi a také dopravní přestupky. Druhy přestupků jsou voleny podle četnosti jejich evidence v České republice na základě statistik Ministerstva vnitra a Ministerstva dopravy za zvolené období.

1. Charakteristika právních systémů a jejich rozdělení

Rozšiřující se mezinárodní trh, obchod a celosvětová spolupráce mají nevyhnutelně za následek prolínání nejrůznějších kultur a tradic, mezi které spadají i tradice a systémy právní (Dainow, 1966, s. 419).

Právních systémů najdeme ve světě několik, a ne vždy může být snadné je od sebe významně rozlišit. Určitě zde nemusí platit pravidlo, ve kterém jedna země rovná se jeden právní systém. Existují právní systémy, které jsou zřetelně rozlišitelné, ale také právní systémy hybridní, jež mohou slučovat několik právních tradic anebo do nich významně zasahuje právo náboženské, jak je tomu často zejména u islámských zemí (O'Connorová, 2012, s. 7). Zemí se smíšenými (hybridními) právními systémy existuje mnoho, za základní představitele však komparatisté považují Louisianu, Quebec, Skotsko a Jihoafrickou republiku (Palmer, 2007, s. 1210–1211; Kimová, 2010, s. 701). Podle Donlana (2010, s. 14) tyto země „propojily kontinentální právo soukromé s angloamerickým právem veřejným a trestním.“¹ Palmer (2007, s. 1211) dokonce uvádí, že státy jako Louisiana a Skotsko slouží díky svým smíšeným systémům jako jakési „laboratoře srovnávacího práva.“

Ať už jsou právní systémy různé, jedno mají společné, a tím je podle Dainowa snaha „regulovat lidskou aktivitu v jednotlivých společnostech příslušných zemí, ve kterých tvoří součást jejich kultury, historie a života obyvatel“ (Dainow, 1966, s. 419).

O'Connorová rozlišuje právní systémy a právní tradice, kdy právní tradice zahrnují spíše přístup obyvatelstva k právu jako takovému, který vychází z historického vývoje daného státu, z čehož pak vychází samotný vliv práva ve společnosti a jeho pozice. Právním systémem se pak míní souhrn norem, pravidel a právních institutů, které se podílejí na aplikování a tvorbě práva. Země, jež jsou součástí stejné právní tradice, se však mohou lišit svými právními systémy, co se týká druhů norem, jejich uplatňováním a procesním řízením (O'Connorová, 2012, s. 8).

V západních civilizacích patří mezi dvě hlavní tradice právo kontinentální a *common law* se svými právními systémy. Srovnávání jejich rozdílů se postupně stalo významnou tradicí právních specialistů, přičemž největší nárůst zájmu o tuto oblast pozorujeme od 20. století (Dainow, 1966, s. 419). O'Connorová zdůrazňuje, že je při práci v právní oblasti velice záhodno znát rozdíly mezi patřičnými právními systémy a jejich neznalost může vést k nežádoucím následkům (O'Connorová, 2012, s. 5).

¹ Citace do češtiny přeložila Karolína Marchlíková.

Ráda bych se tedy v této kapitole věnovala základnímu srovnání dvou největších právních tradic – kontinentální a *common law*, a to konkrétně v rámci právních systémů v České republice a Velké Británii.

1.1. Kontinentální systém práva neboli Civil Law

Právní systém České republiky řadíme do velké kontinentální právní tradice (Knapp, 1996). Podle internetového slovníku *Black's Law Dictionary* odpovídá termín *Civil Law* systému práva, kterému v češtině říkáme kontinentální: „V současném moderním západním světě se jedná o jeden ze dvou hlavních právních systémů, tím druhým je systém *common law*...“ (Black, 1910). I Knapp (1996, s. 112) jasně uvádí, že kontinentální systém práva se v angličtině nazývá *Civil Law*. Termín *civil law* má však v angličtině ještě jeden jiný význam a použití, a často bývá uveden v kontrastu „*criminal law vs. civil law*“. Carlson (2009, s. 3) proto upozorňuje, že v tomto kontextu se termín *civil law* používá v případě, jedná-li se o soukromoprávní spory.

Původ kontinentálního práva se datuje až do roku 450 př. n. l., jež byl vznikem vůbec prvního psaného práva, a to Zákona dvanácti tabulí. Tento systém je tak mnohem starší než jeho hlavní protějšek, *common law*, a jeho vývoj tak byl mnohem delší a komplexnější (O'Connorová, 2012, s. 8–9). O další významný bod v historii vývoje kontinentálního práva se zasloužil císař Justinián v roce 600, kdy povolal důležité právní znalce své doby a byla sepsána vůbec první legislativa zvaná *Corpus Juris Civile* pro úpravu soukromého práva, které zahrnovalo mimo jiné odvětví práva rodinného, majetkového či smluvního (Carlson, 2009, s. 3). Kontinentální právní systém se tedy vyvinul zejména z práva římského, respektive na základě jeho znovuoobjevení na italských univerzitách, především v Bologni (Knapp, 1996, s. 103). Vůbec k prvnímu systematickému a národnímu uzákonění soukromého práva došlo v roce 1804 ve Francii za vlády Napoleona (O'Connorová, 2012, s. 10). Právní tradice kontinentálního práva se postupně rozšířila po Evropě, kde byly průkopnickými zeměmi v kodifikaci Francie a Německo. Přirozeně se vlivem kolonizace tato právní tradice dále rozšířila do ostatních oblastí světa, a to do zemí Jižní Ameriky, Afriky, Středního východu a Asie (O'Connorová, 2012, s. 10).

Jak už bylo výše naznačeno, základním znakem kontinentálních právních systémů je jejich kodifikace, kdy jsou zákony a jiné právní normy organizovány velice systematicky, což bylo převzato z práva římského (Dainow, 1966, s. 424). Knapp označuje takový systém právní úpravy za právo psané, ve kterém se kodifikací rozumí „legislativní shromáždění právních norem určitého právního odvětví v jednom velkém

zákoně, který se nazývá kodexem, tj. zákoníkem“ (Knapp, 1996, s. 106, 120). Zákoníky obsahují velké množství jednotlivých norem, které spolu často souvisí. Bývají komplexně rozčleněny do částí, knih, dílů, článků, paragrafů atd. Procesní právo pak upravuje legislativa obdobná zákoníkům, kde tyto rozsáhlé právní předpisy však nesou název „řády“. Mimo tato rozsáhlá legislativní uspořádání se pak vyskytují i další, méně obsáhlé zákony (Knapp, 1996, s. 120).

„Zemí zákonného, tj. psaného práva je též Česká republika, a byla jí od svého vzniku r. 1918 i Československá republika,“ (Knapp, 1996, s. 55). Mezi formální právní parmeny takového systému tedy patří právní předpisy a obecně vzato je „soudcovská tvorba práva vyloučena,“ (Knapp, 1996, s. 56, 112). Jak Knapp (1996, s. 112) dále uvádí: „Soudce podle tohoto systému právo toliko nalézá, ale nevytváří je.“ Soudní precedenty tak mezi prameny práva kontinentálního systému obvykle nepatří.

Kromě zákonů jako takových je ve státech kontinentálních právních systémů důležitým právním pramenem ústava, která je základním zákonem státu a společně s ústavními zákony se od ostatních zákonů odlišuje nejvyšší úrovní právní síly. Obsah psaných ústav se mezi jednotlivými státy liší a nejčastěji v něm najdeme témata jako jsou organizace státní moci, základní práva a povinnosti občanů, politický systém státu a jiné (Knapp, 1996, s. 78–79).

Posledním typickým znakem kontinentálního systému, který zde bude uveden, je jeho třídění práva. Jak už bylo výše několikrát zmíněno, tento systém vychází z práva římského a na základě tohoto původu si s sebou přinesl i charakteristické dělení práva na soukromé (*ius privatum*) a veřejné (*ius publicum*). Jedná se o základní dualismus práva veřejného a soukromého. Podle Knappa se právo veřejné a soukromé obvykle dělí na tato právní odvětví:

Do oblasti práva veřejného se obvyčejně počítá právo ústavní, právo správní, právo daňové (finanční), právo trestní a právo procesní. Do soukromého práva se počítá právo občanské, právo rodinné, právo obchodní a živnostenské, právo pracovní a mezinárodní právo soukromé (Knapp, 1996, s. 68).

1.2. Common Law

Jak můžeme vyvodit z předešlé podkapitoly, historie kontinentálního systému a jeho vývoj vycházely z konceptu kodifikace. Už v samých počátcích se objevovaly snahy o jakési ucelení a sepsání právních norem, aby se tak dosáhlo celistvějšího systému. V Anglii, kde se vyvinula druhá hlavní právní tradice a její systém, tomu však podle Dainowa (1966) takto nebylo. Tamním základem byl zpočátku feudální

system, kdy si každý region řešil vlastní spory po svém bez ohledu na to, jak bylo k takovým situacím přihlíženo na příklad v regionu sousedním. Snaha zcentralizovat anglický právní systém a zavést jednotnou soustavu soudů vycházela z královy iniciativy. Svými rozhodnutími soudci vytvořili první jednotný systém pravidel a norem, které se staly společnými pro celou zemi. Šlo tak o „obecné“ či „společné“ právo, které platilo ve všech regionech. Odtud pochází nynější název systému *common law* (Dainow, 1966, s. 421–422). Podobně jako tomu bylo u systému kontinentálního, i *common law* se přirozeně postupně z Anglie rozšířilo do ostatních částí světa – kolonií. Kromě Spojených států uvádí O'Connorová (2012, s. 11) země jako Austrálie, Kanada, Indie, Nový Zéland ale i Somálsko, Malawi, Keňa, Zambie, Karibské ostrovy a plno dalších. Je však nutno podotknout, že někteří autoři, mezi nimi i Palmer (2007, s. 1206), naznačují, že určité země, které se obecně považují za jednotné, co se právního systému týče, bychom ve skutečnosti mohli zařadit mezi hybridní – zde na příklad Kanada, ve které provincie Quebec slučuje jak kontinentální systém, tak *common law*, nebo Spojené státy, kde se tyto dva systémy prolínají v Louisianě.

Systém právních norem *common law* vznikl na základě jednotlivých rozhodnutí soudců (Dainow, 1966, s. 423) a tato rozhodnutí se stala základními právními prameny (O'Connorová, 2012, s. 14). „Zákony byly v minulosti vnímány pouze jako sekundární prameny práva a sloužily k úpravě norem vytvořených soudy,“ (O'Connorová, 2012, s. 14). Rozhodl-li soud v jisté věci určitým způsobem, toto rozhodnutí se uplatňovalo i v ostatních obdobných případech. Pokud se objevil případ nový, toto nové rozhodnutí soudu rozšířilo stávající právní normy. Takto vznikl koncept soudního precedentu jako základního právního pramenu *common law* – soudce musel dodržovat rozhodnutí učiněné předchozím soudem ve stejné věci. V určitých případech však mohl soudce rozhodnout jinak a považovat tak věc za jiný případ anebo změnit rozhodnutí předešlého soudu, které považoval za neadekvátní (Dainow, 1966, s. 424–425). Podle zásady *stare decisis* však soudce dříve vytvořené precedenty dodržovat musí, pokud byly vytvořeny vyššími soudy. Soudy vyššího stupně se naopak precedenty vytvořenými nižšími soudy řídit nemusí (O'Connorová, 2012, s. 14). Podle Knappa (1996, s. 56–57) tvoří soudní rozhodnutí právo nepsané, což představuje jeden ze základních rozdílů mezi systémem *common law* a kontinentálním.

V systému *common law* se právník nezaměří nejdříve na zákony, jako tomu udělá právník kontinentální, nýbrž na soudní rozhodnutí. Podle Dainowa tento fakt však neznamená, že psané zákony v Anglii vůbec neexistují. Na rozdíl od legislativy

kontinentálního systému, která má za snahu pokrýt co jak nejširší problematiku a shromažďuje tak nespočet různých norem, anglické zákony mají docela jinou podobu (Dainow, 1966, s. 425). Carlson (2009, s. 6) tvrdí, že ve srovnání se zákony kontinentálními, není struktura zákonů *common law* tolik koherentní a jejich obsah je mnohem více detailní a specificky zaměřený na konkrétní případ. Knapp (1996, s. 165) uvádí kromě soudcovského a zákonného práva (*statute law*) ještě další prameny, a to právo obyčejové a právní literaturu. Tvrdí, že soudcovské rozhodování má v praxi větší váhu než samotné psané právo, kdy jsou zákony právě těmito rozhodnutími často dotvářeny. Podle O'Connorové (2012, s. 14) to však platilo především v minulosti. Zákony v zemích *common law* začínají mít dnes čím dál tím centrálnější pozici a tendence ke kodifikaci se zvyšuje, jelikož porovnávání případu od případu není pro dosažení rychlých změn ve společnosti tolik efektivní. Stejně jako Carlson (viz. výše) však upozorňuje na fakt, že povaha zákonů v zemích *common law* je jiná než v zemích kontinentálního systému. Podle Elliotové a Quinna (2009, s. 25) je nicméně soudcovské právo stále významně uplatňováno zejména v oblasti práva smluvního a *tort law*². Kodifikace se upřednostňuje v těch oblastech práva, ve kterých jsou pravidla jasně stanovená. V případě *tort law* tomu zatím takto není (tamtéž, 2009, s. 128).

S tradicí nepsaného práva v Anglii souvisí i fakt, že zde neexistuje psaná ústava, která naopak ve státech kontinentálního systému tvoří základní zákon státu. Podle Knappa „[anglická ústava] nikdy nebyla psanou ústavou ve smyslu kontinentálním nebo americkém.“ Vyvíjela se postupně a tvoří ji spíše soubor pravidel a principů soudcovského a zákonného práva a politické praxe (Knapp, 1996, s. 94).

V anglickém pojetí samostatné ústavní právo jako takové neexistuje. Často se objevuje ve spojení „ústavní a správní právo“ (*constitutional and administrative law*), kdy se jednotlivé kategorie dosti prolínají (Knapp, 1996, s. 84; Bradley, Ewing & Knight, 2015, s. 569; Alder, 2002). Tento fakt společně s nepsanou ústavou přispívá i k odlišnému dělení státní moci, které není zdaleka tak přímočaré jako u kontinentálního systému. Moc zákonodárná náleží Parlamentu, ale také některým soudům, moc výkonná přísluší vládě (Knapp, 1996, s. 84–85). Moc soudní náleží soudům a až do roku 2009 náležela také Sněmovně lordů, která představovala nejvyšší odvolací soud Anglie, a orgánu *Privy Council*. V roce 2009 nahradil Sněmovnu lordů jako nejvyšší odvolací soud *Supreme Court* (Law Teacher, ©2003–2018). Tato změna byla schválena zákonem *Constitutional Reform Act* z roku 2005 (§ 40 zák.

² Právo odpovědnosti za deliktní škodu (viz. níže).

Constitutional Reform Act 2005). Orgán *Judicial Committee of Privy Council* pak zůstává nejvyšším odvolacím soudem pro některá zámořská území Spojeného království (JCPC, ©2018).

V neposlední řadě je třeba vzít v úvahu rozdíl v třídění práva. Kontinentální systém přehledně rozděluje právo na soukromé a veřejné, nicméně v anglickém prostředí je situace opět o něco komplikovanější. Jednoznačný pojem veřejného práva zde téměř neexistuje a spadá pod něj již zmíněný termín *constitutional and administrative law*, který se souhrnně nazývá *public law* (Knapp, 1996, s. 71, 84; O'Connorová, 2012, s. 10). Třídění práva na jednotlivá právní odvětví je mnohem praktičtější a mezi těmi základními najdeme například *contract law* (smluvní právo), *tort law* (právo odpovědnosti za deliktní škodu), *law of property* (věcná práva), *law of banking* (právo bankovní) a další (Knapp, 1996, s. 71). V českém prostředí řadíme věcná práva a problematiku smluvních závazků do občanského práva, kde jsou upravena občanským zákoníkem (část třetí a čtvrtá ObčZ). Bankovní právo je pak podle Mrkývky (2004, s. 208) pouhým subsystémem finančního práva a není akceptovaným samostatným odvětvím. Je to pojem, který slouží spíše k pomocným či didaktickým účelům. V ČR se finanční právo řadí do veřejného práva, kdy Myrkývka (2004, s. 32) tvrdí, že některé právní systémy však finanční právo jako takové za právní odvětví nepovažují, a naopak jej rozdělují do samostatných subsystémů. *Tort law* je v *common law* právní odvětví, které se zabývá odpovědností za deliktní škodu. Patří do oblasti soukromého práva a společně se smluvním právem řeší většinu soukromoprávních sporů (Burrows, 2007). V České republice takové odvětví neexistuje.

2. Srovnávací právo

Glenn (2006, s. 57) uvádí, že se srovnávací právo se od práva jako takového liší a že bychom jej mohli vnímat spíše jako jeho kategorii. Někteří autoři vnímají například výuku srovnávacího práva spíše jako výuku práva cizího, jelikož jeho „hlavním účelem je popis zahraničních právních systémů“ (Simonnæsová, 2013, s. 148).

Termín „srovnávací právo“ je doslovným překladem anglického *comparative law*, které se vyvinulo se v Paříži roku 1900 v období Světové výstavy. V té době založili francouzští vědci Édouard Lambert a Raymond Salleiles první Mezinárodní kongres srovnávacího práva (*International Congress for Comparative Law*). Tehdejší zápal pro vývoj vědy se však s uplynulými lety lehce oslabil a s ním i horečný zájem právníků o další rozvoj jejich disciplíny. Srovnávací právo si však i přes tento fakt dokázalo udržet postupný vývoj (Zweigert & Kötz, 1998, s. 2–3).

Podle Fauvaurque-Cossonové zaznamenala orientace na srovnávací právo ve 20. století jak nárůst, pokles, tak i úplné znovuzrození (Fauvarque-Cossonová, 2007, s. 3). V současné době prostoupené globalizací se srovnávací právo stává velmi užitečným, či dokonce nezbytným nástrojem k fungování v této globální společnosti (Carslon, 2009, s. 1). Srovnávací právo se v pojetí západních zemí zaměřuje především na tamní situaci a právo Severní Ameriky, Evropy a jejich kolonií. Srovnávací právo se v těchto zemích zpočátku zaměřovalo hlavně na právo soukromé. V posledních letech se však jeho pozornost čím dál tím více obrací i na právo veřejné, a to hlavně ústavní a mezinárodní právo (Eberle, 2009, s. 473).

Podle Engelbrektové se srovnávací právo za právní odvětví jako takové nepovažuje. Nepokrývá totiž určitý soubor principů, pravidel či norem, které by upravovaly vztahy v jisté společenské oblasti (Engelbrektová, 2015, s. 89). „Hlavní podstatou srovnávacího práva je porovnání práva jednoho státu s druhým“ (Eberle, 2009, s. 452). Cashin-Ritainová dále definuje srovnávací právo jako

[A]kademické studium odlišných právních systémů, kdy je každý z nich analyzován na základě svých dílčích prvků. Taková analýza si klade za cíl stanovit, jak se tyto systémy odlišují či prolínají, a jakým způsobem jejich prvky daný systém (tradici) utváří (Cashin-Ritainová, 2008, s. 11).

Tento fakt potvrzuje i Engelbrektová, která cituje, že účelem srovnávacího práva je určit rozdíly a podobnosti mezi dvěma právními systémy (Engelbrektová, 2015, s. 89). Podle Zweigerta a Kötze (1998, s. 15) je primárním účelem srovnávacího práva,

podobně jako i ostatních věd, získávání nových poznatků. Uvádějí však ale i jiná využití srovnávacího práva, a to jako pomocného nástroje zákonodárci a při výkladu práva, součástí učebních osnov na univerzitách, nástroje pro celkové sjednocení práva a vývoj společného soukromého práva v rámci celé Evropy (Zweigert & Kötz, 1998, s. 16). V neposlední řadě slouží srovnávací právo jako užitečný nástroj překladateli při právním překladu.

Komparatisté mají tendenci rozlišovat srovnávací právo jako akademickou disciplínu a praktickou metodu. Srovnávací právo jako disciplína na příklad podle Eberleho (2009, s. 453) slouží k poznávání zahraničních kultur a jejich práva. Eberle (2009, s. 455) současně zdůrazňuje, že srovnávací právo by vystupovat jako samostatná plnohodnotná disciplína určitě mělo. Fauvarque-Cossonová (2007, s. 3, 7) uvádí, že se v evropském kontextu srovnávací právo stalo dokonce základem pro tvorbu legislativy, na druhou stranu však vnímá pozici srovnávacího práva jako „nic jiného než aplikaci srovnávací metody“ (tamtéž, 2007, s. 3) a dodává, že na akademické půdě není srovnávací právo stále zcela plnohodnotně zastoupeno. Spíše jako metodu vidí srovnávací právo i Engelbrektová (2015, s. 89) a cíl této metody popisuje Palmer jako „porovnání a rozlišení norem, institucí, kultur, názorů, metodologií a dokonce celých právních systémů“ (Palmer, 2004, s. 2).

2.1. Srovnávací právo v překladu

Jak už bylo dříve zmíněno, právo je úzce spojeno s kulturním prostředím. Právo danou kulturu definuje, ale zároveň jí je podstatně ovlivňováno. Je velice složité, možná až nemožné, porozumět právu, aniž bychom chápali kulturu, do které je zasazeno (Eberle, 2009, s. 452, 458). Housová definuje kulturu jako „hodnoty a zvyky sdílené skupinou jedinců, které mentálně řídí jejich myšlenky a chování“ (Housová, 2009, s. 12). „Abychom kultuře porozuměli, musíme ji podrobně pozorovat, zapojit jazykové dovednosti a ponořit se do centra společenského prostředí“ (Eberle, 2009, s. 458). Právo je tak podle Eberleho (2009, s. 452) zapotřebí vnímat hlouběji, a ne pouze na základě pohledu na právní texty. Abychom mu správně porozuměli, je třeba odhalit jeho strukturu a být si vědomi jeho role v konkrétní společnosti.

2.1.1. Právní překlad

Galdia (2003, s. 1–2) uvádí, že se právní překlad vždy zaměřoval především na problematiku odborné právní terminologie, a to zejména jak ekvivalentně převádět termíny vlastní konkrétnímu právnímu systému do terminologie jiného právního

systemu. Výzkum měl za cíl vymezit termíny, které si odpovídaly významově. V právním překladu zaujímá významnou pozici ekvivalence funkční, která klade důraz nejen na ekvivalenci terminologie, ale celého právního textu včetně sémantiky, syntaxe a pragmatiky: „[P]ředmětem právního překladu je celý text, a ne pouze jeho termíny; mnoho překladatelů se však orientuje pouze na překlad oněch termínů.“ Právní jazyk se charakterizuje nejen svou slovní zásobou a jejím významem, ale také mnohými kulturními aspekty, které by překladatel neměl opomíjet (Galdia, 2003, s. 3).

Eberle zdůrazňuje, že překladatel právních textů musí být zvlášť obezřetný. Překládá totiž dva různé pohledy na svět a rozhodně nemůže předpokládat, že se bude určitá myšlenka nebo slovo překládat z jedné kultury stejně do druhé. Musí nacházet daný význam v patřičné kultuře, dobře pochopit příslušný kulturní kontext a teprve potom se jej snažit přeložit do jiné právní kultury, jak nejlépe bude schopen (2009, s. 459). Podobně jako Housová (2009, s. 3), která vnímá překlad mimo jiné jako *building bridges*, i Eberle (2009, s. 459) se ztotožňuje s podobnou metaforou a píše, že pokud se zmíněný postup správně vydaří, „bude překlad sloužit jako most spojující různé kultury.“

Nicméně, Simonnaesová (2013, s. 155) tvrdí, že z důvodů odlišností právních systémů a specifčnosti jejich terminologie je zřídka možné dosáhnout naprosté ekvivalence. De Groot navíc upozorňuje, že právní jazyk musí být překládán opět do jazyka právního a nikoliv běžného; musí být použito terminologie cílového právního jazyka. Obzvlášť pozor na terminologii si musí překladatel dávat, překládá-li do cílového jazyka, jež se používá v několika právních systémech. De Groot v takovém případě doporučuje zvolit si konkrétní právní systém a používat terminologii jeho vlastního právního jazyka (de Groot, 2006, s. 423). Nenajde-li překladatel v cílovém jazyce právního systému žádné přijatelné ekvivalenty, může se, podle de Groota, přiklonit k následujícím řešením – ponechat termín ve zdrojovém jazyce, parafrázovat a daný termín se tak snažit popsat anebo vytvořit neologismus. V případě ponechání termínu ve zdrojovém jazyce může překladatel do závorky nebo poznámky pod čarou přidat vysvětlení. Překladatel by toto řešení však neměl používat příliš často, jelikož účelem překladu je cílovému čtenáři srozumitelně zprostředkovat text, jehož výchozímu jazyku čtenář nerozumí. V případě používání neologismů de Groot varuje, že v kontextu právního jazyka se považuje za neologismus každý termín, který není právně upravený cílovým právním systémem. Navíc by měl být neologismus zvolen tak, aby právník cílového jazyka a právního systému dokázal pochopit jeho význam

(de Groot, 2006, s. 425–428). Ať už překladatel zvolí jakýkoliv postup, musí dbát na to, aby „měl výchozí text stejný právní význam (tj., stejné právní následky) jako text cílový“ (Herbots, 1987, s. 822).

2.1.2. Role srovnávacího práva v překladu

Překlad považujeme za mezinárodní a mezikulturní druh komunikace. Tento fakt přispívá k překážkám, se kterými se může překladatel potýkat. Je již známo, že v kontextu právního překladu nastává nejvíce obtíží z důvodu odlišných národních právních systémů a tato skutečnost se stala typickým rysem právního překladu (Sandrini, 2009, s. 36–37). Mnoho těchto problémů můžeme vyřešit právě pomocí aplikace právně-srovnávací metody a následných zjištění (Jopek-Bosiacka, 2013, s. 110). Podle Friedmana „se tradiční srovnávací právo zabývá problematikou zejména právních překladů“ (Friedman, 1990, s. 49).

Nejedná-li se o úplnou shodu v morálních hodnotách či právních předpisech, jen těžko může překladatel počítat s tím, že termíny dvou odlišných právních systémů budou ekvivalentní (Sandrini, 1999, s. 105). Simonnaesová (2013, s. 150) vysvětluje, že nelze překládat správně něco, čemu nerozumíme, a proto je pochopení textu základním předpokladem:

Když přijde na porozumění cizího právního systému, implikuje se tím, že by měl mít překladatel alespoň základní přehled o ostatních právních systémech a právních kulturách. [P]řekladatel si musí být vědom těch nejvýraznějších podobností a rozdílů mezi systémy a kulturami, které analyzuje (Simonnaesová, 2013, s. 151).

Vyplývá z toho fakt, který potvrzuje de Groot, a to že překladatelé právní terminologie jsou tak nuceni aplikovat právně-srovnávací metodu (2006, s. 424). Podle Simonnaesové (2013, s. 151) by bylo pro právního překladatele ideálním řešením pracovat ve spolupráci s právníkem.

„Právní terminologie je zakořeněna v právních systémech,“ (Sandrini, 1999, s. 103) a získávání poznatků srovnávací analýzou je tak užitečným nástrojem k poznání zahraničních kultur (Eberle, 2009, s. 452). Se znalostí pouze vlastního národního právního systému nebude mít překladatel širší přehled (Simonnaesová, 2013, s. 148), který je pro právní překlad značně důležitý.

Srovnávací právo je tedy podstatnou součástí právního překladu právě proto, že umožňuje efektivně porovnat, v čem se zejména dva hlavní právní systémy, kontinentální a *common law*, rozcházejí a naopak prolínají, a jeho poznatky přispívají k návrhu překladatelských řešení (Jopek-Bosiacka, 2013, s. 112).

3. Přestupky v českém právu

Podle Hendrycha se „rozhodování o vině a trestu za porušení práva člení na soudní a správní trestání, trestná jednání pak na soudní delikty (trestné činy) a správní delikty“ (Hendrych, 2016, s. 293). Přestupky se v právu České republiky řadí mezi správní delikty a jejich úprava tudíž spadá do odvětví práva správního (Hendrych, 2016).

3.1. Správní právo

„Správní právo je nejrozsáhlejším odvětvím českého právního řádu“ a společně s právem trestním se řadí mezi právo veřejné (Horzinková & Fiala, 2015, s. 14) – jak už bylo uvedeno výše, takovýto právní dualismus, který spočívá v dělení práva na veřejné a soukromé, není v zemích se systémem *common law* zastoupen.

Předmětem úpravy správního práva je regulace společenských vztahů v oblasti veřejné správy. Veřejná správa je proto klíčovým pojmem správního práva a zahrnuje „obstarávání, řízení, organizování a kontrolu veřejných záležitostí, jakož i plnění úkolů ve veřejném zájmu“ (Horzinková & Fiala, 2015, s. 10).

Normy správního práva upravují administrativněprávní vztahy, kde na jedné straně stojí orgán veřejné správy a na straně druhé fyzická nebo právnická osoba. Jednou z možných podmínek pro vznik takového vztahu je právní jednání, anebo jednání protiprávní, tj. spáchání přestupku nebo jiného správního deliktu. Administrativněsprávní vztah proto může vzniknout i bez souhlasu jedné strany v případě, že se osoba dopustí přestupku, kdy pak dochází ke správnímu trestání (Horzinková & Fiala, 2015, s. 29, 39).

3.1.1. Prameny práva

Jak už bylo zmíněno, správní právo je velice rozsáhlé a jeho normy jsou obsaženy ve velké škále právních předpisů různé právní síly, které upravují společenské vztahy z odlišných oblastí veřejné správy. Z tohoto důvodu je obtížné vytvořit úpravu, která by pokrývala veškerou problematiku správního práva v jednom zákoníku. „Proto také o správním právu hovoříme jako o odvětví nekodifikovaném ve smyslu neexistence jednotného kodexu“ (Horzinková & Fiala, 2015, s. 16–18). Jednotlivé právní prameny jsou hierarchicky uspořádány, kdy na samém vrcholu stojí Ústava, ústavní zákony a Listina základních práv a svobod. Mezi prameny nižší právní síly se mimo jiné řadí mezinárodní smlouvy (schválené Ústavou), zákony, nařízení vlády, ministerstev, krajů, obcí a jejich vyhlášky (Horzinková & Fiala, 2015, s. 18).

Jak uvádí Hendrych, rozsáhlá úprava správního práva se dotýká též správního práva trestního:

Správní trestání, tedy rozhodování správních orgánů o vině a trestu za protiprávní jednání, je u nás (ve srovnání s jinými evropskými státy) velmi široce uplatněno. O šíři trestní pravomoci veřejné správy např. vypovídá, že náš právní řád obsahuje přes 200 zákonů obsahující skutkové podstaty správních deliktů a že téměř každý nově přijímaný zákon z oboru správního práva zahrnuje též ustanovení o správních deliktech (Hendrych, 2016, s. 294).³

Přestupky se komplexně zabývá zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích a dále zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Mezi další zákony, jež zahrnují úpravu přestupků některých konkrétních oblastí správy patří například zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu nebo zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů.

3.1.2. Správní delikty ve správním trestání

„Pravomoc správních orgánů rozhodovat o vině a trestu za správní delikty se neopírá o výslovnou ústavní úpravu“ (Mates, 2017, s. 11). Podle čl. 90 Ústavy a čl. 40 odst. 1 Listiny základních práv a svobod „jen soud rozhoduje o vině a trestu za trestné činy.“ Dle Matese však lze vyvodit základní principy správního trestání z obecných ústavních požadavků na uplatňování veřejné moci, z obecných principů demokratického a právního státu a z požadavků mezinárodních smluv, zejména Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a Listiny základních práv EU (Mates, 2017, s. 12). Z aktů Evropské unie (Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy (91) 1, o správních sankcích a Rezoluce Výboru ministrů Rady Evropy (77) 31, o ochraně jednotlivců ve vztahu ke správním aktům), judikatury Evropského soudu pro lidská práva, z judikatury českého Ústavního soudu a judikatury správních soudů vyplývá, „že základní principy vztahující se na soudní trestání je třeba respektovat i v oblasti správního trestání“ (Hendrych, 2016, s. 294–295).

Správní delikt je podle Hendrycha „jedním z druhů právních deliktů,“ který není ze zákona definován. V nauce správního práva se používá jako souhrnný pojem, který zahrnuje různé existující druhy správních deliktů, které legislativa upravuje.

³ Podobně jako jsou v České republice široce upraveny správní delikty, jejichž skutkové podstaty jsou rozptýleny do mnoha různých zákonů, podobná situace platí ve Velké Británii v souvislosti s právní úpravou trestných činů. Jejich skutkové podstaty lze rovněž najít v široké škále zákonů.

Jedná se o „protiprávní jednání, jehož znaky jsou stanoveny zákonem, za které ukládá správní orgán trest stanovený normou správního práva“ (Hendrych, 2016, s. 298).

České právo v současnosti vymezuje tři základní druhy správních deliktů, a to přestupky, správní disciplinární delikty a tzv. pořádkové správní delikty (Mates, 2017, s. 38.)

Mezi obecné znaky správních deliktů patří jednání (případně opomenutí jednat), protiprávnost, kdy dochází k jednání v rozporu se zákonem, trestnost, kdy pachatel deliktu hrozí ze zákona trest, zavinění (úmyslné a z nedbalosti), znaky deliktu obsažené v zákoně a v neposlední řadě odpovědná osoba za spáchání deliktu, se kterou se pojí tzv. deliktní způsobilost neboli způsobilost k protiprávnímu jednání (Hendrych, 2016, s. 298–300). Přestupkový zákon č. 250/2016 Sb. omezuje deliktní způsobilost na věkovou hranici 15 let: „Za přestupek není odpovědný ten, kdo v době jeho spáchání nedovršil patnáctý rok svého věku“ (§ 18 zák. č. 250/2016 Sb.).

3.1.2.1. Přestupky

Jak uvádí Mates, přestupky představují jediný druh správního deliktu, který je kodifikován zákonem, a to zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (Mates, 2017, s. 53). Tento zákon přestupek přímo definuje: „Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin“ (§ 5 zák. č. 250/2016 Sb.).

Jednotlivé přestupky charakterizují odlišné znaky skutkové podstaty daného přestupku, které nalezneme buď v zákoně č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích anebo jiných konkrétních zákonech (Hendrych, 2016, s. 303). „V některých skutkových podstatách je protiprávnost výslovně formulována jako zneužití, neoprávněné odstranění, v rozporu s, ...“ (Mates, 2017, s. 64).

K řízení o přestupku dochází z moci úřední a přísluší správním orgánům veřejné správy (§ 46 SpŘ). Dle přestupkového zákona jsou k projednávání přestupků věcně příslušné obecní úřady obcí s rozšířenou působností, které mohou řešit přestupky proti pořádku v územní samosprávě, proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití a proti majetku. Podle Hendrycha pak existují ještě další příslušné správní orgány jako např. celní a finanční úřady nebo Česká národní banka, které jsou stanovené zvláštními zákony (Hendrych, 2016, s. 308).

„Řízení o přestupcích má veřejnoprávní povahu, kdy stát (ovšem i obce a kraje) ve veřejném zájmu projednává protiprávní jednání naplňující znaky skutkových podstat

přestupků. Řízení o přestupcích, které je svou povahou správním trestáním, můžeme považovat za součást vrchnostenského výkonu veřejné správy, jehož účelem je zajištění bezproblémového a bezporuchového chodu veřejné správy“ (Mates, 2017, s. 125).

Správní řízení je podle Matese nejčastější procesní formou projednávání správních deliktů. Vedle správního řízení však existují ještě řízení zkrácená, a to zejména příkazní řízení a příkazní řízení na místě (blokové řízení). Úřední osoby (např. strážník obecní policie), které projednávají přestupky nebo ukládají tresty na místě, musí být k těmto činnostem výslovně zmocněny (Mates, 2017, s. 37). „Účelem zkráceného řízení je bez předchozího formálního řízení rozhodnout o jednoduchých, méně závažných přestupcích“ (Hendrych, 2016, s. 312).

Zákon č. 250/2016 Sb. uvádí taxativní výčet správních trestů, které lze uložit za spáchání přestupku. Mezi tyto tresty patří napomenutí, pokuta, zákaz činnosti, propadnutí věci, propadnutí náhradní hodnoty a zveřejnění rozhodnutí o přestupku (§ 45 – § 50 zák. č. 250/2016 Sb.). Jak uvádí dále Hendrych (2016, s. 306), současná přestupková právní úprava nedisponuje tresty omezujícími osobní svobodu, a to i v případě, že po pachateli pokutu vymáhat nelze. Ta, dle Matese (2017, s. 36), představuje nejčastější druh správního trestu. Kromě samotných správních trestů je pak ještě ze zákona možné uložit ochranná opatření, jež zahrnují omezující opatření, zabránění věci nebo náhradní hodnoty (§ 51 – § 54 zák. č. 250/2016 Sb.). Správní orgán nemůže uložit jinou sankci než tu vymezenou zákonem. U některých trestů (např. pokuta) může zvážit sankční rozpětí, jež musí být rovněž zákonem stanoveno. Uložený trest pak nesmí horní hranici daného rozpětí přesáhnout (Mates, 2017, s. 36).

3.2. Přestupek nebo trestný čin?

Česka Ústava ani Listina základních práv a svobod nevymezuje kritéria, která by rozlišovala hranici mezi veřejnoprávními delikty. Často je tak v rukou zákonodárce rozhodnout, která protiprávní jednání budou ještě přestupky a která už trestnými činy (Mates, 2017, s. 11).

Výše uvedená definice přestupku vyňatá z přestupkového zákona říká, že „přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin...“ (§ 5 zák. č. 250/2016 Sb.). Podle Hendrycha je to právě „stupeň společenské škodlivosti“, který přestupky od trestných činů odlišuje (Hendrych, 2016, s. 303). Tento stupeň společenské škodlivosti představuje důležité kritérium zejména ve chvíli, kdy se znaky skutkové podstaty přestupku a trestného činu překrývají. V takovém případě může jít například o majetkové trestné činy a přestupky proti majetku, kde rozlišujícím znakem u trestných činů je vznik „škody nikoli nepatrné“⁴ (§ 205 odst. 1 TrZ). Podobným příkladem je trestný čin výtržnictví (§358 TrZ) a přestupek proti veřejnému pořádku (§ 5 zák. č. 251/2016 Sb.), kde je však rozlišující znak stupně škodlivosti hůře dohledatelný (Mates, 2017, s. 48).

K rozdílu dochází i u kodifikace. Trestné činy jsou, podle Matese, až na výjimky všechny kodifikovány trestním zákoníkem, kdežto u přestupkového práva je kodifikována pouze obecná část a jednotlivé skutkové podstaty přestupků jsou rozšířeny do desítek různých zákonů (Mates, 2017, s. 49).

Mates dále uvádí, že tresty ukládané za trestné činy jsou vnímány jako přísnější a mohou zasahovat do omezování osobní svobody (např. trest odnětí svobody, zákaz pobytu). Správní tresty bývají často peněžité povahy a někteří autoři je považují za morálně indiferentní, zatímco ty za trestné činy zneuctvující (Mates, 2017, s. 46). Sankce za trestné činy jsou sice považovány za přísnější, avšak peněžitá pokuta za správní delikt se může vyšplhat až do řádu milionů korun⁵ a pro pachatele, tak může mít mnohem těžší důsledek, než kdyby se dopustil trestného činu, za který mu byl uložen například podmíněný trest odnětí svobody, trest obecně prospěšných prací nebo trest domácího vězení (tamtéž, 2017, s. 49).

Rozdíl je viditelný i ve formulaci v zákoně. Trestné činy nesou typicky název (vražda, znásilnění, vloupání atd.), zatímco co přestupky jsou pojmenovány až na

⁴ Nejméně 5 000 Kč (Strakoš, 2018, s. 162).

⁵ Za přestupek podle § 18 odst. 1 písm. a), c) nebo d) zákona č. 158/2000 Sb., o vyhledávání, průzkumu a těžbě nerostných zdrojů z mořského dna a o bezpečnosti činností v odvětví ropy a zemního plynu v moři lze uložit pokutu do 10 000 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. b) pokutu do 100 000 000 Kč.

výjimky (krádež, zpronevěra, podvod atd.). Nejčastěji jsou formulovány pouze popisem daného jednání: „Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jinému ublíží na cti tím, že ho zesměšní nebo ho jiným způsobem hrubě urazí“ (§ 7 odst. 1 písm. a) zák. č. 251/2016 Sb.).

3.3. Překlad termínu „přestupek“ do angličtiny

Z důvodu odlišnosti právního řádu Velké Británie je obtížné v něm „nalézt ekvivalent českého přestupkového práva, potažmo přestupků proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku. Je nezbytné si uvědomit, že pramenem práva jsou zde nejen psané právní předpisy, ale také tzv. obyčejové, tj. nepsané právo“ (Babka & Kavěna et al., 2011).

Jak bylo výše uvedeno, „přestupek“ je právní pojem, který je českým zákonem přesně vymezen. Jde o druh protiprávního jednání, který není v britském prostředí formálně upraven, a proto se může jeho překlad do angličtiny jevit poněkud problematický.

Snažíme-li se najít překlad „přestupku“ v internetových online slovnících⁶, návrh překladu, se kterým se nejčastěji setkáváme je *offence*, a to zejména ve slovních spojeních, např. *driving/traffic offence* (dopravní přestupek). Také evropská terminologická databáze IATE uvádí překlad *traffic offence* jako ekvivalent k dopravnímu přestupku. Překlad *offence* nabízí i *Česko-anglický právní slovník* (Oherová, 2010, s. 377). Podle BLD je však pojem *offence* spojen s porušením trestního práva a jako trestný čin jej definuje i OLD (1997, s. 317).

Některé další uváděné překladové protějšky jsou *wrong*, (Chromá, 2003, s. 282), *violation*, *transgression*, *infracton* (Chromá, 2003, s. 282; Oherová, 2010 s. 377), *misdemeanour*, *tort* a *trespass* (Oherová, 2010, s. 377). OLD definuje *wrong* jako protiprávní jednání, které může být buď trestné povahy (trestný čin) anebo občanské (*civil wrong*). *Civil wrongs* jsou často označovány jako *torts*, tj. občanskoprávní delikty⁷ (OLD, 1997, s. 505), mezi které se svou povahou řadí i *trespass* (OLD, 1997, s. 474). Jelikož v České republice přestupky neupravuje ani právo občanské, ani trestní, není proto termín *wrong* zcela přesný. Termín *violation* podle BLD představuje porušení práva, povinnosti nebo zákona. Oherová (2010, s. 377) uvádí *violation* ve smyslu *violation of the customs law* a překládá jako celní

⁶ *Offence* uvádí jako překlad internetový slovník seznam.cz, bab.la, slovníky.lingea.cz, glosbe.com a IATE.

⁷ Chromá, 1995, s. 306.

přestupek. Například v tomto případě souvisí porušování celních předpisů i s trestnou činností (Celní správa ČR, 2009), a proto může být termín *violation* příliš obecný. Termín *misdeemeanour* navrhovaný Oherovou, je podle BLD méně závažný druh trestného činu, který by v českém právu odpovídal spíše „přečinu“, a tudíž spadal do práva trestního.

Navrhovaný překladový protějšek *transgression* jako termín neuvádí ani právnický slovník OLD ani BLD. Slovník *Merriam Webster's Dictionary of Law* zmiňuje pouze sloveso *to transgress* ve smyslu porušit zákon (1996, s. 500). Chromá (2003, s. 282) uvádí *transgression* v kontextu *disciplinary transgression* (kázeňský přestupek) a Oherová (2010, s. 377) v kontextu *(foreign) exchange transgression* (devizový přestupek). Z uvedeného se zdá, že termín *transgression* není v anglickém právu příliš častý a jeho význam je opět spíše obecný. Výskyt těchto termínů na internetu je spojen zejména s dokumenty či webovými stránkami, které nejsou britského původu (Webslovník.sk, ©1997–2018; Radulescu, 2017).

Chromá (2003, s. 282) nejčastěji používá překlad *administrative delict/infraction* a zmiňuje jej i Oherová (2010, s. 377). *Delict* definuje BLD jako „porušení veřejné či soukromé povinnosti“. Implikuje, že je tento termín srovnatelný s *tort*, ačkoliv přiznává, že v kontinentálním právním systému má význam mnohem širší. Může se vztahovat jak na jednotlivce, tak na širší veřejnost a svou závažností může vést až k trestnému činu. *Infraction* pak BLD definuje opět jako porušení práva, zákona nebo povinnosti. Madar definuje „delikt“ jako „...obecné označení pro protispolečenské jednání; rozumí se tím skutek trestný soudně (trestný čin) nebo administrativně (přestupek)...“ (Madar, 1988, s. 121). Přidání přívlastku *administrative* je tak velice příhodné a značí protispolečenské jednání, které upravuje správní právo. Zde je však třeba mít se na pozoru, jelikož právní odvětví *administrative law* ve Velké Británii českému správnímu právu přímo neodpovídá,

Administrative law se v Británii začleňuje pod veřejnou správu (*public administration*⁸), která je zde klíčovým pojmem stejně jako u nás. Tato veřejná správa však kromě práva „správního“ zahrnuje i právo ústavní a její pojetí je proto odlišné⁹ (Cane, 2011, s. 3). Britské „správní právo“ poskytuje veřejné správě právní rámec norem pro její fungování a zajišťuje, aby orgány veřejné správy náležitě zacházely s občany a zastávaly patřičné hodnoty. V této souvislosti se toto právní odvětví zabývá

⁸ Slovníky OLD (1997, s. 11–12) a BLD spojují význam termínu (*public*) *administration* s právem dědickým a hovoří v tomto smyslu o správě pozůstalosti.

⁹ V ČR je výkon veřejné správy je omezen právním rámcem správního práva a správní orgány mohou jednat pouze na základě správních norem (Horzinková & Fiala, 2015, s. 17).

zejména problematikou *judicial review*, tedy soudním přezkumem rozhodnutí (Cane, 2011, s. 406–422). Z uvedeného vyplývá, že britské správní právo nezavádí pojem správního trestání, jak je známe z českého prostředí, samotná protiprávní jednání občanů neřeší a už vůbec je na správní delikty jako takové nerozlišuje.¹⁰

Při překladu „přestupku“ do angličtiny je tedy praktické uvést, formou výše zmíněného přívlastku *administrative*, že se jedná o protiprávní jednání správní – takové se totiž v právní úpravě Velké Británie nevyskytuje.

Mírně problematické se ještě může zdát české rozdělení na správní delikty a přestupky, kdy je termín „správní delikt“ přestupku nadřazený. Překlad *administrative delict* tak spíše odpovídá kalkovému překladu termínu „správní delikt“. Chromá (2003, s. 282) ve slovním spojení „přestupky a jiné správní delikty“ užívá překladu *administrative infractions and other administrative delicts*. *Administrative infraction* se proto obecně jeví jako nejvhodnější překladový protějšek termínu „přestupek“, který jasně zdůrazňuje, že se jedná o porušení správních norem a zároveň tak dochází k čistě formálnímu odlišení od podobného nadřazeného termínu „správní delikt“.

V případě termínu „kázeňský přestupek“ však Chromá používá překladu *disciplinary transgression*. Kázeňské přestupky se řadí mezi další druh správních deliktů a spadají pod „správní disciplinární delikty“ (Mates, 2017, s. 204). Z důvodu menšího výskytu slova *transgression* (viz. výše) a zachování souladu v terminologii bych volila *administrative disciplinary delicts* jako protějšek k nadřazenému termínu „správní disciplinární delikty“ a podřazený termín „kázeňský přestupek“ překládala jako *administrative disciplinary infraction*.

¹⁰ V 18. století zastávali hlavní administrativní funkci na místní úrovni soudci nižších soudů (*Justices of Peace / magistrates*). Později se však většina jejich funkcí centralizovala a ze správních záležitostí jim zůstal pouze výdej povolení k prodeji alkoholu. Tito soudci, působící na nižších soudech (*magistrates' courts*), nyní rozhodují hlavně o méně závažných trestných činech (Cane, 2011, s. 29).

Tabulka 1: Shrnutí překladových protějšků k pojmu „přestupek“ a posouzení jejich vhodnosti

pojem	překlad	výskyt	vhodnost	komentář
přestupek	<i>offence</i>	Online slovníky: seznam.cz bab.la slovníky.linega.cz glosbe.com Oherová (2010, s. 377)	X	právní slovníky BLD a OLD definují <i>offence</i> jako trestný čin
	<i>(traffic) offence</i>	IATE		
přestupek	<i>wrong</i>	Chromá (2003, s. 282)	X	podle OLD jde o trestný čin nebo civil wrong (= <i>tort</i> , tj. občanskoprávní delikt)
přestupek	<i>tort / trespass</i>	Oherová (2010, s. 377)	X	<i>tort law</i> není českým právem upraveno; <i>trespass</i> je druhem tort ; jde o typický aspekt anglického práva
přestupek	<i>misdemeanour</i>	Oherová (2010, s. 377)	X	podle BLD jde o druh méně závažného trestného činu
přestupek	<i>violation</i>	Chromá (2003, s. 282) Oherová (2010 s. 377)	?	spíše obecný pojem
přestupek	<i>transgression</i>	Chromá (2003, s. 282) Oherová (2010 s. 377)	?	méně častý výskyt
přestupek	<i>administrative delict/infraction</i>	Chromá (2003, s. 282) Oherová (2010 s. 377)	√	podle BLD jde o porušení práva nebo povinnosti; <i>administrative</i> značí úpravu správním právem

4. Vybrané aspekty anglického práva

Jak vyplývá z předešlé kapitoly, české správní právo svou podstatou úplně neodpovídá britskému *administrative law*. Z tohoto důvodu, jak naznačí zejména praktická analýza v následující části, nacházíme pojmové ekvivalenty skutkových podstat přestupků, jakožto protiprávních jednání správního práva, v různých odvětvích anglického práva. Kvůli odlišnosti právních systémů, kontinentálního a *common law*, tak lze v anglickém právu najít určité právní aspekty, které se v českém právu neobjevují. Zaměření bude zejména na vysvětlení dvou pojmů, *tort* a *summary offence*. Častý výskyt těchto aspektů, typických pro anglické právo, dokazuje analýza srovnání českých přestupků s právní úpravou Velké Británie v následující kapitole.

4.1. Tort Law

Slovo *torts* pochází z francouzštiny a v anglickém právu je použito pro označení občanskoprávních deliktů (*civil wrongs*) (Burrows, 2007, s. 1186). K vymezení pojmu *tort* uvádí Burrows následující: „*A tort is defined in formal terms as a civil wrong which gives rise to an action for damages, other than one which is exclusively a breach of contract or breach of trust or other equitable obligation*“ (Burrows, 2007, s. 1186). Podstatou *tort law* nebo *law of torts* je odpovědnost za vzniklou škodu. Knapp upřesňuje, že se v anglickém prostředí nejedná o stejný koncept náhrady škody jako tomu je v kontinentálním právu. Obecně, je podle občanského zákoníku (oddíl 2 ObčZ) každý povinen nahradit škodu, způsobil-li ji úmyslným zaviněním. Knapp říká, že povinnost nahradit škodu v *common law* vzniká pouze tehdy, je-li škoda způsobena specifickým způsobem, který právo uznává jako důvod vzniku odpovědnosti za škodu (Knapp, 1996, s. 186).

Podle Knappa je nejbližším ekvivalentem *tort* v kontinentálním právu „civilní delikt“, který definuje Madar jako „odpovědnost náhrady škody v občanském právu“ (Madar, 1990, s. 220). Do češtiny se však adekvátně přeložit nedá (Knapp, 1996, s. 186).

Jedním z nejstarších druhů *torts* je podle Knappa *trespass*. Ani tento pojem nemá v češtině přímo odpovídající ekvivalent. Jeho podstatou je přímé a násilné porušení práva (*direct and forcible injury*) (Knapp, 1996, s. 187). *Trespass* zahrnuje několik kategorií – *trespass to the person*, *trespass to land* a *trespass to goods*. *Trespass to the person* definuje OLD (1997, s. 474) jako „*a wrongful direct interference with another person*“ (neoprávněný zásah do svobody člověka). V praxi může

zahrnovat ublížení na zdraví nebo vyhrožování ublížením na zdraví.¹¹ *Trespass to land* často představuje neoprávněný vstup na cizí pozemek (Burrows, 2007, s. 1272) a *trespass to goods* označuje neoprávněné nakládání s cizím majetkem, např. poškození cizí věci.

Dalším druhem ze skupiny *torts*, je *private nuisance*. Druh tohoto jednání nejčastěji zahrnuje neoprávněný zásah do sousedských práv (Abraham, 2012, s. 205–206) a může tak například představovat rušení nočního klidu.

Posledním občanskoprávním deliktem, který zde bude uveden jako příklad, je *tort defamation*, který spočívá v různých formách ublížení na cti.

Podle Knappa je *tort* slučitelný s trestným činem, a proto v případě některých protiprávních jednání může být pachatel stíhán za *tort* a zároveň za trestný čin (Knapp, 1996, s. 188). V českém kontextu by mohlo s takovou situací souviset tzv. adhézní řízení, ve kterém má poškozená strana nárok na náhradu škody, která jí byla způsobena trestným činem. Adhézní řízení není přímou součástí trestního řízení, pouze s ním splývá (Epravo.cz, 2002).

4.2. Summary offence

Jak bude patrné z praktické analýzy, většinu odpovídacích protiprávních jednání k českým přestupkům lze v anglickém prostředí nalézt v trestním právu. Mezi taková jednání patří *offences* (trestné činy): „*If a person fails to comply with this section he is guilty of an offence*“ (§ 163 odst. 3 zák. *Road Traffic Act 1988*) nebo tzv. *summary offences* (*summary conviction*): „*A person guilty of an offence under this section is liable on summary conviction to imprisonment...*“ (§ 2A odst. 4 zák. *Protection from Harassment Act 1997*). Za *summary offences* je možno uložit trest odnětí svobody anebo peněžité trest, jehož výši stanovuje zákonná škála *the standard scale of summary offences* (§ 37 zák. *Criminal Justice Act 1982*). Zákon definuje *summary offence* jako „...*offence which, if committed by an adult, is triable only summarily*“ (§ 64 odst. 1 písm. b) zák. *Criminal Law Act 1977*). Podle OLD (1997, s. 452) se pojmem *summary trial* rozumí „*trial by magistrates without a jury*.“ Jedná se tak o méně závažné trestné případy, které projednávají soudci nižších soudů: ...*the*

¹¹ Příklady jsou doloženy na základě praktické analýzy jednotlivých protiprávních jednání (viz. kapitola Srovnání českých přestupků s právní úpravou Velké Británie a návrh jejich překladových protějšků).

main business of magistrates' courts is trying minor criminal cases...“ (Cane, 2011, s. 29).¹²

V českém právu by mohl být odpovídajícím pojmem „přečin“ (§ 14 odst. 2 TrZ), kterým se podle Draštíka rozumí méně závažný trestný čin (Drašík, 2015, s. 92–93). *Summary offence* bude tedy zde v českém textu označován jako „přečin“.

5. Srovnání českých přestupků s právní úpravou Velké Británie a návrh jejich překladových protějšků

Jak již bylo uvedeno dříve v úvodu a teoretické části, významnou pomoc v právním překladu, zejména v případě překladu právních pojmů, sehrává právní komparatistika. Následná právně-komparativní analýza bude spočívat ve srovnání právní úpravy České republiky a Velké Británie, jejíž cílem bude navrhnout překlad znění českých přestupků do angličtiny.

5.1. Metoda právně-komparativní analýzy

Předmětem analýzy jsou znění skutkové podstaty přestupků, a to zejména jednotlivé znaky skutkové podstaty. Znaky skutkové podstaty a s nimi související právní pojmy budou nejdříve vymezeny podle jejich významu v českém právu. Na základě tohoto definování pak budou dohledány odpovídající právní pojmy a znění příslušných skutkových podstat v anglickém právu. V souvislosti s rozdíly či podobnostmi vyplývajícími z britské právní úpravy bude navržen překlad českého znění do angličtiny.

Pro účely přehlednosti samotné analýzy terminologie, budou jednotlivé znaky skutkové podstaty v jejím znění označeny čísly podle posloupnosti jejich výkladu v textu:

*Přestupku se dopustí ten, kdo
neoprávněně (2) přechovává v (3) malém množství pro (4) svoji potřebu (1)
omamnou nebo psychotropní látku.*

První znak skutkové podstaty, který bude v tomto konkrétním případě v textu analyzován, je znak č. (1) „omamná nebo psychotropní látka“. Teprve na základě analýzy tohoto právního pojmu bude praktické analyzovat další pojmy (2), (3) a (4), které se k němu vztahují.

¹² Závažnější protiprávní jednání, která by se dala přirovnat k českým trestným činům, řeší tzv. Královské soudy (*Crown's Courts*) (Babka & Kavěna et al., 2011).

Budou-li se znaky skutkových podstat přestupků objevovat ve více různých zněních, budou analyzovány a přeloženy pouze jednou, a to v prvním znění skutkové podstaty přestupku, ve kterém se vyskytují.

Analyzovány budou nejprve přestupky podle již neúčinného zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích na základě výkazů o evidenci přestupků Ministerstva vnitra ČR. Postupně budou analyzovány přestupky proti občanskému soužití, proti majetku, proti veřejnému pořádku a přestupky na úseku ochrany proti alkoholismu a toxikomanii. Poslední skupinou analyzovaných přestupků budou dopravní přestupky podle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích na základě četnosti jejich výskytu uvedeného v Informacích o stavu bodového systému v ČR ministerstva dopravy.

5.2. Vybrané přestupky podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů

5.2.1. § 49 Přestupky proti občanskému soužití

Podle výkazů Ministerstva vnitra ČR o evidenci přestupků představují přestupky proti občanskému soužití nejpočetnější skupinu případů, kterých bylo od roku 2014 až do roku 2016 zaznamenáno celkem 99 676.¹³

§ 49 odst. 1 písm. a):

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

Jak zmiňuje zákon č. 250/2016 Sb., přestupek musí být v daném zákoně za přestupek výslovně označen. Z tohoto důvodu je tato nebo podobná úvodní věta v částech, které upravují přestupky, velice častá a důležitá v tom, že uvozuje skutkovou podstatu přestupků.

Podobná uvozující věta se objevuje i v anglických zákonech: *A person is guilty of an offence if he*¹⁴— (§ 4 odst. 1 zákona *Public Order Act 1986*). Odpovídající překlad do angličtiny bychom tak mohli odvodit z anglického originálu, kdy pouze zaměníme slovo *offence* za *administrative infraction*, tedy: *A person is guilty of an administrative infraction if he—*

jinému (2) ublíží na cti tím, že ho (1) urazí nebo vydá v posměch.

¹³ Viz. přílohy s. 120–126.

¹⁴ V ustanoveních britských zákonů se v podobných zněních objevují osobní zájmena vždy v mužském rodě. Z tohoto důvodu bude mužských osobních zájmen použito i v navržených překladech.

(1) Platný přestupkový zákon č. 251/2016 Sb. (dále jen „PřesZ“) tuto skutkovou podstatu upravil a formuluje ji jako: „a) jinému ublíží na cti tím, že ho zesměšní nebo ho jiným způsobem hrubě urazí“ (§ 7 odst. 1 písm. a) PřesZ). Nová právní úprava (PřesZ) tak zavádí pojem „hrubé urážky“. Podle Strakoše (2018, s. 137) není však zcela snadné rozhodnout, co přesně se dá za hrubou urážku považovat, a vždy bude podle něj záležet na konkrétním případě. K vysvětlení pojmů „zesměšnění“ či „urážky“ se Strakoš vyjadřuje následovně:

Zesměšněním nebo urážkou v obecné rovině rozumíme jakýkoliv akt, který si klade za cíl ponížit důstojnost, vážnost či prestiž člověka v očích ostatních. Urážkou tak může být i pomluva, vyvolá-li závažné difamační účinky. Zesměšnění (posměch) vede především ke snížení schopností jedince (Strakoš, 2018, s. 140).

Podle starého přestupkového zákona (zák. č. 200/1990 Sb., dále jen „PřesZ 1990“) bylo snahou správního orgánu vyřešit přestupek „smírem“ dotčených stran. Platý přestupkový zákon již nehovoří o smíru, ale o „usmíření“, dojde-li k němu, správní řízení se usnesením ukončí (Strakoš, 2018, s. 136–137). V opačném případě lze za přestupek uložit¹⁵ pokutu do 5 000 Kč podle § 49 odst. 2 zák. č. 200/1990 Sb. nebo do výše 10 000 Kč dle § 7 odst. 4 písm. a) PřesZ.

V současnosti se ve Velké Británii podobné protiprávní jednání upravuje zejména zákonem *Defamation Act 2013* a *Defamation Act 1996*. Na rozdíl od českého přestupkového zákona, ať už toho platného, či neplatného, prakticky neuvádí skutkovou podstatu a samotný termín *defamation* nedefinuje. Tvrdí pouze následující: „*A statement is not defamatory unless its publication has caused or is likely to cause serious harm to the reputation of the claimant*“ (§ 1 odst. 1 zák. *Defamation Act 2013*). Na základě tohoto a dalších ustanovení vyplývá, že se jedná zejména o urážky uveřejněné v médiích. S tím souvisí i fakt, že za pachatele takového protiprávního jednání jsou považováni zejména autoři, editoři a vydavatelé (§ 10 odst. 1 zák. *Defamation Act 2013*). Navíc musí být výrok prokazatelně doručen třetí straně (Burrows, 2007, s. 1286). Naproti tomu, u českého přestupku „z hlediska naplnění skutkové podstaty není rozhodující forma sdělení urážky“ (Strakoš, 2018, s. 140).

¹⁵ „Slovní obrat ‚lze uložit‘ má správnímu orgánu napovědět eventualitu uložení mírnějšího postihu, shledají-li se pro to důvody. Správní orgán tedy může namísto pokuty uložit napomenutí, popř. může od uložení správního trestu upustit dle přestupkového zákona“ (Strakoš, 2018, s. 144). V anglických zákonech se podobné znění nevyskytuje, bývá však uvedena horní hranice trestu, z čehož vyplývá, že lze zvolit i mírnější postih: „*A person guilty of an offence under this section is liable on summary conviction to imprisonment for a term not exceeding six months, or a fine not exceeding level 5 on the standard scale, or both*“ (§ 2 odst. 2 zák. *Protection from Harassment Act 1997*).

(2) Podle Strakoše je „ublížení na cti“ historicky soukromoprávním deliktem, proto jej můžeme najít i v § 81 – § 82 občanského zákoníku. Za přestupek je pak nutno vnímat jednání vyšší společenské škodlivosti (Strakoš, 2018, s. 140). V Británii spadá *defamation* do občanskoprávních deliktů a je tak součástí *tort law* (Knapp, 1996, s. 188). Občanskoprávní povahu potvrzují i termíny užitě v zákoně *Defamation Act 2013* – *claimant* (žalující), *action* (žaloba), *defendant* (žalovaný).

Shledá-li soud žalovaného z publikování nežádoucího výroku vinným, může nařídit odstranění takového výroku a zastavení jeho distribuce (§ 13 odst. 1 zák. *Defamation Act 2013*). Žalovaný může dále ze zákona kompenzovat ublížení na cti formou veřejné omluvy nebo tak učinit před soudem a/nebo uhradit poškozenému náhradu škody (§ 2 odst. 4 zák. *Defamation Act 1996*).

Podle Knappa (1996, s. 188) se *defamation* dělí na *libel* a *slander*, avšak anglická legislativa *defamation* blíže nedefinuje a přímo nerozlišuje. Burrows tento fakt potvrzuje tvrzením, že rozdíl mezi *libel* a *slander*¹⁶ není dnes už tolik podstatný (Burrows, 2007, s. 1285). V české skutkové podstatě dochází k ublížení na cti „hrubou urážkou“ anebo „zesměšněním“, a proto nám pouze *defamatory statement*, jak jej uvádí anglický zákon, stačit nebude. Navrhovaný překlad české skutkové podstaty by vypadal takto:

*(1) A person is guilty of an administrative infraction of he—
a) causes harm to the reputation of another by making a defamatory statement about his person or making him become an object of ridicule.*

¹⁶ „The statement may be published in written or permanent form, in which case it will be a libel. Otherwise, it will only amount to slander. ... Modern methods of communication have rendered the distinction between libel and slander pointless“ (Burrows, 2007, s. 1285).

§ 49 odst. 1 písm. b):

jinému z (2) nedbalosti (1) ublíží na zdraví

(1) V platném přestupkovém zákoně zde opět dochází ke změně a vypouští se spojení „z nedbalosti“: „b) jinému ublíží na zdraví, ...“ (§ 7 odst. 1 písm. b) PřesZ). Ani PřesZ, ani PřesZ 1990 „ublížení na zdraví“ nedefinuje. Můžeme se pouze odkázat na § 122 odst. 1 TrZ který říká, že:

Ublížením na zdraví se rozumí takový stav záležející v poruše zdraví nebo jiném onemocnění, který porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje, nikoli jen po krátkou dobu, obvyklý způsob života poškozeného a který vyžaduje lékařského ošetření (§122 odst. 1 TrZ).

Slovní spojení „ublížit na zdraví“ uvádí v rámci různých druhů protiprávních jednání, s nimiž je spojen tento znak skutkové podstaty, zák. *Offences Against the Person Act 1861*. Do angličtiny jej můžeme přeložit jako *inflict bodily harm* anebo *cause/do bodily harm/injury*:

Whosoever shall ... inflict any grievous bodily harm upon any other person, either with or without any weapon or instrument, shall be guilty of a misdemeanour (§ 20 zák. Offences Against the Person Act 1861).

Causing bodily injury by gunpowder: Whosoever shall unlawfully and maliciously, ... do any grievous bodily harm to any person, shall be guilty of felony, ... (§ 28 zák. Offences Against the Person Act 1861).

(2) Podle Jemelky a Vetešníka „lze tento přestupek¹⁷ spáchat pouze jednáním zaviněným z nedbalosti. Pokud by pachatel jinému ublížil na zdraví úmyslně, dopustil by se trestného činu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 TrZ“ (Jemelka & Vetešník, 2011, s. 257).

Přestupek lze však podle PřesZ spáchat jak úmyslně, tak z nedbalosti (§ 7 odst. 1 písm. b) PřesZ). Skutková podstata však na rozdíl od trestného činu postihuje pouze „lehké formy ublížení na zdraví a krátkodobé nebo přechodné bolesti.“ Zároveň se nejedná o trvající jednání (Strakoš, 2018, s. 147).

Fakt, jedná-li se o jednání zaviněné z nedbalosti či nikoliv, nejenže zřetelně odlišuje skutkovou podstatu přestupku dvou českých právních úprav, ale zároveň bude reflektovat jeho pojetí v anglické právní úpravě.

Bude-li se jednat o přestupek zaviněný z nedbalosti (podle PřesZ 1990 ani jinak být zaviněný nemůže), bude mu v systému *common law* odpovídat občanskoprávní delikt

¹⁷ § 49 odst. 1 písm b) PřesZ 1990.

„způsobení škody z nedbalosti“¹⁸ (*negligence*), který je součástí *law of torts*. Úmyslně zaviněné jednání je pak považováno za *trespass to the person* (neoprávněný zásah do svobody člověka)¹⁹, přesněji *battery* (úmyslné použití násilí proti člověku)²⁰ (Burrows, 2007, s. 1270). *Battery* není v zákoně definováno, podle OLD (1997, s. 43) se jedná o „...*application of physical force to someone without his consent.*“

Zatímco se *trespass to the person* stejně jako *negligence* obecně řadí mezi *law of torts* (Burrows, 2007, s. 1270), *battery* může podle míry své škodlivosti představovat kromě občanskoprávního deliktu (*tort*) také přečin (*summary offence*) (§ 42 zák. *Offences Against the Person Act 1861*; OLD s. 43). Trestem za spáchání občanskoprávního deliktu je náhrada škody (Burrows, 2007, s. 1194), za trestný čin je to peněžitý trest stupně 5 ve výši 5 000²¹ liber a/nebo trest odnětí svobody v délce šesti měsíců (OLD, s. 43).

Skutkovou podstatu lze do angličtiny přeložit následovně:

b) negligently inflicts bodily harm upon another.

§ 49 odst. 1 písm. c):

úmyslně naruší (1) občanské soužití (2) vyhrožováním újmou na zdraví, (3) drobným ublížením na zdraví, (4) nepravdivým obviněním z přestupku, (5) schválnostmi nebo (6) jiným hrubým jednáním

Platný přestupkový zákon mění i tuto skutkovou podstatu. Dochází zde k jak formální, tak i obsahové úpravě, která se projevuje zejména v tom, že vypouští část „drobného ublížení na zdraví“ (§ 7 odst. 1 písm. c) PřesZ). Tuto formu „drobného ublížení na zdraví“ slučuje pod „ublížení na zdraví“ písmene b) (Strakoš, 2018, s. 145).

(1) Podle Jemelky a Vetešníka je „občanské soužití“ neurčitým právním pojmem, jež bychom mohli definovat jako „určitý souhrn ustálených pravidel jednání a chování ve společnosti, který je založen na respektování práv ostatních lidí, jejich dodržování ... je ve společnosti obvyklé“ (Jemelka & Vetešník, 2011, s. 257). Dále tvrdí, že k naplnění této skutkové podstaty dochází hrubým jednáním, které se projevuje tím, že překračuje hranici ustálených pravidel a jednání občanského soužití.

¹⁸ Překlad *negligence* (Chromá, 1995, s. 202).

¹⁹ Překlad na základě definice OLD, 1997, s. 474.

²⁰ Překlad *battery* (Chromá, 1995, s. 45).

²¹ § 37 odst. 2 zák. *Criminal Justice Act 1982*.

Mezi hrubá jednání spadají ta výše vyjmenovaná (tj. vyhrožování újmou na zdraví, schválnosti atd.) a „jiná“ eventuálně možná hrubá jednání (tamtéž, s. 257–259).

Chromá navrhuje překládat slovní spojení „narušení občanského soužití“ nejčastěji jako *disturbing the peace (and quiet)* (Chromá, 2003, s. 338). Přímo tato formulace je však slučitelná s termínem *breach of peace* a v anglickém právu zahrnuje konání trestného činu, kdy je toto jednání srovnatelné s přečinem. Zároveň se jedná o širší pojem, který zahrnuje skutkové podstaty podobné českým přestupkům proti veřejnému pořádku (*Encyclopaedia Britannica*, ©2018). Navrhovala bych překládat jako *causing disturbance in the community*, kdy *community* bude odpovídat „občanskému soužití“. *Cambridge Dictionary* definuje *community* jako „lidi, kteří společně žijí v určité oblasti, nebo skupinu lidí, která se považuje za jednotný celek kvůli stejným zájmům, společenské pospolitosti či národnosti“ (*Cambridge Dictionary*, ©2018). Příhodné pak bude použití slova *community* i při překladu skupiny přestupků, a to „přestupků proti občanskému soužití“ – *administrative infractions against the community*.

(2) „Vyhrožováním újmou na zdraví“ se podle Jemelky a Vetešníka ve skutečnosti míní, „vyhrožování ublížením na zdraví“, jelikož vyhrožování „újmou“ „je vlastně vyhrožování následkem jednání, jímž je ublížení na zdraví“ (Jemelka & Vetešník, 2011, s. 258). Podle OLD bude odpovídajícím protiprávním jednáním *tort*, opět ze skupiny *trespass to the person*, zde konkrétně *assault* (výhrůžka ublížením na zdraví) (OLD, s. 474). Podle OLD se jedná o úmyslné jednání vyhrožující fyzickým ublížením na zdraví, které vyvolává strach: „*An intentional or reckless act that causes someone to be put in fear of immediate physical harm.*“ Toto vyhrožování v anglickém pojetí však nemůže být způsobeno pouze slovně (OLD, s. 31). V Česku je tato skutková podstata naplněna jak slovně, tak gesty či posunky „jimiž pachatel dává poškozené osobě jednoznačně najevo, že se má obávat“ (Strakoš, 2018, s. 150). Aby se jednalo ve Velké Británii o samotný *assault*, přímý fyzický kontakt rozhodně není nutný, postačující je například namíření zbraně na oběť (OLD, s. 31). Takovéto jednání je však u nás již trestným činem podle § 353 TrZ (Strakoš, 2018, s. 150). Stejně jako *battery*, i *assault* může být slučitelný s přečinem a postihnutelný stejným trestem (§ 42 zák. *Offences Against the Person Act 1861*). Jako trestný čin takové jednání uvádí i § 4 zákona *Public Order Act 1986*.

Pojem *assault* sice českou skutkovou podstatu v zásadě vystihuje, je však anglickým právem úzce vymezen a spadá do jiného právního odvětví, při překladu tedy bude lepší se mu vyhnout a volit spíše *threaten to inflict bodily harm*.

(3) „Drobným ublížením na zdraví“ se míní zejména oděrky, ranky a jiná nepatrná ublížení na zdraví (Strakoš, 2018, s. 147; Jemelka & Vetešník, 2011, s. 258). V anglickém kontextu se bude opět jednat o občanskoprávní delikt *trespass to the person (battery)*. Do angličtiny bychom jej mohli přeložit jako *minor bodily harm*.²²

(4) „Nepravdivého obvinění z přestupku“ se dopustí ten, kdo má za cíl úmyslně zapříčinit stíhání dané osoby za přestupek, při kterém si pachatel záměrně vymýšlí (Strakoš, 2018, s. 150). V Británii existuje koncept *malicious prosecution* (křivé obvinění), který představuje občanskoprávní delikt. Za takové křivé obvinění lze žalovat pouze v případě, že bylo řízení zahájeno se zlým úmyslem a bez dostatečného důvodu (OLD, s. 280). Podle Garbettové a Karagoze (2018) může poškozený vznést proti takovému křivému obvinění žalobu pouze tehdy, dokáže-li, že proti němu bylo řízení zahájeno (se zlým úmyslem žalobce a bez dostatečného důvodu), skončilo v jeho prospěch a byla mu způsobena škoda. Jelikož je termín *malicious prosecution* anglickým právem přesně vymezen, navrhuji pro spojení „nepravdivé obvinění“ použít překlad, který navrhuje Chromá (2003, s. 189), a to *false accusation*. *Cambridge Dictionary* (©2018) definuje *accusation* jako „*a statement saying that someone has done something morally wrong, illegal, or unkind, or the fact of accusing someone.*“

(5) Podle Strakoše (2018, s. 150) musí mít „schválnost povahu hrubého jednání a musí mít schopnost narušit občanské soužití.“ Jemelka a Vetešník za schválnost považují jednání „naschvál“, které může negativně zasáhnout do práv jiného (Jemelka & Vetešník, 2011, s. 259). Pro představu uvádí Strakoš příklady z praxe, kdy soused nechával svého psa močit na susedovy túje, ačkoliv byl požádán, aby se tak nedělo; rozvádějící se manžel záměrně schovával své ženě věci, apod.

Pro překlad „schválnosti“ do angličtiny navrhuje Chromá (2003, s. 322) protějšky *deliberateness* a *wilfulness*. Ani jeden z výrazů se nevyskytuje v právních slovnících (OLD a BLD) a navíc postrádají negativní sém „schválnosti“. Chromá pak ještě uvádí termín *menace*, a to přímo v kontextu narušení občanského soužití. Oba právní slovníky BLD a OLD však definují *menace* jako hrozbu, synonymum k *threat*, proto

²² Britská právní úprava rozlišuje míru ublížení na zdraví jen na základě míry škodlivosti jednotlivých protiprávních jednání. Jedná se o trestné činy *common assault*, *assault causing actual bodily harm* (ABH) a *assault causing grievous bodily harm* (GBH). Podstatou trestného činu *common assault* (§ 39 zák. *Criminal Justice Act 1988*) je v textu zmíněné *battery* nebo *assault* (může jít o facku, plivnutí na osobu nebo výhružky). O ABH (§ 47 zák. *Offences Against the Person Act 1861*) jde v případě, že *battery* nebo *assault* vyústí ve skutečné ublížení na zdraví (postrčení osoby, která pak upadne a zraní si hlavu). Výsledkem ublížení na zdraví mohou být modřiny, oděrky, škrábance. Podstatou GBH (§ 18 – § 20 zák. *Offences Against the Person Act 1861*) je „*intention to 'inflict really serious harm'*“ (InBrief). Míra škodlivosti ublížení na zdraví však není z pohledu terminologie zvlášť rozlišována.

není ani tento termín zcela výstižný. V anglickém pojetí protiprávní jednání s takovou skutkovou podstatou schválnosti pravděpodobně neexistuje. V určitých případech (například v případě, kdy sousedův pes močí na túje jiného souseda), bychom jej mohli přirovnat k občanskoprávnímu deliktu *private nuisance* (rušení sousedských práv) (Burrows, 2007, s. 1273–4) – zde ale chybí podstatná součást skutkové podstaty českého přestupku, a to právě onen právně přímo nedefinovaný záměr „schválnosti“. Jako překladový protějšek „schválnosti“, čili „škodlivého jednání naschvál“ navrhuji použít *wilful and malicious behaviour*, kde přídavná jména vyjadřují jak škodlivost, tak i úmyslnost a zákeřnost daného jednání.

(6) „Jiné hrubé jednání“ zahrnuje podle Strakoše všechna ostatní možná hrubá jednání, která tak naruší občanské soužití. Může se podle něj jednat o pomlouvání, výhrůžky jinou újmou než újmou na zdraví, házení vajec nebo zeleniny, použití pepřového spreje, šikanu, zatahání za vlasy, dokonce i *harrasment* nebo *stalking* (např. zasilání nevhodných zpráv), a to vše v případě, nedosahují-li zmíněná jednání svou intenzitou trestného činu, často trestného činu výtržnictví (Strakoš, 2018, s. 151). Z uvedeného je zřejmé, že je škála možných hrubých jednání dosti široká, může zahrnovat případy z různých oblastí a do jisté míry se překrývají s přestupky proti veřejnému pořádku. Vyjmenované příklady budou z velké části odpovídat občanskoprávním deliktům anglického práva – *assault* nebo *battery* (použití pepřového spreje, zatahání za vlasy, atd.) a *defamation* (pomluvy). *Harassment* (obtěžování) a *stalking* upravuje v Británii zákon *Protection from Harassment Act 1997*.²³ Podle § 2 a § 2A jsou tato protiprávní jednání přečiny, za které lze uložit trest odnětí svobody nebo pokutu. Podle § 3 téhož zákona však může oběť takového trestného činu vznést žalobu v civilním řízení, kdy může soud vydat soudní příkaz (*injunction*), kterým žalovanému nařídí zdržet se daného protiprávního jednání. Webová stránka *Thomson Reuters Practical Law* (2015) uvádí *harassment* jako občanskoprávní delikt, *tort*. O slučitelnosti různých druhů právních protiprávních jednání píše Knapp: „*Tort* ... je slučitelný s trestným činem. Je tedy možný jednočinný souběh civilního a trestného deliktu, tzn., že tímtož chováním se týž subjekt může dopustit skutku kvalifikovaného jako *tort* a zároveň jako trestný čin“ (Knapp, 1996, s. 188). Pravděpodobně tedy bude půjde o trestný čin, za který může být sjednána i náhrada škody; v českém kontextu se v takových případech jedná o adhézní řízení.

²³ *Harassment* dále upravuje § 4A a § 5 zákona *Public Order Act 1986*, § 42A zákona *Criminal Justice and Police Act 2001*, dále § 20 a § 40 zákona *Equality Act 2010*.

Pestrá škála „jiného hrubého jednání“ může v anglickém kontextu zasahovat do různých oblastí s různou právní úpravou, proto bude vhodnější spojení přeložit obecněji, a to jako *other malevolent conduct*²⁴, kdy *Cambridge Dictionary* (©2018) definuje *malevolent* jako „*causing or wanting to cause harm or evil.*“

V angličtině bude znění skutkové podstaty vypadat následovně:

c) intentionally causes disturbance in the community by threatening to inflict bodily harm, inflicting minor bodily harm, falsely accusing another of committing an administrative infraction, by wilful and malicious behaviour or other malevolent conduct.

§ 49 odst. 1 písm. d):

omezuje nebo znemožňuje příslušníku národnostní menšiny výkon práv příslušníků národnostních menšin

Skutková podstata přestupku je stejná jak v platném, tak starém přestupkovém zákoně. Definování pojmů „národnostní menšina“ a „příslušník národnostní menšiny“ se věnuje zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů. Podle čl. 24 Listiny základních práv a svobod „nesmí být příslušnost ke kterékoli národnostní menšině nikomu na újmu“ (čl. 24 hlavy 3 LZPS). Článek 25 Listiny vyjmenovává práva příslušníků národnostních a etnických menšin, mezi která patří právo na všestranný rozvoj, právo společně s jinými příslušníky menšiny rozvíjet vlastní kulturu, právo rozšiřovat a přijímat informace ve svém mateřském jazyce a sdružovat se v národnostních sdruženích (čl. 25 odst. 1 hlavy 3 LZPS). Mezi další práva patří právo na vzdělání ve vlastním jazyce, právo užívat vlastního jazyka v úředním styku a právo účasti na řešení věcí týkajících se národnostních a etnických menšin (čl. 25 odst. 2 hlavy 3 LZPS). Podle Strakoše „se tak přestupku dopustí např. učitel, který ve škole zakazuje ukrajinskému žákovi užívat jména a příjmení v jazyce jeho národnostní menšiny“ (Strakoš, 2018, s. 155).

Omezování či znemožňování práv člověka pro jeho barvu pleti, rasu či etnický původ je v Británii pokryto v zákoně *Race Relations Act 1968*. Jedná se o omezování práv zejména na úrovni poskytování zboží a služeb, zaměstnání, odborů, vzdělání,

²⁴ Další slovní spojení, které by se mohlo teoreticky nabízet jako překladový protějšek je *gross misconduct*. Tento výraz se ale používá zejména v kontextu zaměstnání (*unacceptable behaviour by an employee as a result of which they will probably lose their job*, *Cambridge Dictionary* ©2018), a proto není v tomto případě vhodný.

bydlení, reklam nebo jiných veřejných sdělení. Poškozená strana může vznést žalobu v civilním řízení, kdy soud vydá soudní příkaz a/nebo nařídí vyplacení náhrady škody (§ 19 zák. *Race Relations Act 1968*).

Do angličtiny bychom mohli tuto skutkovou podstatu přeložit jako:

d) limits or prevents a member of a national minority group in or from exercising the rights of such national minority group members.

§ 49 odst. 1 písm. e):

působí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho stav manželský nebo rodinný

Platný přestupkový zákon ve srovnání s tím starým zavádí do skutkové podstaty tohoto přestupku „věk“ a „zdravotní postižení“ a vypouští „stav manželský“. Dochází také ke změně slova „působí“ na „způsobí“. Podle starého přestupkového zákona se totiž jednalo o trvalý přestupek (Jemelka & Vetešník, 2011, s. 260). Podle Strakoše (2018, s. 157) je „objektem skutkové podstaty ochrana osob před jejich přímou i nepřímou diskriminací pro okolnost uvedenou v zákoně.“ Objektivní stránkou je pak z důvodu této okolnosti přivodit danému člověku újmu, která může mít různé formy: „číšník odmítne v restauraci obsloužit homosexuální pár, ... zaměstnavatel diskriminuje zaměstnance, protože vstoupil do odborů, ... taxikář odmítne svést ženu, která vyznává islámské náboženství ...“ (Strakoš, 2018, s. 158 – 159).

Ochrana proti diskriminaci je ve Velké Británii upravena zákonem *Equality Act 2010*,²⁵ který uvádí tyto chráněné charakteristiky: věk, zdravotní postižení, změnu pohlavní příslušnosti (*gender reassignment*), manželství a registrované partnerství, těhotenství a mateřství, rasu, náboženské vyznání a víru, pohlaví a sexuální orientaci. Zákon zakazuje diskriminaci na úrovni poskytování zboží a služeb, výkonu veřejné

²⁵ Diskriminace je v Británii upravena ještě jinými zákony a předpisy, např. *Sex Discrimination Act 1975*, *Employment Equality (Religion or Belief) Regulations 2003*, *Employment Equality (Sexual Orientation) Regulations 2003*, *the Employment Equality (Age) Regulations 2006*, které zákon *Equality Act 2010* jistým způsobem slučuje (§ 3 komentáře k zákonu *Equality Act 2010*).

funkce, zaměstnání a platových podmínek, vzdělání, navádění druhého k diskriminaci a zavádí povinnost prostředků veřejné dopravy, včetně taxi služeb, umožnit přepravu zdravotně postiženým (§ 13 komentáře k zákonu *Equality Act 2010*). Zákon nestanoví trest, ani nehovoří o tom, řeší-li se případy v trestním nebo civilním řízení. Web GOV.UK pouze uvádí, že může poškozená strana podat za diskriminaci žalobu, kterou se v civilním řízení zabývá soud hrabství, *County Court (Citizens Advice)*.

Do angličtiny je možno znění skutkové podstaty přestupku přeložit následovně:

e) inflicts harm upon another for being a member of a national minority group or his ethnic origin, for his race, colour, sex and sexual orientation, language, religion or belief, (age), (disability), for his political or other ideologies, membership or activity in political parties or political movements, trade unions or other associations, for his social origin, property, lineage, health condition or family and marital status.

5.2.2. § 50 Přestupky proti majetku

Podle Výkazu Ministerstva vnitra ČR o evidenci přestupků, tvoří přestupky proti majetku druhou nejpočetnější skupinu spáchaných přestupků v období od roku 2014 do roku 2016. Celkový počet přestupků podle § 50 zákona č. 200/1990 Sb. činil 84 513²⁶.

Znaky skutkové podstaty přestupků a s nimi spojené právní pojmy jsou často vymezeny v úpravě českého trestního práva, proto se zde bude často odkazovat k odpovídajícím protiprávním jednáním v trestním právu.

²⁶ Viz. přílohy s. 120–126.

Vymezení pojmu „majetek“ a „věc“

Podle Jemelky a Vetešníka jsou objektem skutkové podstaty přestupků uvedených v § 50 PřesZ 1990 majetkové vztahy a zájem na ochraně majetku (Jemelka & Vetešník, 2011, s. 267). Strakoš dodává, že předmětem útoků přestupků proti majetku jsou cizí věci a jiné majetkové hodnoty. Toto ustanovení²⁷ tak chrání vlastnické právo a také oprávněnou držbu (Strakoš, 2018, s. 161).

Termíny „majetek“ a „věc“ v českém právu definuje občanský zákoník. Podle § 495 ObčZ se „majetek“ řadí pod „věc“ a rozumí se jím „souhrn všeho, co osobě patří“. „Věc“ pak § 489 ObčZ definuje jako „vše, co je rozdílné od osoby a slouží potřebě lidí“. Podle Strakoše (2018, s. 161) „živá zvířata nejsou věcmi v pravém slova smyslu, při dispozici s nimi (např. při prodeji, darování apod.) se na ně však přiměřeně použijí ustanovení o movitých věcech“ (§ 494 ObčZ). Občanský zákoník rozděluje věci na několik druhů včetně hmotných a nehmotných, movitých a nemovitých, užitelných a zastupitelných²⁸ atd. Strakoš (2018, s. 161) uvádí, že se mezi nehmotné věci řadí práva a jiné majetkové hodnoty, jakými jsou například obchodní názvy nebo know-how. Podle zákona se za věc považuje i obchodní tajemství (§ 504 ObčZ). Z uvedeného vyplývá, že je škála potenciálních předmětů (tj. věcí), proti kterým mohou být útoky směřovány, velice široká.

Pro překlad do angličtiny uvádí Chromá (2003, s. 132) jako překladový protějšek k „majetku“ zejména *property*.

V Británii obsahuje vymezení termínu *property* zákon § 10 zák. *Criminal Damage Act 1971*, který uvádí následovně: „*In this Act 'property' means property of a tangible nature, whether real or personal, including money and—(a) including wild creatures which have been tamed or are ordinarily kept in captivity, ...*“ Majetek (*property*) podle zák. *Criminal Damage Act 1971* náleží každé osobě, která ho má v úschově nebo v dispozici či k němu má vlastnická, podílová anebo zástavní práva: „*Property shall be treated for the purposes of this Act as belonging to any person—(a) having the custody or control of it; (b) having in it any proprietary right or interest ...; or (c) having a charge on it*“ (§ 10 odst. 2 *Criminal Damage Act 1971*).

Britský zákon *Law of Property (Miscellaneous Provisions) Act 1994* v § 1 odst. 4 definuje *property* poněkud jinak a uvádí, že zahrnuje pohledávky a jakýkoli podíl na movitém či nemovitém majetku.

²⁷ Podle PřesZ se jedná o ustanovení § 8.

²⁸ Návrh překladu právních pojmů do angličtiny obsažených v občanském zákoníku je dostupný v publikaci od Chromé (2014).

Zákon *Theft Act 1968* v § 4 odst. 1 definuje *property* zase takto: „*Property* includes money and all other property, real or personal, including things in action and other intangible property.“ Stejně definuje *property* i § 340 odst. 9 zák. *Proceeds of Crime Act 2002*.

Britská legislativa neobsahuje jednotnou úpravu termínu „majetek“, jako tomu je u té české, ve které je „majetek“ (respektive „věc“) jasně definován občanským zákoníkem. Britské zákony si termín definují každý zvlášť, jak je viditelné z výše uvedených definic vyňatých z různých zákonů. Zákon *Criminal Damage Act 1971* vymezuje *property* pouze na věci hmotné povahy, kdežto zákon *Theft Act 1968* vnímá *property* jako majetek hmotný i nehmotný. Přesto, že je anglická právní úprava v tomto ohledu nejednotná, obecně odpovídají jednotlivé definice termínu *property* českému pojmu „majetek“ (věc). Je třeba však brát v úvahu určité rozdíly, a to například, že se v anglickém kontextu krádeže může jednat o nehmotný majetek, ale u trestného činu *criminal damage* půjde vždy o majetek hmotný, a také, že se v tomto konkrétním případě za majetek považují i živá zvířata, kdežto v českém právu ne.

Britská právní úprava neobsahuje obdobné dělení na „majetek“ a „věc“. V zákonech a v jednotlivých skutkových podstatách protiprávních jednání (viz. příklady u analýzy jednotlivých přestupků) se vyskytuje pouze termín *property*. Z uvedených definic tohoto termínu lze vyvodit, že v podstatě odpovídá také českému pojmu „věc“. Jelikož i ObčZ řadí „majetek“ mezi „věci“ a komentáře k zákonům (Strakoš, 2018; Jemelka & Vetešník, 2011) zásadní rozdíl mezi těmito dvěma termíny neuvádí a naopak je používají spíše synonymně, navrhuji do angličtiny překládat jako *property* i „věc“.

§ 50 odst. 1 písm. a):

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

úmyslně (1) způsobí škodu na (2) cizím majetku (3) krádeží, (4) zpronevěrou, (5) podvodem nebo (6) zničením či poškozením věci z takového majetku, nebo se o takové jednání pokusí

Platný přestupkový zákon tuto skutkovou podstatu upravuje a uvádí, že „pokus tohoto přestupku je trestný“ (§ 8 odst. 1 písm. a) PřesZ).

(1) Krádež, zpronevěra, podvod, zničení a poškození věci jsou druhy útoků, které ustanovení uvádí taxativně. Jelikož PřesZ ani PřesZ 1990 tato protiprávní jednání nedefinuje, je třeba se uchýlit k trestnímu zákoníku. Jak už bylo výše uvedeno, rozdíl mezi spácháním přestupku a odpovídajícího trestného činu lze spatřovat v míře

škodlivosti daného jednání – v tomto případě se jedná o výši způsobené majetkové škody (Jemelka a Vetešník, 2011, s. 267).

Trestní zákoník rozlišuje tyto formy způsobené škody: škoda nikoli nepatrná (nejméně 5 000 Kč), škoda nikoli malá (nejméně 25 000 Kč), větší škoda (nejméně 50 000 Kč), značná škoda (nejméně 500 000 Kč) a škoda velkého rozsahu (nejméně 5 000 000 Kč). Aby došlo ke spáchání přestupku, nesmí škoda přesahovat částku 5 000 Kč, v určitých případech 25 000 Kč (přestupek neoprávněného užívání cizí věci) (Strakoš, 2018, s. 162).

Britská právní úprava způsobenou škodu podobně nerozlišuje; v případě způsobení škody proti hmotnému majetku jde často o již několikrát zmiňovaný trestný čin *criminal damage*, který upravuje zák. *Criminal Damage Act 1971*. Zákon termín *damage* neupravuje a podle webu CPS soudy tento termín vykládají volně a zahrnují pod něj i škodu dočasnou (např. pošpinění stěn policejní cely bahnem). Co se týká výše způsobené škody, uvádí se následující: „*Offences of damage to property can vary in seriousness; from destruction by fire which causes damage of great value and danger to life, to minor incidents of damage where replacement costs are minimal*“ (CPS, ©2017a).

Slovní spojení „způsobí škodu“ lze do angličtiny překládat jako *causes damage*.

(2) Podle Strakoše „musí být předmětem útoku cizí věc“. Tou se míní věc, jejíž vlastníkem není pachatel nebo skupina pachatelů. Nelze se tak dopustit krádeže v manželství, kdy jsou vlastníky dané věci oba manželé, a šlo by tak ve skutečnosti o krádež ne cizí věci ale vlastní (Strakoš, 2018, s. 163).

Slovní spojení podobné „cizímu majetku“ vymezuje britský zákon *Theft Act 1968* v definici trestného činu krádeže, kde se hovoří o *property belonging to another*: „*A person is guilty of theft if he dishonestly appropriates property belonging to another with the intention of permanently depriving the other of it,...*“ (§ 1 odst. 1 zák. *Theft Act 1968*). Do angličtiny tedy přeložíme „cizí majetek“ jako *property belonging to another*.

(3) Jemelka a Vetešník definují „krádež“ jako „přisvojení si cizí věci tím, že se jí pachatel přestupku zmocní a způsobí tak na cizím majetku škodu“ (2011, s. 268). Trestného činu krádeže se dopustí pachatel nejen tím, že způsobí škodu nikoli nepatrnou, ale také v případě že spáchá čin vloupáním, po spáchání činu se bude snažit uchovat si věc násilím nebo pohrůzkou násilím, čin spáchá na věci, kterou má osoba na sobě (např. kapesní krádež), anebo již byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán (§ 247 odst. 1 TrZ). V případě přestupku tak půjde podle

Strakoše v praxi především o krádež drobných předmětů jako jsou potraviny, oděvy, drogerie aj. (Strakoš, 2018, s. 164).

V britské právní úpravě uvádí obecnou definici krádeže (viz. bod 2) zákon *Theft Act 1968*. Krádež je v britském prostředí trestným činem a na rozdíl od českého práva jím je i drobná krádež v obchodě (*low-value shoplifting*) (CPS, ©2017e).

Podle Strakoše je krádeží také neoprávněný odběr elektřiny. Odpovídajícím protiprávním jednáním v britském prostředí bude podle § 13 zák. *Theft Act 1968* trestný čin *abstracting electricity*²⁹. Za krádež se v českém prostředí dále považuje i „odčerpání pohonných hmot a následné ujetí pachatele od benzínové čerpací stanice bez zaplacení“ (Strakoš, 2018, s. 165). Podle webu CPS je podobné jednání i v Británii druhem krádeže, a může buď zahrnovat trestný čin *payment evasion offence*, v maloobchodním průmyslu s pohonnými hmotami pak běžně zvaný jako *no means of payment* (NMoP), kdy se řidič vymlouvá na absenci hotovosti či platební karty, anebo přímo korespondující trestný čin *making off without payment* (CPS, ©2017e; *Sentencing Council*, ©2018; § 3 zák. *Theft Act 1978*).

„Krádež“ upravoval do roku 1969 i britský zákon *Larceny Act 1916*:

A person steals who, without the consent of the owner, fraudulently and without a claim of right made in good faith, takes and carries away anything capable of being stolen with intent, at the time of such taking, permanently to deprive the owner thereof:

Provided that a person may be guilty of stealing any such thing notwithstanding that he has lawful possession thereof, if, being a bailee or part owner thereof, he fraudulently converts the same to his own use or the use of any person other than the owner (§ 1 odst. 1 zák. *Larceny Act 1916*).

Podle obou zákonů, *Theft Act 1968* a *Larceny Act 1916*, jsou si pojmy *theft* a *larceny* podobné. Oba zákony uvádí například výše zmíněný trestný čin *abstracting of electricity* a dále také trestné činy *burglary* a *robbery*, které jsou v Británii trestného činu krádeže součástí. *Larceny* je však v zákoně pojato konkrétněji a zahrnuje vymezení jednotlivých druhů trestných činů jako jsou *larceny of wills*, *larceny of cattle*, *larceny from ships* aj. Na základě definice uvedené v zákoně *Larceny Act 1916* je také zřejmé, že pojem *larceny* zahrnuje i „krádež“ věcí, které byly dané osobě svěřeny a ona si je podvodně přisvojila k vlastnímu prospěchu („*fraudulently converts...*“). V takovém případě jde o protiprávní jednání *conversion* a

²⁹ „*A person who dishonestly uses without due authority, or dishonestly causes to be wasted or diverted, any electricity shall...be liable to imprisonment...*“ (§ 13 *Theft Act 1968*).

embezzlement, které zákon *Larceny Act 1916* upravuje jako trestné činy a které budou blíže vysvětleny v bodě (4).

Zákon *Larceny Act 1916* byl v roce 1969 zrušen a nahrazen zákonem *Theft Act 1968*, kterým trestný čin *theft* nahradil trestný čin *larceny*. „Obecnější“ trestný čin *theft*, a s ním i zákon, nezahrnuje některé termíny a skutkovou podstatu, která byla pro *larceny* typická (*Law Teacher*, ©2003–2018; *Revolvy*), např. zmíněný přečin *conversion*.

Z angličtiny do češtiny lze výrazy *larceny* a *theft* překládat jako „krádež“. Z češtiny do angličtiny bude vhodnější překládat „krádež“ jako *theft*, z toho důvodu, že *larceny* podle anglického zákona zahrnovalo i skutkovou podstatu *conversion* a *embezzlement*, které jsou v českém právu upraveny zvlášť (viz. zpronevěra), a také proto, že termín *larceny* už není aktuální.

(4) Trestný čin zpronevěry upravuje § 206 TrZ. Podle Strakoše spočívá takové protiprávní jednání v tom, „že si pachatel úmyslně přisvojí cizí věc, která mu byla svěřena, resp. odevzdána do jeho faktické moci za nějakým účelem“ (Strakoš, 2018, s. 167). Jako příklad zpronevěry uvádí Strakoš případy, kdy pachatel převezme od osoby finanční hotovost za účelem koupi materiálu, který ale nenakoupí a hotovost si ponechá, anebo situaci, kdy si starožitník převezme od majitele starožitnost za účelem jejího ocenění, ale věc si nechá nebo prodá (Strakoš, 2018, s. 167). V případě zpronevěry cizí věci nemusí být osoba, která danou věc svěřuje do rukou někoho jiného, jejím vlastníkem (Šámal, 2010, s. 1812). Může jít o případ, kdy knihovnice propůjčí čtenáři knihu k bezplatnému užívání, a on ji následně prodá třetí osobě (Strakoš, 2018, s. 167).

Podle anglického webu *In Brief* bude, v určitých případech, odpovídajícím protiprávním jednáním v Británii *tort, conversion*, jehož příkladem může být prodej cizí věci (*In Brief*). Tento občanskoprávní delikt v současnosti zmiňuje § 1 zák. *Torts (Interference with Goods) Act 1977* a považuje jej jako jednu z forem neoprávněného nakládání s majetkem (*wrongful interference with goods*). Zákon však tento termín nevymezuje, jeho definici najedeme v již zmíněném a zrušeném zákoně *Larceny Act 1916*:

Every person who—having either solely or jointly with any other person received any property for or on account of any other person; fraudulently converts to his own use or benefit, or the use or benefit of any other person, the property or any part thereof or any proceeds thereof; shall be guilty of a misdemeanour... (§ 20 odst. 1 písm. b) zák. Larceny Act 1916).

Na rozdíl od platného zákona *Torts (Interference with Goods) Act 1977* považuje zákon *Larceny Act 1916 conversion* za přečin, nikoliv za občanskoprávní delikt.

Jak „zpronevěry“, tak *conversion* se lze dopustit v českém i britském právu na věci, kterou má pachatel ve spoluvlastnictví (Strakoš, 2018, s. 167; § 10 zák. *Torts (Interference with Goods) Act 1977*). Základní rozdíl zde tvoří však definice *goods*: „‘goods’ includes all chattels personal other than things in action and money“. Tudíž, na rozdíl od „zpronevěry“ v českém právu nemohou být předmětem občanskoprávního deliktu *conversion* peníze.

Zákon *Larceny Act 1916* uvádí ještě další protiprávní jednání odpovídající „zpronevěře“, a to trestný čin *embezzlement*. Zákon termín *embezzlement* nedefinuje a používá jej přímo v kontextu: „Every person who—fraudulently embezzles the whole or any part of any chattel, money or valuable security delivered to or received or taken into possession by him for or in the name or on the account of his master or employer: shall be guilty of felony...“ (§ 17 odst. 1 písm. b) zák. *Larceny Act 1916*). OLD (1997, s. 159) definuje *embezzlement* jako „dishonest appropriation by an employee of any money or property given to him on behalf of his employer.“ Jak podle definice slovníku OLD, tak podle ustanovení zákona *Larceny Act 1916* (§ 17 – § 19³⁰) se tento druh „zpronevěry“ týká zejména prisvojení věci svěřené do moci pachatele zaměstnavatelem.

Z důvodu spojitosti pojmu *conversion* s *tort law* a samotné skutkové podstaty tohoto jednání (kdy v tomto kontextu nemohou být předmětem *conversion* peníze), nepředstavuje tento výraz vhodný překladový protějšek českého pojmu.

Podle webu *Encyclopaedia Britannica* se v případě pojmu *embezzlement* nemusí jednat vždy o prisvojení věci svěřené pouze zaměstnavatelem (*Encyclopaedia Britannica*, ©2018), a proto bude v takové situaci skutková podstata odpovídat té české. Do angličtiny pak přeložíme termín „zpronevěra“ jako *embezzlement*.

(5) Jemelka a Vetešník (2011, s. 268) definují podvod jako „obohacení pachatele přestupku nebo jiného tím, že pachatel přestupku uvede někoho v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti, a způsobí tak na cizím majetku škodu.“ Podle rozhodnutí Nejvyššího soudu se „omylem“ míní „rozpor mezi představou a skutečností“. „O uvedení v omyl jde tehdy, když pachatel předstírá okolnosti, které nejsou v souladu se skutečným stavem věci“ (NS 8 Tdo 1601/2016). V případě „využití něčího omylu“ se o vyvolání omylu pachatel sice sám nezapříčiní,

³⁰ *Embezzlement by clerks or servants; embezzlement by officer of the Post Office; embezzlement by officers of the Bank of England or Ireland.*

ale využije situace k obohacení sebe nebo jiného (NS 11 Tdo 1008/2014). Dále pak „pachatel ‚zamlčí podstatné skutečnosti‘, když neuvede při svém podvodném jednání jakékoli skutečnosti, které jsou rozhodující nebo zásadní (tj. podstatné) pro rozhodnutí poškozeného...“ (NS 8 Tdo 517/2012). Strakoš uvádí, že častým typem podvodu v praxi je inzerce neexistujícího zboží na internetových bazarech nebo zaslání jiného zboží po zaplacení objednávky, může také ale jít o nezaplacení v restauraci nebo jízdu na černo (Strakoš, 2018, s. 169).

Korespondujícím protiprávným jednáním v britském kontextu bude trestný čin *fraud*, který § 1 zák. *Fraud Act 2006* rozlišuje na okolnosti podobné české definici: *fraud by false representation*³¹ (podvod uvedením v omyl), *fraud by failing to disclose information* (podvod zamlčováním informací) a *fraud by abuse of position* (podvod zneužitím pozice svou podstatou³² odpovídá podvodu „využití něčího omylu“) (§ 2–§ 4 zák. *Fraud Act 2006*). Účelem těchto jednání je obohacení pachatele nebo jiné osoby anebo způsobení újmy jiné osobě – *to make gain for himself or another, or to cause loss to another or to expose another to a risk of loss* (§ 2 odst. 1 písm. b) zák. *Fraud Act 2006*).

(6) Podle Strakoše znamená „zničení věci“ její neopravitelnou destrukci. Příklady mohou být rozbití sklenice, spálení knihy nebo listiny. „Poškozením věci“ dochází k ničivému působení na věc, kterým se snižuje její hodnota; způsobená závada je však odstranitelná nebo opravitelná. Zde půjde například o posprejování dveří grafitti, poškrábání poštovní schránky nebo rozbití sklíčka od brýlí. O přestupek se bude jednat pouze tehdy, nedosáhne-li výše způsobené škody trestného činu poškození cizí věci dle § 228 TrZ (Strakoš, 2018, s. 172).

V britském právu bude tomuto jednání odpovídat *tort, trespass to goods*, který definuje webová stránka *In Brief* jako „*immediate and direct unauthorised interference with someone else's goods*“. „*The definition of trespass includes using, removing, touching or destroying another's goods*“³³. Jako příklady jsou pak uvedeny propíchnutí pneumatik nožem nebo poškrábání laku karoserie vozidla klíčem (*In Brief*). *Tort trespass to goods* uvádí § 1 zák. *Torts (Interference with Goods) Act 1977*

³¹ „*Representation*” means any representation as to fact or law, including a representation as to the state of mind...“

³² „*A person is in breach of this section if he—(a) occupies a position in which he is expected to safeguard, or not to act against, the financial interests of another person, (b) dishonestly abuses that position,...*“

³³ Obecně se spojení *another's goods* ve smyslu „cizí věci“ v ustanoveních britské právní úpravy nevyskytuje. Formální vyjádření představuje spojení *property belonging to another* (§ 1 zák. *Criminal Damage Act 1971*; § 1 a § 5 zák. *Theft Act 1968*).

jako další formu neoprávněného nakládání s cizím majetkem, blíže však termín nedefinuje. Druhým odpovídajícím protiprávním jednáním by mohl být i již výše zmíněný tort *conversion*, jehož skutková podstata jako občanskoprávního deliktu je širší, než jak ji zmiňuje zákon *Larceny Act 1916* v podobě trestného činu. Slovník OLD uvádí následující: „*Wrongfully taking possession of goods, disposing of them, destroying them, or refusing to give them back are acts of conversion*“ (OLD, 1997, s. 107). O rozdílu mezi *conversion* a *trespass to goods* píše Burrows: „*Trespass to goods, direct interference with another's possession of goods, has been largely overshadowed in modern law by the tort of conversion, but it is occasionally useful*“ (Burrows, 2007, s. 1272). Odpovídající protějšek české skutkové podstaty tak pravděpodobně představují oba občanskoprávní delikty.

Skutkovou podstatu přestupku lze do angličtiny přeložit následovně:

a) intentionally causes or attempts to cause damage to property belonging to another by theft, embezzlement, fraud or by damaging or destroying any part thereof.

§ 50 odst. 1 písm. b):

úmyslně (1) neoprávněně užívá cizí majetek nebo si (2) přisvojí cizí věc (3) nálezem nebo (4) jinak bez přivolení oprávněné osoby

(1) Podstatou přestupku neoprávněného užívání cizího majetku je podle Strakoše to, že „si pachatel trvale nepřisvojí cizí majetek, ale bez souhlasu vlastníka ho po přechodnou dobu užívá“ (Strakoš, 2018, s. 172). Jak uvádí Jemelka a Vetešník: „Pokud by měl pachatel v úmyslu si cizí majetek ponechat, jedná se o krádež. ... Pokud by si pachatel cizí věc, která mu byla svěřena, úmyslně přisvojil, jednalo by se o zpronevěru“ (Jemelka & Vetešník, 2011, s. 269). Základním znakem skutkové podstaty je, že pachatel majetek neoprávněně užívá dočasně, tj. krátkodobě. Korespondujícím trestným činem je neoprávněné užívání cizí věci (§ 207 TrZ) a trestný čin neoprávněného zásahu do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru (§ 208 TrZ) (Strakoš, 2018, s. 173). Na základě vymezení trestného činu lze podle Strakoše vyvodit objektivní stránku přestupku, která má dvojí formu. „Přestupku ... se dopustí pachatel, který se zmocní cizího majetku, nejčastěji movité věci malé hodnoty ... v úmyslu ji přechodně užívat“. Příkladem může být situace, kdy pachatel sebere kolo postavené před samoobsluhou, projede se na něm k rybníku a kolo odloží (Strakoš, 2018, s. 174). Užívá-li však pachatel neoprávněně motorové vozidlo, bude se vždy jednat o trestný čin nehledě na hodnotu vozidla (Jemelka & Vetešník, 2011, s.

269). V takovém případě bude odpovídajícím protiprávním jednáním v Británii trestný čin *taking motor vehicle or other conveyance without authority*:

...a person shall be guilty of an offence if, without having the consent of the owner or other lawful authority, he takes any conveyance for his own or another's use or, knowing that any conveyance has been taken without such authority, drives it or allows himself to be carried in or on it (§ 12 odst. 1 zák. Theft Act 1968).

Tento trestný čin je v britském prostředí známý pod slangovým výrazem *joyriding* (*Brake*).

V anglickém kontextu bude přestupku odpovídat také výše uvedený *tort*, *trespass to goods* (případně *conversion*), který kromě jiného zahrnuje i neoprávněné užívání cizího majetku.

Jak uvádí Strakoš, přestupku neoprávněného užívání cizího majetku se dopustí pachatel i neoprávněným užíváním domu, bytu nebo nebytových prostor (nepůjde-li o naplnění skutkové podstaty trestného činu podle § 208 odst. 1 TrZ – např. obsazení domu squattery) a dále také přeježděním autem přes cizí pozemek nebo neoprávněným pasením dobytka na pozemku sousedů (Strakoš, 2018, s. 174). Taková jednání se v Británii řadí opět mezi *tort law*, kdy dochází k občanskoprávnímu deliktu *trespass to land*; ten definuje Burrows jako „*direct interference with another's possession of land without legal justification. The typical trespass is entering land without the consent (express or implied) of the possessor...*“ (Burrows, 2007, s. 1272). V případě přebývání v bytových či nebytových prostorech představuje *trespass* v Británii trestný čin (§ 144 zák. *Legal Aid, Sentencing and Punishment of Offenders Act 2012*).

Strakoš uvádí, že se přestupku na cizím majetku dále dopustí pachatel tehdy, „způsobí-li malou škodu tím, že neoprávněně užívá věc, která mu byla svěřena.“ Půjde například o situaci, kdy student půjčí kamarádovi na krátkou chvíli telefon, aby mu ho pohlídal a po jeho vrácení zjistí, že z něj kamarád provolal více než 6 000 Kč při volání do zahraničí (Strakoš, 2018, s. 174). Na základě výše uvedených definic a vysvětlení deliktů *trespass to goods* a *conversion*, budou v Británii českému přestupku odpovídat tato jednání.

(2) „Pachatel si присvojí cizí věc, pokud nad ní, jejím užíváním a nakládáním s ní získá panství“ (Strakoš, 2018, s. 176). Korespondujícím trestným činem je podle Jemelky a Vetešníka trestný čin zatajení věci (§ 219 TrZ). Aby se jednalo o přestupek nesmí hodnota „cizí věci“ přesahovat 5 000 Kč (Jemelka & Vetešník, 2011, s. 269). Věcí se zde rozumí movitý předmět, který si lze присvojit nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby. Dostane-li se osobě věc do dispozice, je povinna ji

odevzdat vlastníkovu či oprávněnému držitelu, nebo ji odevzdat příslušnému orgánu v případě, že neví, komu věc patří. Ponechá-li si osoba danou věc a neví, kdo je jejím vlastníkem, dopouští se přestupku zatajení věci. Pokud pachatel vlastníka zná a věc si přesto ponechá, dopouští se krádeže. Přestupek zatajení věci je proto podřadný přestupku krádeže (Strakoš, 2018, s. 176).

Do angličtiny můžeme sloveso „přisvojit“ přeložit jako *appropriates*, a to na základě § 3 zák. *Theft Act 1968*, který definuje *appropriates*: „... where [a person] has come by the property (innocently or not) without stealing it, ...“ Paralelní je i definice krádeže v češtině a angličtině – krádeží se rozumí přisvojení cizí věci... (Jemelka & Vetešník, 2011, s. 268) / *a person is guilty of theft if he dishonestly appropriates property belonging to another...* (§ 1 *Theft Act 1968*).

(3) „Nález“ upravuje § 1051 a násl. ObčZ, samotný termín však definován není. Rozlišují se zde tři „druhy“ věcí, a to věc opuštěná, ztracená a skrytá, přičemž nalézt lze pouze věc „ztracenou“ nebo „skrytou“. Opuštěnou věcí se podle Strakoše rozumí stav, kdy vlastník projevuje vůli tuto věc nadále nevlastnit ani nedržet. Často jde o věci nepatrné hodnoty, například odhození zapalovače (Strakoš, 2018, s. 176).

(4) Podle Strakoše se přisvojením cizí věci bez přivolení oprávněné osoby rozumí v praxi případy, kdy se pachateli dostane věc do dispozice bez jeho iniciativy (např. mu ji přinese dítě nebo zvíře) nebo si ji přisvojí v krajní nouzi. Přestupku se dopouští tehdy, když věc neodevzdá (Strakoš, 2018, s. 177).

Současná britská právní úprava „přisvojení cizí věci nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby“ neobsahuje, a nezavádí tak ani zcela odpovídající terminologii. V případě „nálezu“ se v praxi hovoří o trestném činu krádeže *theft by finding* (*News Post Leader*, 2014). Zmiňuje jej již neplatný zákon *Larceny Act 1916* (*larceny by finding*³⁴, § 1 odst. 2). Nerozlišují se zde ale případy, kdy pachatel vlastníka zná nebo nezná, jednoduše se jedná o krádež. I v britském kontextu však nesmí být v případě krádeže (u nás „přisvojení nálezem“) věc opuštěná (*abandoned property*): „*In order to be capable of being stolen, property must, at the time of appropriation, 'belong to another'. If property has been abandoned then it has no owner. It cannot be stolen*“ (CPS, ©2017e).

³⁴ „(1) *A person steals who, without the consent of the owner, fraudulently and without a claim of right made in good faith, takes and carries away anything capable of being stolen with intent, at the time of such taking, permanently to deprive the owner thereof:...*

(2) *the expression 'takes' includes obtaining the possession—... (d) by finding, where at the time of the finding the finder believes that the owner can be discovered by taking reasonable steps;...*“ (§ 1 odst. 1, odst. 2 zák. *Larceny Act 1916*).

Do angličtiny lze „přisvojení nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby“ přeložit jako *appropriation by finding or otherwise without the consent of an authorized person*.

Znění skutkové podstaty přestupku pak bude vypadat následovně:

b) intentionally and without any authorization uses property belonging to another or appropriates such property by finding or otherwise without the consent of an authorized person.

§ 50 odst. 1 písm. c):

úmyslně (1) ukryje, (2) (užívá) nebo na sebe nebo jiného (3) převede (4) věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo (5) to, co za takovou věc bylo opatřeno

Platný přestupkový zákon tuto skutkovou podstatu pozměnil a rozšířil taxativní výčet jednání, které přestupek charakterizují, o jednání „užívat“: „...ukryje, užívá anebo na sebe nebo jiného převede věc...“ (§ 8 odst. 1 písm. c) PřesZ).

Odpovídajícím trestným činem přestupku je trestný čin podílnictví (§ 214 TrZ) a podílnictví z nedbalosti (§ 215 TrZ) (Strakoš, 2018, s. 178). Zásadní skutečností pro rozlišení trestného činu a přestupku zde není výše vzniklé škody, nýbrž míra škodlivosti protiprávního jednání, kterým byla věc získána – aby se jednalo o přestupek, musí být věc získána přestupkem; v případě trestného činu podílnictví musí být věc získána trestným činem. Na konkrétním druhu jednání, jakým byla věc získána pak nezáleží. Pro přestupek je obligatorním znakem úmyslná forma zavinění, tzn. že pachatel musí vědět, že věc, kterou ukrývá, převádí atd. byla získána přestupkem. Podmínkou dále je, že pachatelem tohoto přestupku je vždy jiná osoba než ta, která věc (jiným) přestupkem získala (Jemelka & Vetešník, 2011, s. 270).

Ustanovení uvádí taxativní výčet jednání, kterými se podílník přestupku dopustí: ukryje, (užívá), nebo na sebe nebo jiného získanou věc převede, anebo na sebe nebo jiného převede to, co bylo za věc opatřeno. Ve Velké Británii může takovému přestupku odpovídat trestný čin *handling stolen goods* podle zákona *Theft Act 1968*:

A person handles stolen goods if (otherwise than in the course of the stealing) knowing or believing them to be stolen goods he dishonestly receives the goods, or dishonestly undertakes or assists in their retention, removal, disposal or realisation by or for the benefit of another person, or if he arranges to do so (§ 22 odst. 1 zák. Theft Act 1968).

Výčet jednání anglického ustanovení neuvádí konkrétní jednání, která by přímo korespondovala s českou skutkovou podstatou. V českém kontextu „podílník musí získat nad věcí dispoziční moc a musí z toho určitým způsobem profitovat, ať už peněžně, či jinak“ (Strakoš, 2018, s. 179). Na základě tohoto tvrzení lze však usuzovat, že česká skutková podstata obecně odpovídá té anglické i přesto, že se taxativně uvedená jednání mírně odlišují.

Z důvodu absence příslušné terminologie v ustanovení o korespondujícím trestném činu *handling stolen goods*, bude pro překlad možno obdobně použít znění § 327 a § 329 zákona *Proceeds of Crime Act 2002* (dále jen „POCA“) týkající se trestného činu *money laundering*:

(1) jako příklad jednání „ukryje“ uvádí Strakoš následující situaci: „podílník zde znemožní odhalení přestupku tím způsobem, že např. věc, kterou ukradl jeho známý, skryje ve sklepě, protože i jemu samotnému z ukryté věci něco ‚kápne‘“ (Strakoš, 2018, s. 179). Sloveso „ukrýt“ lze na základě znění § 327 odst. 1 písm. a) POCA přeložit jako *conceal*: „*A person commits an offence if he—conceals criminal property.*“ „*Concealing or disguising criminal property includes concealing or disguising its nature, source, location, disposition, movement or ownership or any rights with respect to it*“ (§ 327 odst. 3 POCA).

(2) „Užíváním věci“ se podle Strakoše rozumí situace, kdy podílník „využije užitečných vlastností ukradené věci jinou osobou, příp. ji spotřebuje“ (Strakoš, 2018, s. 179). Užívání majetku získaného trestnou činností je trestným činem podle § 329 odst. 1 písm. b) POCA: „*A person commits an offence if he— uses criminal property.*“ „Užívat“ zde tedy můžeme přeložit jako *use*.

(3) Způsob „převedení věci“ není podle Strakoše rozhodný, možný je např. převod darem nebo směnkou (Strakoš, 2018, s. 179). Do angličtiny lze sloveso „převést“ překládat jako *transfer* podle § 327 odst. 1 písm. d) POCA: „*A person commits an offence if he—transfers criminal property.*“

(4) Jednalo-li by se o trestný čin podílnictví, mohli bychom k překladu „věci, která byla získána trestným činem jinou osobou“ použít několikrát výše zmíněný termín *criminal property*³⁵. Pro upřesnění, že byla věc získána jinou osobou, by došlo k upravení na *criminal property obtained by another*. V případě „věci, která byla získána přestupkem jinou osobou“ lze použít slovní spojení *property obtained through*

³⁵ „*Property is criminal if—(a) it constitutes a person’s benefit from criminal conduct or it represents such a benefit ... and (b) the alleged offender knows or suspects that it constitutes or represents such a benefit*“ (§ 340 odst. 3 písm. a), b) POCA).

another's unlawful conduct, o kterém hovoří § 242 odst. 1 POCA: „*A person obtains property through unlawful conduct (whether his own conduct or another's) if he obtains property by or in return for the conduct.*“

V případě, že bychom chtěli v překladu explicitně uvést, že „byla věc získána přestupkem“, lze spojení obdobně překládat také jako *property obtained through committing an administrative infraction*.

(5) Převeďte-li pachatel na sebe nebo jiného „to, co za takovou věc bylo opatřeno“, přijme v praxi například darem věc, o níž ví, že byla zakoupena za odcizené peníze (Strakoš, 2018, s. 179). Spojení „to, co za takovou věc bylo opatřeno“ lze do angličtiny překládat na základě § 327 odst. 1 písm. c) POCA jako *converted property*: „*A person commits an offence if he—converts criminal property.*“ V tomto kontextu definuje OLD (1997, s. 107) *conversion* jako „*the changing ... of one kind of property into another.*“

Výsledný překlad skutkové podstaty přestupku do angličtiny bude vypadat následovně:

c) intentionally conceals, (uses) or transfers to himself or another person property obtained through another's unlawful conduct or property converted therefrom.

5.2.3. § 47 Přestupky proti veřejnému pořádku

Podle Výkazu ministerstva vnitra ČR o evidenci přestupků, tvoří přestupky proti veřejnému pořádku třetí nejpočetnější skupinu spáchaných přestupků v období od roku 2014 do roku 2016. Celkový počet přestupků podle § 47 zákona č. 200/1990 Sb. činil 28 827.³⁶

Vymezení pojmu „veřejný pořádek“

„Veřejný pořádek“ je podle Jemelky a Vetešníka dalším z tzv. právně neurčitých pojmů. „Můžeme [jej] definovat jako souhrn pravidel jednání a chování lidí na veřejnosti.“ Jde o souhrn pravidel, která jsou v souladu jak s právními, tak i morálními a společenskými normami (Jemelka & Vetešník, 2011, s. 233). Autoři však dále uvádějí, že k rušení veřejného pořádku nemusí docházet pouze na veřejném prostranství, ale také v soukromí (např. rušení nočního klidu hlasitou hudbou vycházející z bytu) (tamtéž, s. 234).

³⁶ Viz. přílohy s. 120–126.

Webová stránka Ministerstva vnitra ČR (MVČR, ©2018) uvádí k definici veřejného pořádku také anglický ekvivalent, a to *public order*. Stejný překlad uvádí i Chromá (2003, s. 243). V anglickém prostředí je ve smyslu „(veřejný) pořádek“ zaužívaný také výraz *peace*. BLD definuje *peace* jako poklidnost a bezpečnost ve společnosti bez přítomnosti veřejného rozruchu a nepokojů, které tak zaručují harmonii a pořádek. Spojení (*public*) *order* sice není nijak právně definováno, nevymezují jej zákony a ani BLD nebo OLD, je však nutno dodat, že se objevuje v názvech některých anglických zákonů, např. *Public Order Act 1986*, který upravuje zejména protiprávní jednání spojená s nepokoji na veřejnosti. Z důvodu používání termínu *peace* především v anglicky zažitých idiomatických právních výrazech, jako jsou výše již uvedené *breach of peace* a *justice of peace*, navrhovala bych v překladu ponechat dříve navrhovaný protějšek *public order*. Skupinu přestupků proti veřejnému pořádku pak můžeme přeložit jako *administrative infractions against public order*.

§ 47 odst. 1 písm. a):

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

neuposlechne (1) výzvy (2) úřední osoby při výkonu její pravomoci

Mezi „úřední osoby“ podle § 127 TrZ patří mimo jiné soudce, státní zástupce, prezident ČR, poslanec nebo senátor Parlamentu ČR, člen vlády, člen zastupitelstva, úředník orgánu státní správy, příslušník policie a ozbrojených sil, notář v pozici soudního komisaře aj.

(2) Odpovídajícím výrazem v angličtině by mohl být pojem *public official*, který podle webu *Council Secretariat* zahrnuje členy vlády a zastupitelstev, příslušníky policie, ozbrojených sil a jiných bezpečnostních úřadů a další státem pověřené osoby na legislativní, administrativní a soudní úrovni (*Council Secretariat*, 2013).

(1) „Výzev“ se podle Strakoše nejvíce užívá přímo v terénu, jako příklad uvádí odmítnutí řidiče předložit doklady na výzvu policisty (Strakoš, 2018, s. 92–93).

Britská právní úprava neobsahuje podobnou skutkovou podstatu takového protiprávního jednání proti „úřední osobě“. Zákony nejčastěji hovoří o neuposlechnutí výzvy strážníka, např.: neuposlechne-li osoba na výzvu policisty v uniformě zastavit vozidlo, dopouští se trestného činu (§ 163 zák. *Road Traffic Act 1988*), neuposlechne-li osoba podezřelá vězeňskou stráží ze spáchání trestného činu její výzvu vyčkat příjezdu policie, dopustí se přečinu, za který lze uložit pokutu nepřesahující stupeň 3³⁷ (§ 9A odst. 3 zák. *Criminal Justice and Public Order Act 1994*) nebo neodstraní-li daná osoba na výzvu vozidlo, také se dopouští trestného činu (§ 62 a 62B zák. *Criminal Justice and Public Order Act 1994*).

Výraz „neuposlechnout výzvu“ se v anglických zákonech přímo neuvádí. V prvním uvedeném příkladu § 163 odst. 1 zák. *Road Traffic Act 1988* nejprve nařizuje něco vykonat: „*A person driving a mechanically propelled vehicle on a road must stop the vehicle on being required to do so by a constable in uniform or a traffic officer*“. Trestného činu se osoba dopustí podle § 163 odst. 3, pokud nejedná v souladu s tímto paragrafem: „*If a person fails to comply with this section he is guilty of an offence*.“ V případě výše zmíněného neuposlechnutí vězeňské strážě se jedná o podobný případ. Zákon nejdříve stanoví práva strážníka (§ 9A odst. 2 písm. a) zák. *Criminal Justice and Public Order Act 1994*): „*Where the officer has reason to believe that the person*

³⁷ 1 000 liber (§ 37 odst. 2 zák. *Criminal Justice Act 1982*).

is committing or has committed an offence ..., the officer may—(a) require the person to wait with him for the arrival of a constable for such period as may be necessary ... “
Trestného činu se pak osoba dopouští podle § 9 A odst. 3: *„A person who makes off while subject to such a requirement is guilty of an offence and liable, on summary conviction...“*

Při překladu do angličtiny se lze do jisté míry inspirovat anglickým zněním a přestupek přeložit následovně:

*(1) A person is guilty of an administrative infraction if he—
a) fails to comply with a requirement imposed by a public official while exercising his function.*

**§ 47 odst. 1 písm. b):
poruší noční klid**

Podle § 47 odst. 3 PřesZ 1990 a § 5 odst. 6 PřesZ „se dobou nočního klidu rozumí doba od 22. do 6. hodiny. Obec může obecně závaznou vyhláškou nebo rozhodnutím vydaným na základě obecně závazné vyhlášky stanovit výjimečné případy, zejména slavnosti nebo obdobné společenské nebo rodinné akce, při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší nebo žádnou. Strakoš uvádí, že se nejčastěji jedná o porušení nočního klidu hlukem (pouštění hudby, opilecké vyřvávání, sekání trávy nebo i nadměrné vyty psů) a jde o činnost jednorázovou. Za rušení nočního klidu se nicméně nepovažuje běžné používání obydlí ve smyslu manipulace s předměty nebo hraní na hudební nástroj – zde by mohlo jít o přestupek proti občanskému soužití, dopuštění se schválnosti (Strakoš, 2018, s. 108–109).

V anglické právní úpravě „rušení nočního klidu“ jako takové neexistuje. Tato skutková podstata může spadat do občanskoprávního deliktu *private nuisance*, který, jak už bylo výše uvedeno, zahrnuje zejména zásah do susedských práv (Abraham, 2012, s. 205–206). Rušení nočního klidu bude odpovídat této širší skutkové podstatě, kterou uvádí § 2 odst. 1 písm. b) zákona *Anti-social Behaviour, Crime and Policing Act 2014*: *„...conduct capable of causing nuisance or annoyance to a person in relation to that person's occupation of residential premises...“*

V jiném případě než při zásahu do susedských práv, by se mohlo v anglickém kontextu jednat o již také zmíněný *breach of peace*, kdy dochází k nedůvodnému rušení veřejného pořádku, které je přečinem: *„conduct ... that unreasonably disrupts*

the public tranquillity or has a strong tendency to cause a disturbance“ (Encyclopaedia Britannica, ©2018).

Volit při překladu spojení *causes nuisance (at night time)* by nebylo z důvodu spojitosti *nuisance* s *tort law* vhodné. Jelikož se jedná o přestupek proti *veřejnému* pořádku, který se zabývá rušením *klidu*, bude vhodné použít jako překladový protějšek následující:

b) disrupts the public tranquillity at night time.

§ 47 odst. 1 písm. c):

vzbudí veřejné pohoršení

Podle Strakoše se jedná o obvyklý přestupek proti veřejnému pořádku, který je však současně velice těžko prokazatelný: „Jeho složitost se odvíjí jednak od jeho individuálního objektu, kterým je zájem na ochraně mravnosti, jednak od toho, že samotný pojem „veřejné pohoršení“ není v zákoně nijak definován (Strakoš, 2018, s. 111). Nejvyšší správní soud vymezil tento pojem třemi definičními znaky – přestupek musí být spáchán veřejně, jednání musí pohoršovat nejméně dvě osoby a „musí být v rozporu s obsahem mravnosti na němž se společnost shoduje“. O veřejné pohoršení pak nepůjde v případě, že chování jako pohoršlivé vnímá pouze konkrétní jedinec. Mezi takové případy může patřit „pojídání masa, kouření na veřejnosti, či „oblékání se do kůže mrtvých zvířat“ (NSS 2 As 69/2003). Naopak za nemravné, a proto vzbuzující veřejné pohoršení, mohou být podle Strakoše považovány projevy na veřejnosti jako sex a masturbace, obnažování se, močení nebo zvracení, narkomanie aj. (Strakoš, 2018, s. 111).

Rozpor s mravností je tedy podle Nejvyššího správního soudu nedílným definičním znakem „veřejného pohoršení“. Britská právní úprava takovýto širší pojem opět neuvádí. Existují zde pouze určitá protiprávní jednání klasifikována jako trestné činy, které bychom mohli pod skutkovou podstatu našeho přestupku zařadit. Bude se pravděpodobně jednat například o odhalování genitálií na veřejnosti (trestný čin *exposure*) podle § 66 odst. 1 a odst. 2 zák. *Sexual Offences Act 2003*, za které lze uložit trest odnětí svobody v délce od šesti měsíců do dvou let a/nebo nejvyšší zákonem stanovenou pokutu; o opilství na veřejnosti, za které lze uložit pokutu nepřevyšující stupeň 1³⁸ (§12 zák. *Licensing Act 1872*); a pravděpodobně také o trestný čin umístění

³⁸ 200 liber (§ 37 odst. 2 zák. *Criminal Justice Act 1982*).

reklamy na prostituci poblíž veřejného telefonu, ze který lze uložit trest odnětí svobody v délce až šest měsíců a/nebo pokutu nepřesahující stupeň⁵ (§ 46 odst. 1 a odst. 4 zák. *Criminal Justice and Police Act 2001*).

Chromá (2003, s. 234) překládá „veřejné pohoršení“ jako *common/public nuisance*. *Public nuisance* je podle Abrahama trestný čin, který má vliv na širokou veřejnost. Jako příklad takového jednání uvádí blokování přístupu k veřejné dálnici (Abraham, 2012, s. 205). Z uvedeného je zřejmé, že zde chybí pohoršení z důvodu porušení mravních norem, a proto není tento návrh překladu zcela odpovídající české podstatě. Chromá (2003, s. 234) ještě uvádí jako překladový protějšek ke spojení „vzbudit veřejné pohoršení“ výraz *cause public disturbnace/annoyance*. Takový překlad by byl vhodný, kdyby pro daný přestupek nebyla podstatná ona „nemravnost“. Můžeme se však od tohoto návrhu odvíjet a doplnit o spojení *indecent behaviour*. Přídavné jméno *indecent* definuje *Cambridge Dictionary* (©2018) jako „*morally offensive, especially in a sexual way*.“

Výsledný překlad bude vypadat následovně:

c) causes public annoyance by indecent behaviour.

§ 47 odst. 1 písm. d):

(1) znečistí (2) veřejné prostranství, (3) veřejně přístupný objekt nebo (4) veřejně prospěšné zařízení anebo (5) zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství

(1) Podle Jemelky a Vetešníka se znečištěním míní taková činnost, kterou se do míst uvedených v zákoně „dostávají pevné nebo kapalné látky nebo jiné věci, které jsou v rozporu s účelem jejich užívání“ (Jemelka & Vetešník, 2011, s. 238). Znečištění (kontaminace) tak může být v praxi způsobeno např. „odhazováním nedopalků, smetí, papírů, obalů, zbytku jídel a jiných odpadků mimo odpadkové koše...“ a také splaškovými vodami nebo jinými škodlivými látkami (např. výkaly domácích mazlíčků) (Strakoš, 2018, s. 116).

Britský zákon *Environmental Protection Act 1990* definuje v § 1 odst. 3 spojení „*pollution to the environment*“ jako „...*pollution of the environment due to the release (into any environmental medium) from any process of substances³⁹ which are capable of causing harm to man or any other living organisms supported by the environment*.“

³⁹ Pojmem *substance* „se rozumí jakákoli přírodní nebo umělá látka v pevném, kapalném nebo plynném skupenství“ (§ 78A odst. 9 zák. *Environmental Protection Act 1990*).

Stejný zákon pak v § 78A ještě upravuje termín *contaminated land*, pro který je důležitá podstata „značného znečištění“ (*significant harm/significant pollution is being caused*). Poškození životního prostředí ve větším rozsahu pokrývají v Česku trestné činy proti životnímu prostředí (hlava 3 TrZ). Jelikož se v případě tohoto přestupku nejedná o „značné znečištění“ životního prostředí, bude termínu „znečistí“ lépe odpovídat překlad *pollutes* (než *contaminates*).

Z anglické právní úpravy by přestupku odpovídal trestný čin „odhazování odpadků“ (*offence of dropping litter* dle § 18 zák. *Clean Neighbourhoods and Environment Act 2005* nebo *offence of leaving litter* § 87 zák. *Environmental Protection Act 1990*). Oba zákon definují trestný čin stejně a to jako: „*A person is guilty of an offence if he throws down, drops or otherwise deposits any litter in any place to which this section applies and leaves it.*“

Za trestný čin se ukládá pokuta stanovená místním úřadem, není-li taková částka stanovená, udělí se pokuta ve výši 75 liber (§ 19 odst. 2 zák. *Clean Neighbourhoods and Environment Act 2005*).

Druhým odpovídajícím protiprávním jednáním v britském / skotském kontextu je trestný čin „neodklizení psích exkrementů osobou, která má psa v danou chvíli na starost“ (§ 1 zák. *Dog Fouling (Scotland) Act 2003*). Za trestný čin se ukládá pokuta nepřesahující stupeň 2⁴⁰. V Anglii takový trestný čin upravoval zákon *Dogs Fouling Act 1996*, který byl zrušen.

(2) „Veřejné prostranství“ je právně vymezeno § 34 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích následovně: „Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.“

Anglická právní úprava nedefinuje „veřejné prostranství“, jak tomu dělá český zákon. Ve výše uvedené definici trestného činu „odhazování odpadků“ zmiňuje spojení „*in any place*“ § 18 odst. 2 zák. *Clean Neighbourhoods and Environment Act 2005*, který jej popisuje jako „*any place ... which is open the air*“. Tento výraz však zákon dále nerozvádí.

Zákon *Dog Fouling (Scotland) Act 2003* vymezuje protiprávnost jednání na „*any public open place*“, které definuje jako (a) „*any place which is open to the air to which the public or any section of the public has access, on payment or otherwise*“ a

⁴⁰ 500 liber (§ 37 odst. 2 zák. *Criminal Justice Act 1982*).

(b) „any common passage, close, court, stair, back green, garden, yard or other similar common area“ (§ 2 odst. 3 zák. *Dog Fouling (Scotland) Act 2003*).

Z uvedeného lze usoudit, že se jedná o synonyma. Jako překlad bych volila spíše výraz *public open place* kvůli explicitnímu vyjádření, že se jedná o „veřejné“ místo.

(3) „Veřejně přístupným objektem“ je podle Jemelky a Vetešníka takové místo, kam má přístup více lidí a mají tendenci se tam zdržovat (2011, s. 238). Objekt může být přístupný s omezením anebo bez něj a podle Strakoše (2018, s. 115), půjde v takovém případě o knihovny, muzea, přístřešky zastávek veřejné hromadné dopravy atd.

Ve Velké Británii není podobný termín v zákoně upraven. Budeme-li vycházet z uvedené definice a příkladů, můžeme za odpovídající překladový protějšek považovat *public premises*, který však zákonem upraven není.

(4) „Veřejně prospěšné zařízení“ je podle Jemelky a Vetešníka (2011, s. 238) zařízení, které má sloužit veřejnosti a k jehož definici bude vhodné použít vymezení termínu trestního zákoníku „obecně prospěšné zařízení“ (§ 132 TrZ), za které zákon považuje mimo jiné dopravní značky, ochranné zařízení proti požáru, povodni nebo jiné živelní pohromě, zařízení energetické nebo vodárenské či obranné nebo ochranné zařízení proti leteckým a jiným podobným útokům nebo jejich následkům. Podle Strakoše může jít například také o zábradlí, vývěsní plochy, poštovní schránku, aj. (Strakoš, 2018, s. 115).

Široký pojem „veřejně prospěšného zařízení“ je v anglickém kontextu velice těžko dohledatelný, podobně jako „veřejný objekt“. Anglické zákony jsou často velmi konkrétní a takové obecné pojmy příliš nezavádí. Chromá pro překlad „zařízení“ používá slovo *utility*. Slovo je nejčastěji definováno ve smyslu poskytování služeb, jako je dodávka vody, elektřiny atd. (*Cambridge Dictionary*, ©2018; BLD). Další definicí *utility*, kterou *Cambridge Dictionary* nabízí je „schopnost uspokojit určitou potřebu; využitelnost“. Tato definice sice vystihuje vlastnost zařízení, již je „prospěšnost“, je ale spíše abstraktní a neimplikuje, že by se jednalo o konkrétní objekt/zařízení (zábradlí, dopravní značka, poštovní schránka apod.).

Pojem, který by však mohl v určitém kontextu odpovídat českému výrazu je *traffic equipment*, který uvádí § 22A odst. 3 zák. *Road Traffic Act 1988*: „(a) anything lawfully placed on or near road by a highway authority; (b) a traffic sign lawfully placed on or near road...; (c) any fence, barrier or light lawfully placed on or near road.“

Jelikož se v případě českého pojmu „veřejně prospěšné zařízení“ nejedná pouze o zařízení spojená s provozem na pozemních komunikacích, bude vhodné anglický výraz upravit a překládat obecně jako *public equipment*.

(5) „Zanedbání povinnosti úklidu veřejného prostranství“ je podle Strakoše „obsoletní skutkovou podstatou, jelikož žádný právní předpis neukládá fyzickým osobám obecnou povinnost úklidu.“ Pachatelem tohoto přestupku tak může být kdokoliv, komu je tato povinnost uložena právním předpisem – nejčastěji to bude obec (Strakoš, 2018, s. 116–117).

Zákon *Environmental Protection Act 1990* ukládá § 89 odst. 1 podobnou povinnost (*duty to keep land and highways clear of litter, etc*) obecním úřadům a jiným orgánům: „*It shall be the duty of each local authority ... to ensure that the land is, so far as is practicable, kept clear of litter and refuse.*“

Při překladu do angličtiny se tak můžeme inspirovat anglickým zněním a překládat jako: *failure to perform the duty to keep the public open places clean*.

Výsledný překlad skutkové podstaty přestupku může vypadat takto:

d) pollutes any public open place, public premises or any public equipment or fails to perform the duty to keep the public open places clean.

§ 47 odst. 1 písm. e):

úmyslně (2) zničí, poškodí, znečistí nebo neoprávněně odstraní, zamění, pozmění, zakryje nebo přemístí (1) turistickou značku nebo jiné orientační označení

(1) Podle Strakoše není „turistická značka“ ani „jiné orientační značení“ v zákoně vymezeno. Tvrdí, že obecně „jde o takové značky, které informují o nějakém turistickém nebo jiném cíli, zejména o směru a vzdálenosti.“ Patří mezi ně městské turistické značky s hnědým podkladem a bílým textem, díky kterým lidé snadněji najdou radnici nebo kulturní středisko, dále horské barevné turistické značky na stromech, ale také orientační značky v nemocnicích. Strakoš upozorňuje, že mezi taková značení nepatří dopravní značky nebo tabulky s názvy ulic či čísla popisná (Strakoš, 2018, s. 121–122).

Ve Velké Británii se řadí hnědé turistické značky mezi značky dopravní a zákonný předpis je pojmenovává jako *tourist destination signs*. Značky *tourist destination signs* se řadí pod kategorii značek *directional signs* (příloha 7 část 3 zák. předpisu *The Traffic Signs Regulations and General Directions 2002*). Toto obecné

pojmenování bychom mohli použít pro „jiné orientační značení“ a překládat tak jako *other directional sign*. Úpravu orientačních tabulek, které označují pěší stezky⁴¹ v přírodě a další orientační značení totiž anglické zákony neobsahují.

(2) Jak je patrné ze znění, dopustit přestupku se lze pouze úmyslně, a to formou útoků (zničí, poškodí atd.), které jsou zde vyjmenovány taxativně (Jemelka & Vetešník, 2011, s. 239). Strakoš uvádí příklady takových útoků z praxe – „zničí (např. rozřeže nebo spálí), poškodí (např. ohne směrovku), znečistí (např. pomaluje barvou) nebo neoprávněně odstraní (např. strhne) ...“ (Strakoš, 2018, s. 122). „V případě poškození turistické značky nebo jiného orientačního značení má skutková podstata aplikační přednost před přestupkem proti majetku poškození cizí věci“ (Strakoš, 2018, s. 122).

Britské zákony neznají protiprávní jednání, které by konkrétně spočívalo v poškození turistické značky nebo jiného orientačního označení. V anglickém právním kontextu se bude pravděpodobně jednat o trestný čin *criminal damage* (trestný čin poškození věci), který upravuje *Criminal Damage Act 1971*: „*A person who without lawful excuse destroys or damages any property, whether belonging to himself or another ... shall be guilty of an offence*“ (§ 1 odst. 2 zák. *Criminal Damage Act 1971*). Podle webu CPS se trestné činy poškození věci mohou ve své závažnosti lišit – může jít o jednání, které způsobí velkou škodu a ohrožení na životě, např. požár, ale také o méně závažné případy, při kterých jsou náklady škody minimální (CPS, ©2017a).

Do angličtiny přeložíme skutkovou podstatu následovně:

e) intentionally destroys, damages, pollutes or without lawful excuse removes, replaces, alters, covers or relocates a tourist destination sign or other directional sign.

§ 47 odst. 1 písm. f):

(1) poruší (2) podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání veřejných tělovýchovných, sportovních nebo kulturních, (pietních a jiných) podniků anebo v místech určených k rekreaci nebo turistice (nebo pohřbívání)

Platný přestupkový zákon skutkovou podstatu přestupku mění na následující znění: „... při konání sportovních, kulturních, pietních a jiných společenských akcí

⁴¹ V britském prostředí označuje *Footpath* (žlutá šipka) stezku pro chodce, *bridleway* (modrá šipka) označuje stezku jak pro chodce, tak cyklisty i jezdce na koni, *restricted byway* (fialovomodrá šipka) označuje stezku pro chodce, cyklisty jezdce i koňmi tažené kočáry, *byway open to all traffic* (červená šipka) – kromě dříve uvedených umožňuje průjezd i motorovým vozidlům aj. (*Simply Hike*, 2014).

anebo v místech určených k rekreaci, turistice nebo pohřbívání, ...“ (§ 5 odst. 1 písm. i) PřesZ).

(2) Podle Strakoše se „podmínkami“ míní pravidla nebo pokyny, které souvisí s pořádáním určité akce. Vydává-li takové pokyny obec, budou obsaženy v obecně závazné vyhlášce (Strakoš, 2018, s. 123). Jemelka a Vetešník uvádí, že mezi takové podmínky může patřit „oznamovací povinnost ke konání akce, zajištění řádné pořadatelské služby, apod.“ (Jemelka & Vetešník, 2011, s. 239). Podmínky pietních akcí bývají obsaženy v provozním řádu (Strakoš, 2018, s. 123).

V Británii uvádí například oznamovací povinnost ke konání akce, zde konkrétně veřejného průvodu, § 11 zák. *Public Order Act 1986*: „*Imposing conditions on public processions: Written notice shall be given in accordance with this section of any proposal to hold a public procession*“. Dojde-li k porušení povinnosti oznámit předem konání průvodu, dopustí se daná osoba přečinu.

(1) Použití tvaru „poruší“ na rozdíl od „porušuje“ indikuje, že se jedná o jednorázový přestupek a nikoliv o trvajících. Strakoš uvádí příklady porušení podmínek, kdy například osoba v místě určeném k rekreaci nerespektuje zákaz vodění psů anebo by při pohřbu chodila v plavkách a vzbudila tak veřejné pohoršení (Strakoš, 2018, s. 124).

Ve Velké Británii může porušení podmínek na ochranu veřejného pořádku na sportovních akcích zahrnovat případy, kdy si osoba na sportovní akci přinese alkohol⁴² (§ 2 odst. 1 *Sporting Events (Control of Alcohol etc.) Act 1985*) nebo je pod jeho vlivem, stejně tak by podmínky porušila, kdyby přinesla předmět schopný způsobit ohňostroj (§ 2A zák. *Sporting Events (Control of Alcohol etc.) Act 1985*). Osoba poruší podmínky a dopustí se trestného činu, když přinese pyrotechniku (ohňostroj) i na hudební koncert (komentář k zák. předpisu *The Policing and Crime Act 2017 (Possession of Pyrotechnic Articles at Musical Events) Regulations 2017*). Porušení podmínek na ochranu veřejného pořádku může dále zahrnovat skandování na fotbalovém zápase, házení předmětů na hrací plochu nebo diváckou tribunu či vstup na hrací plochu fotbalového utkání (§ 1 – § 3 zák. *Football (Offences) Act 1991*).

⁴² „A person who has alcohol or an article to which this section applies in his possession—
(a) at any time during the period of a designated sporting event when he is in any area of a designated sports ground from which the event may be directly viewed, or
(b) while entering or trying to enter a designated sports ground at any time during the period of a designated sporting event at that ground, is guilty of an offence“ (§ 2 odst. 1 zák. *Sporting Events (Control of Alcohol etc.) Act 1985*).

Dále může porušení podmínek souviset také s porušením jednotlivých příkazů na ochranu veřejných prostranství (*Public Space Protection Order*), které podle § 61 zák. *Anti-social Behaviour, Crime and Policing Act 2014* vydává příslušný místní úřad. Podle oficiálního webu anglické veřejné správy GOV.UK (dále jen „GOV.UK“) se porušení podmínky tak osoba například dopustí tehdy, nemá-li psa v parku na vodítku v rozporu s konkrétním PSPO.

Na rozdíl od českého zákona neslučuje anglická právní úprava „porušení podmínek na ochranu veřejného pořádku“ do jedné obecné skutkové podstaty, kterou můžeme přeložit jako:

f) fails to comply with the conditions imposed on the protection of public order during the period of a sporting, cultural, (commemorative or other) event or at places designated for recreation, tourism (or burials).

§ 47 odst. 1 písm. g):

(1) poškodí nebo neoprávněně (2) zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení (jde-li o případy, které nelze postihnout podle jiných zákonů)

Platný přestupkový zákon znění této skutkové podstaty opět trochu pozměňuje, v tom případě následovně doplňuje: „...prospěšné zařízení, jde-li o případy, které nelze postihnout podle jiných zákonů“ (§5 odst. 1 písm. g) PřesZ). Ke změně právní úpravy se vyjadřuje Strakoš:

Smyslem této změny bylo upozornit správní orgán projednávající přestupek podle § 47 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, na zvláštnosti některých zákonů, které si tzv. zábor veřejného prostranství řeší po svém. V praxi se totiž stávalo, že správní orgán opomněl zohlednit subsidiární povahu této skutkové podstaty a řešil podle ní i jednání, která měla být subsumována pod speciální skutkovou podstatu. Běžnou chybou např. bylo, že správní orgán jednání pachatele, které spočívalo v tom, že odstavil vozidlo na pozemní komunikaci (nikoliv na trávnaté ploše mimo pozemní komunikaci), kvalifikoval jako přestupek záboru veřejného prostranství...ačkoliv se jednalo o správní delikt podle zákona o silničním provozu (NSS 2 As 49/2010) (Strakoš, 2018, s. 118).

Kromě zájmu nepoškodit veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt a veřejně prospěšné zařízení je objektem přestupku také „zajištění jejich neomezeného užívání a přístupnosti k nim“ (Strakoš, 2018, s. 118).

(1) Použití dokonavého vidu „poškodí“ implikuje, že se jedná o přestupek jednorázový. Poškozením dochází podle Jemelky a Vetešníka k částečnému znehodnocení (2011, s. 239), podle Strakoše dochází ke snížení funkčnosti – pachatel například v důsledku stavebních prací zhorší schůdnost chodníku (veřejně prostranství), rozbije skleněnou výplň zastávky (veřejně přístupný objekt) nebo poškodí zámek u schránky (veřejně prospěšné zařízení) (Strakoš, 2018, s. 119). Důležité je zde upozornění Strakoše a to, že „podmínkou naplnění skutkové podstaty však je, že nesmí dojít ke zničení předmětu útoku,“ „pak by se mohlo jednat o přestupek poškození cizí věci...“ (Strakoš, 2018, s. 119).

Nejbližším odpovídajícím protiprávním jednáním v anglickém kontextu bude opět trestný čin *criminal damage* (viz. výše přestupek § 47 odst. 1 písm. e)). Zde je potřeba brát v úvahu, že tento trestný čin může zahrnovat i zničení majetku. Jak je však uvedeno výše, rozsah způsobené škody takto klasifikovaným trestným činem může být široký, takže by se mohlo jednat i o „pouhé“ poškození.

(2) Záborem se podle Jemelky a Vetešníka míní obsazení či zmocnění se veřejného prostranství, veřejně prospěšného zařízení nebo veřejně přístupného objektu (Jemelka & Vetešník, 2011, s. 239). Na rozdíl od „poškození“ se jedná o dočasný, ale trvající přestupek a podle Strakoše spočívá v tom, že je dané místo, objekt, nebo předmět „paraziticky okupován“, nemá-li k němu pachatel oprávnění. Strakoš dále vyjmenovává příklady z praxe jako umístění kontejneru nebo palet na veřejné prostranství během stavebních prací, postavení stanu na pozemku obce nebo umístění reklamního stojanu před obchod (Strakoš, 2018, s. 119–120).

V anglickém prostředí bude našemu přestupku mimo jiné odpovídat, také již zmíněný, trestný čin *public nuisance*. Jde o trestný čin, který má vliv na širokou veřejnost a jeho typickým příkladem je zablokování přístupu k dálnici (Abraham, 2012, s. 205; Burrows, 2007, s. 1272–1273).

Neoprávněné umístění reklamního stojanu, které spadá do skutkové podstaty přestupku, by bylo v Británii, kde je zakázáno umisťovat reklamní konstrukce jinam než na vlastní pozemek, už trestným činem. Neoprávněné vystavování reklam, reklamních konstrukcí a výlep plakátů upravuje hlava 3 zákona *Town and Country Planning Act 1990*.

Dalším příkladem v tomto kontextu může být *tort, trespass to land*, a to v případě, že se osoba nachází v parku (veřejném prostranství) ale po skončení jeho otvírací doby (*My Lawyer*, ©2018), anebo neoprávněně okupuje veřejné prostranství obce pobýváním ve vozidle (§ 77 zák. *Criminal Justice and Public Order Act 1994*), stanu

nebo karavanu (*Department for Communities and Local Government*, 2013). Pro překlad termínu „zábor“ bude vhodné se inspirovat výrazem, který používá *Department for Communities and Local Government*, a to *illegal occupation (of land)*. Aby nedocházelo k dojmu, že je česká skutková podstata trestným činem, nahradí se přívlastek *illegal* za *unauthorized*.

České znění přestupku přeložíme následovně:

g) damages or without any authorization occupies a public open place, public premises or any public equipment (unless such cases may be regulated by different laws).

§ 47 odst. 1 písm. h):

neoprávněně založí (1) skládku nebo (2) odkládá odpadky nebo odpady mimo vyhrazená místa

Platný přestupkový zákon již tento přestupek mezi přestupky veřejného pořádku nezařazuje. Skutkovou podstatu upravuje § 69 odst. 2 zák. č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ta však ze znění vypouští část „odpadky nebo odpady“ a nahrazuje ji za „odpady“.

(1) Nakládání s odpady upravuje v České republice zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů. Tento zákon vymezuje termín „skládku“ jako „zařízení zřízené v souladu se zvláštním právním předpisem ... za účelem odstraňování vlastních odpadů a zařízení určené pro skladování odpadů s výjimkou skladování odpadů podle písmene h)⁴³ (§ 4 odst. 1 písm. i) zák. č. 185/2001 Sb.).

K založení skládky nebo k jinému nakládání s odpady je ve Velké Británii potřeba mít environmentální povolení. V případě nepovolené skládky nebo nepovoleného nakládání s odpady se jedná o trestný čin: „*A person shall not deposit controlled⁴⁴ waste or extractive⁴⁵ waste ... on any land unless an environmental permit authorizing the deposit is in force...*“ (§ 33 odst. 1 písm. a) zák. *Environmental Protection Act 1990*). Hlava 2 zák. *Clean Neighbourhoods and Environment Act 2005*

⁴³ Písm. h) pojednává o skladování přechodného odpadu.

⁴⁴ Tzv. *controlled waste* podléhá úpravě předpisu *The Controlled Waste (England and Wales) Regulations 2012* a zahrnuje komunální odpady, jehož druhy přesně vymezuje příloha 1 zmíněného zákona. Do češtiny můžeme pojem překládat jako „zákonem regulovaný odpad.“

⁴⁵Tzv. *extractive waste* zahrnuje odpad z těžby (GOV.UK, 2014).

tento trestný čin pojmenovává jako *offence of unlawful deposit of waste*. „Skládku“ pak můžeme do angličtiny přeložit jako *deposit of waste*.

(2) Podle § 3 odst. 1. zák. č. 185/2001 Sb. se „odpadem“ rozumí „každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit.“ Web *Alpheus* definuje anglický termín *waste* podobně, a to jako „jakoukoliv látku, které se osoba zbavuje, hodlá se jí zbavit anebo je vyzvána se jí zbavit“ (*Alpheus*, ©2017). Pojmem „odpadky“ se zákon č. 185/2001 Sb. nezabývá. Nevyjadřuje se k němu ani komentář k zák. č. 200/1990 Sb. od Jemelky a Vetešníka. Lze usuzovat, že se bude jednat o různé obaly, smetí, zbytky jídla aj. „Odpad“ proto můžeme do angličtiny překládat jako *waste*, „odpadky“ jako *litter*⁴⁶.

Skutkovou podstatu pak lze přeložit následovně:

h) starts an unlawful deposit of waste or deposits waste or litter outside of places so designated.

5.2.4. § 30 Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi

Jako poslední souhrnnou skupinu evidovaných přestupků za období od roku 2014 až 2016 uvádí výkazy Ministerstva vnitra ČR přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi. Ve srovnání s předešlými třemi skupinami přestupků není jejich četnost tak vysoká. Za zmíněné období jich bylo evidováno celkem 5 448.⁴⁷ V současnosti tento druh přestupků už platný přestupkový zákon neuvádí, jsou upraveny zákonem č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

§ 30 odst. 1 písm. j):

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo neoprávněně (2) přechovává v (3) malém množství pro (4) svoji potřebu (1) omamnou nebo psychotropní látku

(1) Podle § 2 písm. a) zák. č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů se návykovými látkami rozumí omamné a psychotropní látky, jejichž seznam uvádí přílohy nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech

⁴⁶ *Cambridge Dictionary* definuje *litter* jako „small pieces of rubbish that have been left lying on the ground in public places“ (*Cambridge Dictionary*, ©2018).

⁴⁷ Viz. přílohy s. 120–126.

návykových látek na základě Jednotné úmluvy OSN o omamných látkách z r. 1961 (*Single Convention on Narcotic Drugs*) a Úmluvy o psychotropních látkách z r. 1971 (*Convention on Psychotropic Substances*). České právní předpisy blíže pojmy „omamná“ a „psychotropní látka“ nedefinují. Kalina uvádí, že „omamná látka“ (neboli narkotikum) je látka navozující útlum a necitlivost k bolesti. Tvrdí, že se termín používá zejména pro opiáty a opioidy, nicméně v právní terminologii některých států zahrnuje všechny ilegální drogy neohledně na jejich farmakologické vlastnosti a často se tak pod něj řadí i kokain a kanabionoidy (Kalina, 2001, s. 73).⁴⁸ „Psychotropní látka“ je podle Kaliny synonymem pojmu „psychoaktivní látka“. Taková látka má vliv na duševní procesy, mění myšlení a emoce. Tyto dva synonymní výrazy jsou neutrálními a nejšířšími pojmy, které zahrnují jak zakázané, tak dovolené látky, které nemusí nutně vytvářet závislost. Jsou vymezeny v přílohách Úmluvy OSN o psychotropních látkách a mohou zahrnovat antidepresiva, opiáty, halucinogeny, hypnotika (včetně alkoholu) (Kalina, 2001, s. 90)⁴⁹.

Stejně jako právní úprava České republiky, tak i legislativa Spojeného království podléhá mezinárodní úpravě omamných a psychotropních látek (*United Nations Treaty Collection*; § 36 zák. *Misuse of Drugs Act 1971*).

Ve Velké Británii je primárním právním předpisem, který upravuje problematiku drog zákon *Misuse of Drugs Act 1971*. Zákon neodlišuje pojmy „omamné a psychotropní látky“ a zavádí vlastní termín *controlled drugs*⁵⁰: „*the expression ‘controlled drug’ means any substance or product for the time being specified—in Part I, II or III of Schedule 2, or in a temporary class drug order as a drug subject to temporary control*“ (§ 2 odst. 1 písm. a) zák. *Misuse of Drugs Act 1971*). V příloze 2 tohoto zákona jsou pak látky klasifikovány do seznamu podle kategorie A, B nebo C (*Class A Drug, Class B Drug, Class C Drug*) a obecně označovány jako *substances*. Rozdělení do těchto kategorií není podle farmakologických vlastností látek, jako tomu je u rozdělení na omamné a psychotropní látky dle zmíněných úmluv, nýbrž na základě jejich škodlivosti (*Alere Toxicology*, ©2018).

⁴⁸ Podle seznamů omamných látek uvedených v příloze nařízení vlády č. 463/2013 Sb., převzatých z příloh Jednotné úmluvy OSN o omamných látkách, se mezi takové látky řadí například kokain, konopí, heroin, kodein, opium, morfin, aj.

⁴⁹ Podle seznamů psychotropních látek uvedených v příloze nařízení vlády č. 463/2013 Sb., převzatých z příloh Úmluvy OSN o psychotropních látkách, se mezi takové látky řadí například LSD, metamfetamin (pervitin), diazepam (valium), aj.

⁵⁰ Do češtiny můžeme překládat jako „zákonem regulované omamné a psychotropní látky“.

Přestože britský zákon látky na „omamné a psychotropní“ nedělí, pojmy lze najít na webu GOV.UK v podobě *drugs* a *psychoactive substances*. Konkrétní látky, které se však pod tyto pojmy řadí přímo nekorespondují klasifikaci podle úmluv OSN. Například látky LSD a metamfetamin jsou podle Úmluvy OSN o psychotropních látkách látkami psychotropními (psychoaktivními), kdežto podle GOV.UK jsou to látky omamné (*narcotic*) *drugs* kategorie A.

Jelikož jsou kategorie „omamných a psychotropních“ látek v České republice odvozeny od mezinárodních úmluv, které jsou v Británii vnímány jako doplňující právní předpisy k zákonu *Misuse of Drugs Act 1971* (§ 36), jejich terminologie bude platná i zde. Do angličtiny tak přeložíme termíny podle mezinárodně uznávaného standardu: „omamné látky“ jako *narcotic drugs* a „psychotropní látky“ jako *psychotropic substances*, případně synonymně *psychoactive substances*.

(2) „Přechováváním“ se podle Jemelky a Vetešníka (2011, s. 183) míní „držení takové látky, aniž by ji musel mít pachatel přímo u sebe. Postačí, pokud ji má ve své dispozici.“ Českému pojmu „přechovávání“ bude v angličtině odpovídat výraz *possession*:

The offence of possession of a controlled drug is committed when a person is unlawfully in physical possession or in control of any substance or product specified in Parts I, II or III of Schedule 2 of the Act and had knowledge of possession of the item even if he did not know it was a controlled drug. This includes anything subject to his control, even if it was in the custody of another (CPS, ©2017b).

Zákonem je tento trestný čin upraven v § 5 zák. *Misuse of Drugs Act 1971*. Míra škodlivosti trestného činu a s ním i odpovídající trest závisí na kategorii drogy, jež má pachatel v držení. Nejvyšší trest (odnětí svobody až na sedm let a/nebo peněžitý trest) je ukládán za přechovávání drog kategorie A⁵¹, mezi které se řadí např. crack, kokain, heroin, LSD, halucinogenní houby atd. Kategorie B zahrnuje mimo jiné konopí, za jehož přechovávání hrozí trest až pět let a/nebo peněžitý trest, za přechovávání drog kategorie C (např. diazepam) se uděluje trest odnětí svobody až na dvě léta a/nebo peněžitý trest (GOV.UK).

(3) Ve vztahu k odpovídajícímu trestnému činu § 284 TrZ vymezuje „množství větší než malé“ nařízení vlády č. 467/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za jedy a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů. Podle § 2 odst. 2. „se za množství větší než malé pokládá takové množství jedu, které na základě současných

⁵¹ Za distribuci a výrobu drog kategorie A hrozí trest odnětí svobody na doživotí (GOV.UK).

vědeckých poznatků může po jednorázovém nebo opakovaném podání způsobit poškození na zdraví.“ Podle přílohy stanoviska trestního kolegia Nejvyššího soudu jsou například tato množství větší než malá: více než 1,5 g (pervitin), více než 1 g (kokain), více než 4 tablety (extáze), více než 10 g sušiny (konopí), atd. (příloha ke stanovisku NS sp. zn. Tpjn 301/2013, s. 1, 4). Z uvedeného vyplývá, že bude-li pachatel přechovávat menší než uvedené množství, bude se jednat o „malé množství“ a dopustí se přestupku.

V Británii také rozhoduje o udělení výše trestu množství drogy, kterou má pachatel v držení (*Sentencing Council*, s. 1; GOV.UK). Jednotlivá množství však nejsou pro trestný čin přechovávání omamné nebo psychotropní látky uveřejněná a jejich zohledňování neuvádí ani pravidla pro ukládání trestů za tento konkrétní trestný čin (*Sentencing Council*, 2012, s. 29–32). Ekvivalent k pojmu „množství větší než malé“ uvádí webová stránka *Release*, která hovoří o *possession of more than a minimal amount* (*Release*, ©2018). Synonymní spojení používá také web CPS (©2017b), a to *possession of a small amount*. „Malé množství“ tak lze přeložit jako *minimal amount* anebo *small amount*.

(3) Jemelka a Vetešník (2011, s. 183) tvrdí, že „osobní potřeba“ je neurčitý právní pojem, který „si můžeme definovat jako potřebu, která slouží výhradně pachateli přestupku a nikomu jinému. Výsledkem této protiprávní činnosti bude zejména následná konzumace uvedených látek.“ Anglická právní úprava takový pojem nezavádí. Nicméně pravděpodobnost, že tento znak skutkové podstaty bude součástí výše zmíněného trestného činu *having possession of a controlled drug*⁵², vyplývá ze skutečnosti, že existuje ještě jiný druh skutkové podstaty trestného činu, jehož základem je držení látky za účelem distribuce: *having possession of a controlled drug with intent to supply it to another* (§ 5 přílohy 4 zák. *Misuse of Drugs Act 1971*). Anglický ekvivalent můžeme najít na webové stránce Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost, které uvádí slovní spojení *possession of drugs for personal use* (EMCDDA).

Skutkovou podstatu lze do angličtiny přeložit následovně:

(1) *A person is guilty of an administrative infraction if he—
j) is unlawfully in possession of a minimal amount of a narcotic drug or psychotropic substance for his personal use.*

⁵² V případě tohoto trestného činu se jedná o „pouhé“ *simple possession* (CPS, ©2017b).

§ 30 odst. 1 písm. k):

neoprávněně (2) pěstuje pro vlastní potřebu v malém množství (1) rostlinu nebo houbu obsahující omamnou nebo psychotropní látku

(1) Rostliny nebo houby, které se považují za rostliny a houby obsahující omamnou nebo psychotropní látku a jaké je jejich množství větší než malé vymezuje pro účely trestního zákoníku nařízení vlády č. 455/2009 Sb. Příloha č. 1 tohoto nařízení uvádí, že mezi takové rostliny patří všechny odrůdy konopí, které obsahují více než 0,3 % látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů. Další rostlinou, která se zde řadí, je kokainovník pravý. V případě hub, se ustanovení týká těch, které obsahují látky psilocybin a psilocin⁵³. U pěstování rostlin se podle přílohy č. 2 nařízení rozumí množstvím větším než malým 5 rostlin, u hub je množstvím větším než malým 40 hub. Je-li množství menší, nedochází tak ke spáchání trestného činu podle § 285 TrZ ale přestupku.

Jelikož lze v tomto případě dané množství spočítat, bude při překladu do angličtiny vhodnější nahradit podstatné jméno *amount*, které se pojí zejména s nepočítatelným množstvím⁵⁴, synonymem *number* a překládat tudíž jako *a minimal/small number*.

„Rostlinu“ můžeme do angličtiny přeložit jako *plant*; výraz lze najít v § 6 zák. *Misuse of Drugs Act 1971*: „...it shall not be lawful for a person to cultivate any plant of the genus *Cannabis*.“

Výše zmíněný druh hub obsahuje část 1 přílohy 2 zák. *Misuse of Drugs Act 1971*, kde klasifikuje *fungus (of any kind) which contains psilocin or an ester of psilocin* jako kategorii A. Webová stránka GOV.UK uvádí pro stejný druh hub i výraz *magic mushrooms*. Pro účely formálního překladu však bude vhodnější překládat „houbu“ jako *fungus*.

(2) „Pěstování“ je v Británii trestným činem, který obecně spadá pod trestný čin výroby omamné nebo psychotropní látky: „*An offence of production is committed when a suspect has some identifiable participation in the process of producing a controlled drug, by manufacture, cultivation, or any other method*“ (CPS, ©2017b). Trestný čin výroby upravuje § 4 zák. *Misuse of Drugs Act 1971*. Zákon obsahuje navíc i trestný čin pěstování konopí nebo jakékoliv jeho odrůdy či podobné rostliny: „(1)... it shall not be lawful for a person to cultivate any plant of the genus *Cannabis*. (2)...“

⁵³ Lysohlávky (Kalina, 2001, s. 44).

⁵⁴ „A collection or mass, especially of something that cannot be counted“ (Cambridge Dictionary, ©2018).

it is an offence to cultivate any such plant in contravention subsection (1) above“ (§ 6 Misuse of Drugs Act 1971).

Na základě uvedených definic přeložíme sloveso „pěstuje“ jako *cultivates*.

Znění skutkové podstaty v angličtině vypadá následovně:

k) unlawfully cultivates a minimal number of any plant or fungus containing a narcotic drug or psychotropic substance for his personal use.

5.3. Vybrané dopravní přestupky podle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů

V této kapitole budou k rozboru vybrány dopravní přestupky, které uvádí výkazy o Informacích o stavu bodového systému⁵⁵ v ČR Ministerstva dopravy České republiky jako nejčastěji evidované přestupky za období od roku 2015 do prvního pololetí roku 2018.

Přestupky obsažené ve výkazech jsou svým formálním značením uváděny podle zákona č. 361/2000 Sb. Jelikož jsou znění skutkových podstat přestupků uvedených ve výkazech specifitější, než jak je v současnosti uvádí platný zákon č. 361/2000 Sb. (dále jen „ProvPoz“), jsou tak z pohledu překladu zajímavější a výklad společně s návrhem překladu bude vycházet z popisů skutkových podstat ve výkazech, nikoliv v zákoně.

Překlad názvu „přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích“

Tento název ProvPoz již vypouští a skupinu přestupků řadí do sekce „správní delikty“; uvádí jej však PřesZ 1990, a proto, že se terminologie v něm obsažená objevuje i v současných příslušných ustanoveních a také v názvu ProvPoz, bude zde navržen jeho překlad.

„Provoz na pozemních komunikacích“ není zákonem, komentářem k zákonu, jiným právním předpisem ani příslušnou webovou stránkou nijak definován. O zákonu o provozu na pozemních komunikacích (ProvPoz) se hovoří také jako o zákonu o silničním provozu. Jako podobný pojem by se dal považovat výraz „silniční doprava“, který definuje zák. č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě jako „souhrn činností, jimiž se zajišťuje přeprava osob ..., zvířat a věcí ... vozidly, jakož i přemísťování vozidel samých po dálnicích, silnicích, místních komunikacích a veřejně přístupných účelových komunikacích a volném terénu (§ 2 odst. 1 SilDop). Vhodným překladovým protějškem bude *traffic*, který definuje *Cambridge Dictionary* jako „*the number of vehicles moving along roads, or the amount of aircraft, trains, or ships moving along a route*“ (Cambridge Dictionary, ©2018). Britská legislativa tento pojem sice zavádí, ale blíže jej nedefinuje.

Termín „pozemní komunikace“ pak vymezuje zák. č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích jako „dopravní cestu určenou k užití silničními a jinými

⁵⁵ Ministerstvo dopravy (2015, s. 9–10; 2016, s. 9–10; 2017, s. 9–10; 2018, s. 9–10).

vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti“ (§ 2 odst. 1 PozKom). Odpovídajícím výrazem v angličtině bude termín *road*, který používá zákon *Road Traffic Act 1988* a který je vhodný z toho důvodu, že představuje širší pojem, který pak může zahrnovat konkrétní klasifikace (Department for Transport, 2012).

Do angličtiny můžeme přeložit „provoz na pozemních komunikacích“ jako *road traffic*.

„Plynulost provozu na pozemních komunikacích“ pak lze překládat jako *flow of road traffic* nebo *road traffic flow*: *On motorways, mandatory motorway signals (which display the speed within a red ring) are used to vary the maximum speed limit to improve traffic flow* (bod 261 *The Highway Code*).

Název skupiny přestupků bude znít následovně: *administrative infractions against safety and flow of road traffic*.

Stručnější termín „dopravní přestupky“ pak lze analogicky přeložit podle spojení *traffic offences* (§ 6 odst. 8 zák. *Road Traffic Act 1988*) jako *traffic administrative infractions* nebo *administrative infractions in traffic*.

§ 125c odst. 1 písm. b):

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích

řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití (1) alkoholického nápoje nebo po užití jiné (2) návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod jejich vlivem

Zákaz řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo návykové látky nebo tak učinit v době, kdy je řidič ještě pod jejich vlivem, upravuje § 5 odst. 2 písm. b) ProvPoz.

Odpovídajícím protiprávním jednáním je ve Velké Británii trestný čin *driving, or being in charge, when under the influence of drink or drugs*⁵⁶: „*A person who, when driving or attempting to drive a mechanically propelled vehicle on a road or other public place, is unfit to drive through drink or drugs is guilty of an offence*“ (§ 4 odst. 1 zák. *Road Traffic Act 1988*).

⁵⁶ Web GOV.UK rozděluje skutkovou podstatu na dva trestné činy: *driving or attempting to drive while unfit through drink* a *driving or attempting to drive while unfit through drugs*.

V případě jízdy na zvířeti se jedná o trestný čin podle § 12 zák. *Licensing Act 1872*⁵⁷: „Every person . . . who is drunk while in charge on any highway or other public place of any carriage, horse, cattle, or steam engine, ... shall be liable to a penalty...“

(1) „Alkoholickým nápojem“ se podle zák. č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek rozumí „nápoj obsahující více než 0,5 % objemových ethanolu“ (§ 2 písm. f) zák. č. 65/2017 Sb.).

Zákon *Road Traffic Act 1988* pojem *drink* nedefinuje. Budeme-li se domnívat, že se jedná o alkoholický nápoj, pojem *alcohol* vymezuje zákon *Licensing Act 2003*: „In this Act, ‘alcohol’ means spirits, wine, beer, cider or any other fermented, distilled or spirituous liquor (in any state), but does not include—(a) alcohol which is of a strength not exceeding 0.5 % at the time of the sale or supply in question...“ (§ 191 odst. 1 písm. a) zák. *Licensing Act 2003*).

Při překladu z češtiny do angličtiny navrhuji překládat jako *alcoholic drink*, aby bylo zřejmé, o jakou látku/nápoj se jedná.

(2) „Návykovou látku“ definuje český zákon jako „alkohol, tabák, omamné a psychotropní látky a jiné látky s psychoaktivními účinky, jejichž užívání může vést nebo se podílet na vzniku a rozvoji duševních poruch a poruch chování“ (§ 2 písm. a) zák. č. 65/2017).

Zákon *Road Traffic Act 1988* definuje pojem *drug* v § 11. odst. 2 jako „any intoxicant other than alcohol“. Lze se domnívat, že se v tomto případě jedná o spíše obecný pojem, který bude zahrnovat jak omamné, tak psychotropní látky. Pro účely tohoto konkrétního překladu by byl pojem *drug* vyhovující. Obecně je však výraz *drugs* sám o sobě úzce spojován se zákonným termínem *controlled drugs* (viz. výše) (OLD, 1997, s. 153) a s ilegálním kontextem (*Cambridge Dictionary*, ©2018). Jelikož český termín „návyková látka“ zahrnuje i alkohol a tabák, nebyl by anglický výraz *drug* vhodným překladovým protějškem. Přesnějším kandidátem pro překlad by mohl být termín *intoxicant*, který *Cambridge Dictionary* definuje jako „a substance such as alcohol that produces feelings of pleasure or happiness in a person.“⁵⁸

Z češtiny do angličtiny můžeme skutkovou podstatu přestupku přeložit následovně:

(1) *A person is guilty of an administrative infraction in road traffic if he—*

⁵⁷ Zákon je již prakticky celý zrušený až na jedno poslední ustanovení, které upravuje, a tím je zmíněný § 12.

⁵⁸ Přestože definice „návykové látky“ podle zákona č. 65/2017 Sb. o její schopnosti „navozovat příjemné pocity a emoce“ nepojednává, dříve uvedené definice pojmů „návyková a psychotropní látka“ (které termín „návyková látka“ zahrnuje) její definici přiměřeně odpovídají.

b) drives a vehicle or rides an animal either following a consumption of an alcoholic drink or other intoxicant or under their influence.

§ 125c odst. 1 písm. d):

přes výzvu podle (3) zvláštního právního předpisu se (1) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, (2) ačkoli takové vyšetření není spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví

(1) Podle § 5 odst. 1 písm. f) a g) ProvPoz je řidič povinen „podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie ke zjištění ...“ zda není ovlivněn alkoholem nebo návykovou látkou. Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí uvádí, že je „řidič povinen podrobit se na výzvu policisty dechové zkoušce a v případě pozitivního zjištění i lékařskému vyšetření s odběrem krve nebo moči...“ (NSS 8 As 11/2007).

Podle Jemelky a Vetešníka (2011, s. 132) není k naplnění skutkové podstaty tohoto přestupku rozhodující, jestli byl řidič pod vlivem, nýbrž jeho odmítnutí se vyšetření podrobit.

Odpovídajícím protiprávním jednáním ve Velké Británii je obecně trestný čin *failure to provide specimen*. Může jít o odmítnutí dechové zkoušky:

(1) ... a constable may require a person to co-operate with any one or more preliminary tests administered to the person by that constable or another constable.

(2) This subsection applies if a constable reasonably suspects that the person— (a) is driving, is attempting to drive or is in charge of a motor vehicle on a road or other public place, and (b) has alcohol or a drug in his body or is under the influence of a drug.

(6) A person commits an offence if without reasonable excuse he fails to co-operate with a preliminary test in pursuance of a requirement imposed under this section (§ 6 odst. 1, odst. 2, odst. 6 zák. *Road Traffic Act 1988*).

Pojem *preliminary test* zahrnuje mimo jiné *breath test* (dechová zkouška) a *drug test* (orientační vyšetření na přítomnost návykové látky⁵⁹) (§ 6A, § 6C zák. *Road Traffic Act 1988*).

Dále se jedná o případy, kdy se řidič odmítá podrobit odebrání vzorku krve nebo moči:

*In the course of an investigation into whether a person has committed an offence ... a constable may, ... require him to provide a specimen of blood or urine for a laboratory test (§ 7 odst. 1 písm. b) zák. *Road Traffic Act 1988*).*

⁵⁹ § 20 zák. č 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

(6) *A person who, without reasonable excuse, fails to provide a specimen when required to do so in pursuance of this section is guilty of an offence (§ 7 odst. 6 zák. Road Traffic Act 1988).*

Jelikož se v praxi „podrobením se vyšetření“ rozumí odběr patřičného vzorku, můžeme spojení „odmítne se podrobit vyšetření“ do angličtiny překládat jako *fails provide a specimen*.

(2) Podle Nejvyššího správního soudu by bylo vyšetření spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví v případě, kdy by byl odběrem krve skutečně ohrožen jeho život nebo by jím mělo dojít k vážnému ohrožení jeho zdraví. Otázku zdravotního rizika plynoucího z vyšetření musí rozhodnout kvalifikovaná osoba (NSS 8 As 11/2007).

Ve Velké Británii, podobně jako v českém prostředí, vyžadují-li to zdravotní důvody, řidič se takovému odběru vzorků podrobit nemusí:

Where a constable decides ... to require the provision of a specimen of blood, there shall be no requirement to provide such a specimen if the medical practitioner who is asked to take the specimen is of the opinion that, for medical reasons, it cannot or should not be taken (§ 7 odst. 4A písm. a) zák. Road Traffic Act 1988).

České spojení „ačkoli takové vyšetření není spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví“ tak můžeme do angličtiny přeložit jako *without any medical reasons*.

(2) Mezi zvláštní právní normy patří takové normy, které neobsahují vlastní pravidlo chování, nýbrž zmocňují příslušný státní nebo i nestátní orgán k vydání prováděcího právního předpisu, který pak obsahuje danou normativní úpravu (Gerloch, 2013, s. 57). Zvláštním právním předpisem je tedy zde například samotný zákon o silničním provozu, ProvPoz (Jemelka & Vetešník, 2011, s. 134). V anglické právní úpravě se takový pojem nevyskytuje. Chromá (2003, s. 276) navrhuje jako překladový protějšek mimo jiné i *special regulation*. *Cambridge Dictionary* definuje *regulation* jako „*an official rule or the act of controlling something*.“ Jelikož je v tomto případě zvláštním předpisem zákon, lze jako překladový protějšek použít také výraz *legislation*.

Přídavné jméno „zvláštní“ implikuje, že se jedná o příslušnou právní úpravu, která na rozdíl od obecné legislativy upravuje specifickou oblast. Jelikož je přídavné jméno *special* často používáno ve smyslu „neobvyklý“ nebo „výjimečný“ („*not ordinary or usual*“, „*especially great or important or having a quality most smiliar things or people do not have*“ *Cambridge Dictionary*, ©2018) nebude v tomto významu zcela vyhovující české skutkové podstatě. Vhodnější bude použití spojení *applicable legislation*.

Znění skutkové podstaty tak bude vypadat následovně:

d) fails to comply with the requirement imposed by applicable legislation by refusing to provide, without any medical reasons, a specimen to prove whether he was under the influence of alcohol or other intoxicant while driving a vehicle or riding an animal.

§ 125c odst. 1 písm. e):

řídí motorové vozidlo a není držitelem (2) příslušné skupiny nebo podskupiny

(1) řidičského oprávnění

Podle § 3 odst. 3 písm. a) smí motorová vozidlo řídit pouze osoba, která je držitelem skupiny řidičského oprávnění vydaného ČR, členským státem EU nebo jiným státem, se kterým je Česká republika vázána příslušnou smlouvou. Řídí-li osoba vozidlo a není držitelem oprávnění k příslušné skupině, dopouští se přestupku a podle § 118b odst. 1 ProvPoz je policista v takovém případě oprávněn zadržet řidičský průkaz.

(1) Řidičské oprávnění definuje § 80 ProvPoz jako oprávnění, jež „opravňuje jeho držitele k řízení motorového vozidla zařazeného do skupiny vozidel, pro kterou mu bylo řidičské oprávnění uděleno.“

Odpovídajícím výrazem v angličtině je *licence*: „*A licence authorising the driving of motor vehicles of any class shall not be granted to any person unless he satisfies the Secretary of State that ... he has passed the test of competence to drive prescribed by virtue of subsection (3) below*“ (§ 89 odst. 1 písm. a) bod 1 zák. *Road Traffic Act 1988*).

Britská legislativa nerozlišuje pojmy „řidičské oprávnění“ a „řidičský průkaz“, který definuje § 103 ProvPoz jako „veřejnou listinu, která osvědčuje řidičské oprávnění držitele a jeho rozsah a kterou držitel prokazuje své jméno, příjmení a podobu, jakož i další údaje v ní zapsané podle tohoto zákona.“ I v případě „řidičského průkazu“ hovoří anglický zákon jako o *licence*: „*A licence shall be in the form of a photocard of a description specified by the Secretary of State or such other form as he may specify...*“ (§ 98 odst. 1 zák. *Road Traffic Act 1988*).

Jelikož česká právní úprava používá dva pojmy a vymezuje je odlišně, bude při překladu do angličtiny vhodné používat dva protějšky. Fyzickou podobu řidičského oprávnění, tedy řidičský průkaz, lze překládat jako *driving licence card* a odlišit jej tak od „řidičského oprávnění“, které může být přeloženo jako (*driving*) *licence*.

Podle informací, které uvádí Ministerstvo dopravy ČR, by bylo z angličtiny do češtiny možné překládat „řidičský průkaz“ také jako *driving licence* a „řidičské oprávnění“

jako *driving entitlement*: „An applicant for an IDL⁶⁰ must be a holder of a Driving Entitlement(s)...“ (Ministerstvo dopravy, 2005). Výraz *entitlement* používá i web *Richard Silver Solicitors*: „To drive a particular type of vehicle you need an ‘entitlement’ for that category on your licence.“

Kromě samotného termínu *licence* však britská právní úprava neuvádí žádný z navržených překladových protějšků.

(2) Pojem „skupina“ a „podskupina“ český zákon konkrétně nevymezuje. Rozdělení vozidel do skupiny obsahuje § 80 a ProvPoz. Pro výraz „skupina“ můžeme použít ekvivalent *class*, který zmiňuje § 87 odst. 1 zák *Road Traffic Act 1988*: „It is an offence for a person to drive on a road a motor vehicle of any class otherwise than in accordance with a licence authorising him to drive a motor vehicle of that class.“ Překlad „podskupiny“ pak můžeme odvodit a uvádět *subclass*.

Znění skutkové podstaty přestupku bude v angličtině vypadat takto:

e) drives a motor vehicle of a particular class or subclass otherwise than in accordance with his driving licence.

⁶⁰ *International Driving Licence.*

§ 125c odst. 1 písm. f):

při řízení (1) vozidla

(2) drží v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení

Podle Jemelky a Vetešníka se tohoto přestupku dopustí pachatel tehdy, pokud řídí. Zákaz držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové zařízení se nevztahuje na situace, kdy „řidič vozidla přeruší jízdu z důvodu nezávislého na jeho vůli (např. zastavení vozidla na signál, který mu přikazuje zastavit vozidlo)“ (Jemelka & Vetešník, 2011, s. 134).

(1) Pojem „vozidlo“ uvádí ProvPoz, a vymezuje jej jako motorové vozidlo, nemotorové vozidlo nebo tramvaj. Motorové vozidlo je nekolejové vozidlo poháněné vlastní pohonnou jednotkou a trolejbus. Nemotorovým vozidlem se rozumí přípojné vozidlo nebo vozidlo poháněné lidskou či zvířecí silou (např. kolo) (§ 2 písm. f) až h) ProvPoz).

Zákon *Road Traffic Act 1988* definuje pouze termín *motor vehicle*, a to jako „...*a mechanically propelled vehicle intended or adapted for use on roads...*“ (§ 185 odst. 1 písm. c) *Road Traffic Act 1988*). Termín *mechanically propelled vehicle* používá zákon častěji než *motor vehicle*, avšak tento pojem nikde nevymezuje. Webová stránka *Oxford Reference* jej definuje jako „*a motor vehicle driven by petrol, oil, steam, or electricity...*“ (*Oxford Reference*, ©2018).

Webový portál CPS tvrdí, že ačkoliv existuje zákonná definice termínu *motor vehicle* a v případě *mechanically propelled vehicle* dokonce žádná formální definice uváděná není, je stejně v konečném důsledku na uvážení soudu, aby rozhodl, jedná-li se o takový či takový druh vozidla (CPS, ©2017c).

Z důvodu nepřesné zákonné úpravy pojmů, jde-li o druhy vozidel, navrhuji z češtiny do angličtiny překládat výraz „vozidlo“ obecně jako *vehicle*.

(2) Zákaz používání mobilních telefonů během jízdy stanovuje v Británii § 110⁶¹ odst. 1 předpisu *The Road Vehicles (Construction and Use) Regulations 1986*: „*No person shall cause or permit any other person to drive a motor vehicle on a road while that other person is using—(a) a hand-held mobile telephone; or (b) a hand-held device of a kind specified in paragraph (4).*“

⁶¹ Ustanovení § 110 je do tohoto předpisu zavedeno novelou z r. 2003 *The Road Vehicles (Construction and Use) (Amendment) (No. 4) Regulations 2003*.

Pojem *hand-held device* je dále definován jako zařízení, jež má funkci interaktivní komunikace: „*a device..., which performs an interactive communication function by transmitting and receiving data*“ (§ 110 odst. 4). Funkce interaktivní komunikace zahrnuje posílání a přijímání textových nebo hlasových zpráv, faksimilových dokumentů, posílání a přijímání statických a pohyblivých fotografií a přístup k internetu (§ 110 odst. 6 písm. c)). „Telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení“ tak lze analogicky přeložit jako *mobile telephone or other device performing an interactive communication function*.

Podle platné britské právní úpravy může být osoba za tento trestný čin stíhána i v případě, že je vozidlo zastaveno a motor je nastartován, tedy když zastaví například na křižovatce (CPS, ©2017d).

Do angličtiny lze skutkovou podstatu přestupku přeložit následovně:

f) while driving a vehicle

holds in his hand or otherwise a mobile telephone or other device which performs an interactive communication function.

§ 125c odst. 1 písm. f):

při řízení vozidla

(1) překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo (2) dopravní značkou v (3) obci o 20 km/h a více

(1) Pravidla týkající se rychlosti jízdy stanovuje § 18 ProvPoz. Překročí-li řidič zde stanovené limity, dopouští se přestupku.

Trestné činy překročení nejvyšší dovolené rychlosti upravuje v Británii zákon *Road Traffic Regulation Act 1984*. Rychlostní limity se liší ve vztahu k jednotlivým druhům silnic a typům vozidel. Do angličtiny můžeme přeložit spojení „překročí nejvyšší dovolenou rychlost“ jako *exceeds the maximum speed limit* na základě terminologie použité v těchto ustanoveních:

„General speed limit for restricted roads. (1) It shall not be lawful for a person to drive a motor vehicle on a restricted road at a speed exceeding 30 miles per hour“ (§ 81 odst. 1 zák. *Road Traffic Regulation Act 1984*).

„It shall not be lawful for a person to drive a motor vehicle of any class on a road at a speed greater than the speed specified in Schedule 6 to this Act as the maximum speed in relation to a vehicle of that class“ (§ 86 odst. 1 zák. *Road Traffic Regulation Act 1984*).

Jak v České republice, tak Velké Británii se rychlostní omezení nevztahují na bezpečnostní útvary, útvary policie, vojenské a jiné (§ 18 odst. 9 ProvPoz; § 88 zák. *Road Traffic Regulation Act 1984*).

(2) Dopravní značky jsou upraveny v § 62 ProvPoz. Zákon však samotný pojem nevymezuje. Z § 61 ProvPoz lze vyvodit, že dopravní značky upravují místní úpravu provozu, na rozdíl od obecné úpravy provozu, kterou stanovuje zákon. Konkrétně vymezené jsou svislé dopravní značky, které upozorňují řidiče na hrozící nebezpečí, přednost v jízdě, zákazy a příkazy aj. (§ 64 ProvPoz). Anglickým ekvivalentem bude výraz *traffic sign*, jak jej vymezuje § 64 odst. 1 zák. *Road Traffic Regulation Act 1984*: „*In this Act ‘traffic sign’ means any object or device (whether fixed or portable) for conveying, to traffic on roads or any specified class of traffic, warnings, information, requirements, restrictions or prohibitions of any description...*“

(3) Trestné činy spojené s překročením rychlosti ve Velké Británii nejsou děleny podle toho, byly-li spáchány mimo obec nebo v obci. Rozděleny jsou podle okolností, jestli se jich řidič dopustil na veřejné silnici (*public road*) nebo silnici pro motorová vozidla (*motorway*) a dále v jakém druhu vozidla (GOV.UK.)

„Obec“ definuje ProvPoz jako „zastavěné území, jehož začátek a konec je na pozemní komunikaci označen příslušnými dopravními značkami; na účelových komunikacích se značky neosazují“ (§ 2 písm. cc) ProvPoz). Podobným pojmem, který uvádí i Chromá (2003, s. 184) je anglický výraz *municipality*. Ten definuje *Cambridge Dictionary* jako „*a city or town with its own local government, or the local government itself.*“

Pro účely silničního provozu však z české definice „obce“ vyplývá, že se nejedná přímo o město, nýbrž jeho zastavěnou část označenou příslušnými dopravními značkami. Lze se domnívat, že přejede-li řidič značku, která značí „konec obce“, neopouští tak automaticky samotné geografické území příslušného města. Do angličtiny bychom tak mohli překládat „obec“ v tomto kontextu jako *built-up area*, který zmiňuje v rámci problematiky překračování rychlostí webová stránka *Brake*: „*The default speed limit for roads in built up areas is 30mph in the UK, a limit set down in law by the Road Traffic Regulation Act (1984).*“

Skutkovou podstatu přestupku lze do angličtiny přeložit následovně:

f) *while driving a vehicle*

exceeds the maximum speed limit specified by applicable legislation or a traffic sign in the built-up area by 20 km/h or more.

Následný návrh překladů tří skutkových podstat často se vyskytujících přestupků je odvozen od předchozí analýzy:

§ 125c odst. 1 písm. f):

při řízení vozidla

překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou mimo obec o 30 km/h a více

f) while driving a vehicle

exceeds the maximum speed limit specified by applicable legislation or a traffic sign outside of the built-up area by 30 km/h or more.

§ 125c odst. 1 písm. f):

při řízení vozidla

překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o méně než 20 km/h (ale více než 5 km/h)

f) while driving a vehicle

exceeds the maximum speed limit specified by applicable legislation or a traffic sign in the built-up area by less than 20 km/h (but more than 5 km/h).

§ 125c odst. 1 písm. f):

při řízení vozidla

překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou mimo obec o méně než 30 km/h (ale více než 10 km/h)

f) while driving a vehicle

exceeds the maximum speed limit specified by applicable legislation or a traffic sign outside of the built-up area by less than 30 km/h (but more than 10 km/h).

§ 125c odst. 1 písm. f):

při řízení vozidla

nedá přednost v jízdě v případech, ve kterých je povinen dát přednost v jízdě

Podle § 2 písm. q) ProvPoz „dát přednost v jízdě znamená povinnost řidiče nezahájit jízdu nebo jízdni úkon nebo v nich nepokračovat, jestliže by řidič, který má přednost v jízdě, musel náhle změnit směr nebo rychlost jízdy.“ Obecně bude takové situaci v britském prostředí odpovídat trestný čin *careless and, inconsiderate, driving*:

If a person drives a mechanically propelled vehicle on a road or other public place without due care and attention, or without reasonable consideration for other persons using the road or place, he is guilty of an offence (§ 3 zák. Road Traffic Act 1988).

A person is to be regarded as driving without reasonable consideration for other persons only if those persons are inconvenienced by his driving (§ 3ZA zák. Road Traffic Act 1988).

Druhým protiprávním jednáním, které může odpovídat této skutkové podstatě je trestný čin *failure to comply with traffic signs*: „Where a traffic sign...has been lawfully placed on or near a road, a person driving or propelling a vehicle who fails to comply with the indication given by the sign is guilty of an offence“ (§ 36 odst. 1 zák. Road Traffic Act 1988). Podle webu *Richard Silver Solicitors* se může jednat i o ignorování značky *Give Way*⁶² (Dej přednost v jízdě!).

Situace, ve kterých musí dát řidič přednost jízdě stanovuje zákon o silničním provozu (např. § 20 a § 22), v Británii pak pravidla silničního provozu *The Highway Code*.

Znění skutkové podstaty v angličtině může vypadat následovně:

*f) while driving a vehicle
fails to give way in cases when he is required to do so.*

§ 125c odst. 1 písm. f):

při řízení vozidla

(1) nezastaví vozidlo na signál, který mu přikazuje zastavit vozidlo podle zvláštního právního předpisu nebo (2) na pokyn „Stůj!“ daný při řízení provozu na pozemních komunikacích nebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou

(1) Povinnost řidiče zastavit vozidlo v určitých situacích, v souladu s dopravními značkami nebo před světelným signalizačním značením, upravuje § 70 odst. 2 ProvPoz. Nezastaví-li řidič vozidlo například před dopravní značkou „Stůj!“, „Dej přednost v jízdě!“ anebo projede-li na červenou, dopouští se přestupku.

⁶² Význam a parametry dopravních značek upravuje zákon *The Traffic Signs Regulations and General Directions 2002*.

Ve Velké Británii bude příslušným protiprávným jednáním opět trestný čin *failing to comply with traffic signs* anebo konkrétněji vymezené trestné činy *failing to comply with traffic light signals* anebo *failing to comply with 'stop' sign* (GOV.UK). Podle CPS bývá v případě takového trestného činu pachatel často současně stíhán i za trestný čin *careless and, inconsiderate, driving* (CPS, ©2017c).

(2) Podle § 75 ProvPoz je k řízení provozu pokyny oprávněn policista, strážník obecní police je k takové činnosti oprávněn pouze v případech vymezených zákonem (§ 75 odst. 8 ProvPoz). Zákon stanovuje druhy pokynů, které může policista udělovat. Mezi takové pokyny patří „Stůj!“, „Pozor!“ aj. Nezastaví-li řidič vozidlo na pokyn „Stůj!“ dopouští se podle této skutkové podstaty přestupku.

V britském prostředí bude odpovídajícím trestným činem *failing to comply with direction of a constable/warden*⁶³:

Where a constable or traffic officer is for the time being engaged in the regulation of traffic in a road, a person driving or propelling a vehicle who neglects or refuses—(a) to stop the vehicle, ...when directed to do so by the constable in the execution of his duty or the traffic officer (as the case may be) is guilty of an offence (§ 35 odst. 1 písm. a) zák. Road Traffic Act 1988).

Do angličtiny lze znění skutkové podstaty přestupku přeložit následovně:

f) while driving a vehicle

refuses to stop the vehicle on a signal requiring him to do so in accordance with applicable legislation or on a direction 'stop' directed by an authorized person engaged in road traffic regulation or monitoring safety and flow of road traffic.

§ 125c odst. 1 písm. i):

při dopravní nehodě neprodleně nezastaví vozidlo

Řidič, který měl účast na dopravní nehodě, je povinen neprodleně zastavit vozidlo podle § 47 odst. 2 ProvPoz. „Dopravní nehoda“ je definována jako „událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění

⁶³ „A person shall not employ as a traffic warden any person who is a constable, and shall take steps to ensure that only persons adequately qualified are appointed traffic wardens, and that traffic wardens are suitably trained before undertaking their duties“ (§ 95 odst. 6 zák. Road Traffic Regulation Act 1984).

osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu“ (§ 47 odst. 1 ProvPoz). Jestliže řidič v dané situaci nezastaví, dopustí se přestupku.

Britský zákon považuje za dopravní nehodu následující situaci:

[O]wing to the presence of a mechanically propelled vehicle on a road or other public place, an accident occurs by which—(a) personal injury is caused to a person other than the driver of that mechanically propelled vehicle, or (b) damage is caused—(i) to a vehicle ... or a trailer ..., or (ii) to an animal ... or (iii) to any other property constructed on, fixed to, growing in or otherwise forming part of the land on which the road or place in question is situated... (§ 170 odst. 1 zák. Road Traffic Act 1988).

Ustanovení v britském zákoně přikazuje řidiči v takových případech zastavit: „*The driver of the mechanically propelled vehicle must stop and, if required to do so ..., give his name and address and also the name and address of the owner and the identification marks of the vehicle*“ (§ 170 odst. 2 zák. Road Traffic Act 1988). Podle webu GOV.UK se jedná o trestný čin *failing to stop after an accident*.

Do angličtiny můžeme znění skutkové podstaty přestupku přeložit následovně:

i) fails to stop immediately after an accident

§ 125c odst. 1 písm. k):

porušení povinnosti být za jízdy (1) připoután bezpečnostním pásem nebo užít (2) ochrannou přilbu

(1) Řidič motorového vozidla je podle § 6 odst. 1 písm. a) ProvPoz povinen být za jízdy připoután bezpečnostním pásem, pokud jím je sedadlo povinně vybaveno. Neučiní-li tak, dopouští se přestupku.

Britská legislativa upravuje problematiku povinnosti bezpečnostního pásu poněkud komplexněji, pokud ale osoba není připoutána bezpečnostním pásem v případech, kdy je k tomu povinna, dopouští se trestného činu:

The Secretary of State may make regulations requiring, subject to such exceptions as may be prescribed, persons who are driving or riding in motor vehicles on a road to wear seat belts of such description as may be prescribed (§ 14 odst. 1 Traffic Act 1988).

A person who drives or rides in a motor vehicle in contravention of regulations under this section is guilty of an offence... (§ 14 odst. 3 Traffic Act 1988).

„Být připoutaný bezpečnostním pásem“ lze do angličtiny přeložit jako *wear a seat belt*.

(2) Dále je řidič je povinen mít za jízdy řádně nasazenou a připevněnou ochrannou přilbu schváleného typu, jede-li na motocyklu nebo mopedu (§ 6 odst. 1 písm. h) ProvPoz).

Povinnost užívat ochrannou přilbu stanovuje i britská legislativa:

The Secretary of State may make regulations requiring, subject to such exceptions as may be specified in the regulations, persons driving or riding ... on motor cycles of any class specified in the regulations to wear protective headgear of such description as may be so specified (§ 16 odst. 1 zák. Traffic Act 1988).

Pokud tomu tak osoba neučiní, dopouští se opět trestného činu. V tomto kontextu používá zákon také pojem *protective helmet* (§ 17 zák. Road Traffic Act 1988). „Užívat ochrannou přilbu“ lze přeložit jako *wear a protective helmet*.

Výsledné znění skutkové podstaty může vypadat následovně:

k) failure to wear a seat belt or a protective helmet while driving a vehicle.

§ 125c odst. 1 písm. k):

porušení povinnosti⁶⁴ použít dětskou (1) autosedačku nebo (2) bezpečnostní pás při přepravě dětí

(1) Zákon o silničním provozu stanovuje pravidla k přepravování dětí ve vozidlech v § 6. Povinnosti, které musí řidič dodržet, se liší podle typu vozidla, věku, výšky a váhy dítěte. Dítě, jehož tělesná hmotnost nepřesahuje 36 kg a výška 150 cm, musí být umístěno v autosedačce, která přísluší jeho rozměrům (§ 6 odst. 1 písm. c) ProvPoz).

Český zákon zavádí pojem „zádržný bezpečnostní systém“, který zahrnuje jak bezpečnostní pás, tak dětský zádržný systém (dětská autosedačka) (§ 2 písm. ii) ProvPoz).

Ve Velké Británii stanovuje konkrétní pravidla pro přepravu dětí v motorových vozidlech § 15 zák. Road Traffic Act 1988: *Restriction on carrying children not wearing seat belts in motor vehicle.*

Britský zákon pojmy „bezpečnostní pás“ a „dětská autosedačka“ nerozlišuje. Používá zejména termín *seat belt*, objevuje se však i pojem *child restraining device*, který by odpovídal českému výrazu „dětský zádržný systém.“ Z obecné zákonné definice

⁶⁴ Odpovídajícím protějškem spojení „porušení povinnosti“ je v britské právní úpravě výraz *failure/failing*, který je patrný zejména v nominálních názvech trestných činů, například *failure to provide specimen, failure to wear protective headgear, failing to comply with traffic light signals*.

výrazu *seat belt* vyplývá, že označuje jak bezpečnostní pás, tak dětskou autosedačku: „*‘seat belt’ includes any description of restraining device for a child and any reference to wearing a seat belt is to be construed accordingly*“ (§ 15 zák. odst. 9 *Road Traffic Act 1988*).

Jelikož britský zákon mezi těmito dvěma pojmy nedělá rozdíl, neuvádí ani údaje (věk, výšku a váhu dítěte) pro případy, kdy je nutno použít autosedačku a kdy bezpečnostní pás, jako tomu dělá český zákon.

(2) Přesahuje-li tělesná váha dítěte 36 kg a jeho tělesná výška 150 cm, může jej řidič přepravovat jen v případě, že je připoutáno bezpečnostním pásem. Nepřesahuje-li výška dítěte 150 cm, nesmí dítě sedět na sedadle vedle řidiče (§ 6 odst. 1 písm. b) bod 2; § 6 odst. 1 písm. e) Prov Poz).

V Británii musí být v případech, že je vozidlo vybaveno bezpečnostními pásy, děti za všech okolností připoutány, nehledě na to, jestli sedí na předním nebo zadním sedadle (§ 15 zák. *Road Traffic Act 1988*). Je-li dítě mladší 12 let a jeho tělesná výška nepřesahuje 150 cm, nesmí sedět na sedadle vedle řidiče (§ 15 odst. 3A písm. a) zák. *Road Traffic Act 1988*).

Jelikož česká právní úprava používá dva odlišné pojmy, se kterými jsou v praxi spojená různá pravidla, pro překlad do angličtiny použijeme dva překladové protějšky – *seat belt* pro „bezpečnostní pás“ a *child restraining device* pro „dětskou autosedačku“.

Do angličtiny lze znění skutkové podstaty přeložit následovně:

k) while driving a vehicle, carries children who are not wearing a seat belt or using a child restrictive device.

§ 125c odst. 1 písm. k):

(1) ohrožení jiného řidiče při předjíždění s vozidlem z jednoho (2) jízdního pruhu do druhého

(1) Problematiku předjíždění upravuje § 17 ProvPoz. Uvádí pravidla předjíždění a situace, ve kterých řidič předjíždět nesmí, např. ohrozil-li by řidiče za sebou, protijedoucího řidiče nebo jiné účastníky dopravy, nemá-li řádný rozhled atd.

V Británii upravuje pravidla předjíždění předpis *The Highway Code*; podobně jako český zákon stanovuje obecná pravidla a situace kdy řidič nesmí předjíždět, zde spadají i případy potenciálního ohrožení jiných řidičů: „*DO NOT overtake where you might come into conflict with other road users*“ (bod č. 167 *The Highway Code*).

„Ohrozit jiného řidiče při předjíždění s vozidlem“ lze do angličtiny přeložit jako *come into conflict with another driver while overtaking*. Jde-li o „ohrožení“ účastníků provozu, § 22A zák. *Road Traffic Act 1988* používá další možné spojení, a to *cause danger to road-users*. Při překladu tak můžeme použít oba protějšky.

(2) Jako anglický ekvivalent k pojmu „jízdni pruh“ používá *The Highway Code* výraz *lane*: „*You MUST NOT overtake if you would have to enter a lane reserved for buses, trams or cycles during its hours of operation*“ (bod č. 165 *The Highway Code*).

Anglická právní úprava k české skutkové podstatě nezavádí přímo odpovídající protiprávní jednání. Takovéto chování řidiče bude v britském prostředí pravděpodobně odpovídat výše uvedenému trestnému činu *careless and, inconsiderate, driving*.

Znění skutkové podstaty přestupku může v angličtině vypadat následovně:

k) possibility of coming into conflict with another driver while overtaking from one lane to another.

5.4. Protiprávní jednání v anglickém právu odpovídající českým přestupkům

Předešlá právně-komparativní analýza právní úpravy České republiky a Velké Británie dokazuje že, protiprávní jednání odpovídající českým přestupkům v anglickém právu spadají do různých právních odvětví, a to zejména do práva trestního a *law of torts*. Ze zkoumaných skutkových podstat přestupků jich asi 65 % připadá na trestné činy; asi 17, 5 % odpovídá občanskoprávním deliktům (*torts*) a stejné množství, tedy 17, 5 %, nachází své protiprávní protějšky jak v trestním právu, tak v *law of torts*. Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi společně s dopravními přestupky mají svá odpovídající protiprávní jednání pouze v trestním právu.

Závěr

Problematika právního překladu je často spojena se zakotvením právních pojmů v příslušném právním systému, který je úzce spjat s kulturou a historickým vývojem daného státu. Z tohoto důvodu tvoří prakticky nedílnou součást překladu právních textů srovnávací právo, jež má za cíl porovnat odlišné právní systémy a určit rozdíly a podobnosti, které jsou mezi nimi patrné. Překladatel tak často čelí výzvám překládat kulturně podmíněné právní pojmy. Proto se otázkám právního překladu a roli, kterou v něm sehrává srovnávací právo, již zabývali autoři jako například De Groot, 2006, Sandrini, 2009, Jopek-Bosiacka, 2013 a další.

Cílem práce byl návrh překladu znění skutkových podstat českých přestupků do angličtiny. Druh přestupků vybraný pro překlad byl založen na základě četnosti jejich výskytu za zvolené období v České republice podle evidence Ministerstva vnitra a Ministerstva dopravy. Mezi skupiny přestupků zvolené pro překlad patří přestupky proti veřejnému pořádku, občanskému soužití, proti majetku, přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi a dopravní přestupky. Jelikož je z důvodu odlišnosti právních systémů České republiky a Velké Británie právní úprava společně s právními pojmy rozdílná, byl návrh překladu přestupků proveden za pomoci právně-komparativní analýzy. Podstatou analýzy bylo srovnání příslušné české a britské právní úpravy. Předmětem analýzy byly zejména znaky skutkové podstaty přestupků a s nimi související právní pojmy, které byly nejprve definovány a vysvětleny z hlediska českého práva. Následně k nim byly v anglické legislativě dohledávány odpovídající protějšky a byla posuzována jejich vhodnost.

Kromě výsledného překladu znění skutkových podstat přestupků z analýzy vyplynulo, že pojmové ekvivalenty českých přestupků, které upravuje správní právo, nacházíme v britském prostředí v jiných odvětvích práva, a to zejména v právu trestním a *law of torts*. Asi 65 % zkoumaných skutkových podstat přestupků připadá v anglickém právu na trestné činy a zbylých 35 % odpovídá občanskoprávním deliktům (*torts*).

Navržené překladové protějšky jako výstup právně-komparativní analýzy bude možné využít v rámci překladatelské praxe, při tvorbě právních slovníků a srovnávání právní frazeologie, jako podklad pro práci právních komparatistů nebo případně jako inspirace pro zákonodárce a ministerstva, co se týče právní úpravy v zahraničí.

Návrhem pro další výzkum by mohl být překlad a srovnání skutkových podstat dalších skupin přestupků objevujících se v českém právu anebo analýza znaků

skutkových podstat britských protiprávních jednání s cílem dohledat odpovídající jednání v českém právu a následný překlad jejich znění do češtiny. V neposlední řadě by se další případný výzkum mohl věnovat také srovnání vybraných protiprávních jednání ve více zemích či dohledávání překladových protějšků v různých anglicky hovořících státech.

Summary

One of the main issues of legal translation has proved to be its terminology, rooted in national legal systems. Legal systems are reflections of the culture and history of the countries in which they are present. Thus, the translator will often face problems arising from system-bound terms and legal concepts. In such cases, the methods of comparative law have proved to be an aid while translating legal texts.

The main objective of the thesis is to translate the wording of Czech administrative infractions into English. Since the Czech Republic and Great Britain use different legal traditions, the theoretical part first introduces their legal systems, common law and civil law in particular, together with some characteristic features. To understand the similarities and differences between different legal systems, the translator should employ the methods of comparative law. Therefore, the concept of comparative law is explained as well as its role in legal translation.

As the main object of the thesis, the concept of administrative infractions is presented as part of the Czech administrative law, which is further explained and put into contrast with the English administrative law and its function. Last but not least, some typical aspects of the English law, such as the law of torts, are explained in order to be understood in the practical part of the thesis.

A comparative legal analysis is conducted in the practical part with the aim to offer corresponding translation equivalents to the Czech legal concepts related to the *actus reus* of the administrative infractions concerned. For these purposes, applicable Czech and English legislation is compared—after a Czech legal concept has been defined and explained, then it is searched for in the English legislation and assessed for its suitability.

Subject to this analysis are groups of administrative infractions that are selected based on the frequency of their occurrence in the Czech Republic, which is recorded by the Ministry of Interior and Ministry of Transport. They include administrative infractions against public order, against the community and property, against the protection against alcoholism and drug addiction and traffic administrative infractions.

The outcome of the overall legal comparative analysis is the translation of the Czech wording of the *actus reus* of individual administrative infractions as well as the finding that their corresponding English conceptual equivalents are to be found in

branches of law other than administrative law, namely as part of criminal law and law of torts.

Bibliografie

ABRAHAM, Kenneth S, 2012. *The Forms and Foundations of Tort Law*. 4th ed. New York: Foundation Press.

ALDER, John, 2002. *General Principles of Constitutional and Administrative Law*. New York: Palgrave Macmillan.

BABKA, Tomáš & Martin KAVĚNA et al., 2011. *Právní úprava přestupků ve vybraných zemích Evropy, se zaměřením na přestupky proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku*. Parlemantní institut. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky.

BRADLEY, Anthony W., Keith D. EWING & Christopher KNIGHT, 2015. *Constitutional and Administrative Law*. 16th ed. New York: Pearson.

BURROWS, Andrew, 2007. *English Private Law*. New York: Oxford University Press.

CANE, Peter, 2011. *Administrative Law*. 5th ed. New York: Oxford University Press.

CARLSON, Scott, 2009. *Intro to Civil Law Legal Systems*. International Network to Promote the Rule of Law. Dostupné z:

<<https://www.inprol.org/publications/3964/introduction-to-civil-law-legal-systems>>

CASHIN-RITAINE, Eleanor, 2008. Legal Engineering in Comparative Law – An Introduction. In: *Legal Engineering and Comparative Law: Rapports préparés par les collaborateurs ISDC à l'occasion du 25e anniversaire de l'institut suisse de droit comparé à Lausanne*. Swiss Institute of Comparative Law. Zürich: Schulthess, tome 1, s. 9–25.

DAINOW, Joseph, 1966. The Civil Law and the Common Law: Some Points of Comparison. *The American Journal of Comparative Law*, vol. 15, no. 3, s. 419–435.

DE GROOT, Gerard-René, 2006. Legal Translation. In: SMITS, Jan M (ed.). *Elgar Encyclopedia of Comparative Law*. Northampton: Edward Elgar Publishing, Inc., s. 423–433.

DEPARTMENT FOR COMMUNITIES AND LOCAL GOVERNMENT, 2013. *Dealing with illegal and unauthorized encampments: a summary of available powers*. Department for Communities and Local Government, © Crown Copyright. Dostupné z:

<https://www.bl.uk/britishlibrary/~/_/media/bl/global/social-welfare/pdfs/non-secure/d/e/a/dealing-with-illegal-and-unauthorised-encampments-a-summary-of-available-powers-2013-ed.pdf>

DEPARTMENT FOR TRANSPORT, 2012. *Guidance on Road Classification and the Primary Route Network*. Department for Transport. Dostupné z:

<https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/315783/road-classification-guidance.pdf>

DONLAN, Sean Patrick, 2010. Comparative Law and Hybrid Legal Traditions – An Introduction. In: *Comparative Law and Hybrid Legal Traditions*. Lausanne, 10–11 Sept 2009. Swiss Institute of Comparative Law. Zürich: Schulthess, s. 9–18.

EBERLE, Edward, 2009. The Method and Role of Comparative Law. *Washington University Global Studies Law Review*, vol. 8, issue 3, s. 451–486.

ELLIOT, Catherine & Frances Quinn, 2009. *English Legal System*. 10th ed. New York: Pearson Longman.

ENGELBREKT, Antonia, 2015. Comparative Law and European Law: the End of an Era, a New Beginning, or Time to Face the Methodological Challenges? *Comparative Law*. Scandinavian Studies in Law, vol. 61, s. 87–104. Dostupné z:

<https://www.researchgate.net/publication/303751727_Comparative_Law_and_European_Law_the_End_of_an_Era_a_New_Beginning_or_Time_to_Face_the_Methodological_Challenges>

FAUVARQUE-COSSON, Bénédicte, 2007. *The Rise of Comparative Law: a Challenge for Legal Education in Europe*. Groningen: Europa Law Publishing.

FRIEDMAN, Lawrence, 1990. Some thoughts on comparative legal culture. In: CLARK, David S. *Comparative and Private International Law: Essays in honor of John Henry Merryman on His Seventieth Birthday*. Berlin: Duncker & Humblot, s. 49–57.

GALDIA, Marcus, 2003. Comparative Law and Legal Translation. *The European Legal Forum*, no. 3, s. 1–60. Dostupné z:

<<http://www.simons-law.com/library/pdf/e/355.pdf>>

GERLOCH, Aleš, 2013. *Teorie práva*. 6. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk.

- GLENN, H. Patrick, 2006. Aims of Comparative Law. In: SMITS, Jan M (ed.). *Elgar Encyclopedia of Comparative Law*. Northampton: Edward Elgar Publishing, Inc., s. 57–65.
- HENDRYCH, Dušan a kol, 2016. *Správní právo*. Obecná část. 9. vyd. Praha: C.H. Beck.
- HERBOTS, Jacques, 1987. La traduction juridique : Un point de vue belge. *Les Cahiers de Droit*, vol. 28, no. 4, s. 813–844. Dostupné z: <<https://www.erudit.org/fr/revues/cd1/1987-v28-n4-cd3773/042843ar/>>
- HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA, 2015. *Správní právo hmotné*. Obecná část. 2 vyd. Praha: Leges.
- HOUSE, Juliane, 2009. *Translation*. Oxford: Oxford University Press.
- CHROMÁ, Marta, 1995. *Anglicko-český právní slovník*. Voznice: LEDA.
- CHROMÁ, Marta, 2003. *Česko-anglický právní slovník s vysvětlivkami*. 2. vyd. Voznice: LEDA.
- CHROMÁ, Marta, 2014. *Právní překlad v teorii a praxi: nový občanský zákoník*. 1. vyd. Praha: Karolinum.
- JEMELKA, Luboš a Pavel VETEŠNÍK, 2011. *Zákon o přestupcích a přestupkovém řízení. Komentář*. Praha: C. H. Beck.
- JOPEK-BOSIACKA, Anna, 2013. Comparative law and equivalence assessment of system-bound terms in EU legal translation. *Linguistica Antverpiensia*, 2013, no. 12, s. 110–146. Dostupné z: <<https://lans-tts.uantwerpen.be/index.php/LANS-TTS/article/view/237/221>>
- KALINA, Kamil a kol., 2001. *Mezioborový glosář pojmů z oblasti drog a drogových závislostí*. Praha: Filia Nova, © Úřad vlády České republiky.
- KIM, Kensie, 2010. Mixed Systems in Legal Originis Analysis. *Southern California Law Review*, vol. 83, s. 693–729.
- KNAPP, Viktor, 1996. *Velké právní systémy: úvod do srovnávací právní vědy*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck.
- MADAR, Zdeněk, 1988. *Právní slovník*. Praha: Panorama.
- MARTIN, E (ed.), 1997. *A Dictionary of law*. 4th ed. Oxford: Oxford University Press.

MATES Pavel a kol., 2017. *Základy správního práva trestního*. 7. vyd. Praha: C. H. Beck.

MERRIAM-WEBSTER, Inc., 1996. *Merriam-Webster's dictionary of law*. Springfield, Mass.: Merriam-Webster.

MINISTERSTVO DOPRAVY, 2015. *Informace o stavu bodového systému v České republice: přestupky a trestné činy*. Ministerstvo dopravy České republiky. Dostupné z:

<<https://www.mdcz.cz/Statistiky/Silnicni-doprava/Statistiky-k-bodovemu-hodnoceni/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu-za-rok-2015?returl=/Statistiky/Silnicni-doprava/Statistiky-k-bodovemu-hodnoceni/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu>>

MINISTERSTVO DOPRAVY, 2016. *Informace o stavu bodového systému v České republice: přestupky a trestné činy*. Ministerstvo dopravy České republiky. Dostupné z:

<[https://www.mdcz.cz/Statistiky/Silnicni-doprava/Statistiky-k-bodovemu-hodnoceni/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu-za-rok-2-\(1\)?returl=/Statistiky/Silnicni-doprava/Statistiky-k-bodovemu-hodnoceni/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu](https://www.mdcz.cz/Statistiky/Silnicni-doprava/Statistiky-k-bodovemu-hodnoceni/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu-za-rok-2-(1)?returl=/Statistiky/Silnicni-doprava/Statistiky-k-bodovemu-hodnoceni/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu)>

MINISTERSTVO DOPRAVY, 2017. *Informace o stavu bodového systému v České republice: přestupky a trestné činy*. Ministerstvo dopravy České republiky. Dostupné z:

<[https://www.mdcz.cz/Statistiky/Silnicni-doprava/Statistiky-k-bodovemu-hodnoceni/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu-za-rok-2-\(2\)?returl=/Statistiky/Silnicni-doprava/Statistiky-k-bodovemu-hodnoceni/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu](https://www.mdcz.cz/Statistiky/Silnicni-doprava/Statistiky-k-bodovemu-hodnoceni/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu-za-rok-2-(2)?returl=/Statistiky/Silnicni-doprava/Statistiky-k-bodovemu-hodnoceni/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu)>

MINISTERSTVO DOPRAVY, 2018. *Informace o stavu bodového systému v České republice: přestupky a trestné činy*. Ministerstvo dopravy České republiky. Dostupné z:

<<https://www.mdcz.cz/Statistiky/Silnicni-doprava/Statistiky-k-bodovemu-hodnoceni/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu-za-rok-2018?returl=/Statistiky/Silnicni-doprava/Statistiky-k-bodovemu-hodnoceni/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu>>

MRKÝVKA, Petr a kol., 2004. *Finanční právo a finanční správa*. Brno: Masarykova univerzita.

O'CONNOR, Vivienne, 2012. *Common Law and Civil Law Traditions*. International Network to Promote the Rule of Law. Dostupné z:

<<https://www.inprol.org/publications/11042/common-law-and-civil-law-traditions>>

OHROVÁ, Jana, 2010. *Česko-anglický právní slovník*. 4. vyd. Praha: Linde.

PALMER, Vernon Valentine, 2004. From Lerotholi to Lando: Some Examples of Comparative Law Methodology. *Global Jurist Frontiers*, vol. 4, issue 2, s. 1–29.

RĂDULESCU, Dragoş Lucian, 2017. The Constituent Elements of Disciplinary Transgression. Study Case. *Perspectives of Business Law Journal*, vol. 6, issue 1, s. 38–43. Dostupné z:

<<http://www.businesslawconference.ro/revista/articole/an6nr1/6.%20Radulescu.pdf>>

SANDRINI, Peter, 1999. Legal Terminology. Some Aspects for a New Methodology. *Hermes, Journal of Linguistics*, no. 2, s. 101–111.

SANDRINI, Peter, 2009. The Parameters of Multilingual Legal Communication in a Globalized World. *Comparative Legilinguistics*, vol. 1, s. 34–48. Dostupné z:

<<http://www2.uibk.ac.at/downloads/trans/publik/Poznan2006.pdf>>

SENTENCING COUNCIL, 2012. *Drug Offences Definitive Guideline*. © Crown Copyright. Dostupné z:

<https://www.sentencingcouncil.org.uk/wpcontent/uploads/Drug_Offences_Definitive_Guideline_final_web1.pdf>

SENTENCING COUNCIL. *Assessing the impact and implementation of the Sentencing Council's Drug Offences Definitive Guideline*. Sentencing Council. Dostupné z:

<<https://www.sentencingcouncil.org.uk/wp-content/uploads/Drug-offences-guideline-assessment.pdf>>

SIMONNÆS, Ingrid, 2013. Legal translation and “traditional” comparative law – Similarities and differences. *Linguistica Antverpiensia*, no. 12, s. 147–160. Dostupné z:

<<https://lans-tts.uantwerpen.be/index.php/LANS-TTS/article/view/230/219>>

STRAKOŠ, Jan, 2018. *Zákon o některých přestupcích. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR.

ŠÁMAL, Pavel a kol., 2010. *Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář*. Praha: C. H. Beck.

ZWEIGERT, Konrad a Hein KÖTZ, 1998. *An Introduction to Comparative Law*. 3rd ed., Oxford: Oxford University Press.

Online Zdroje

Alere Toxicology, ©2018. Drug Classifications. *Alere Toxicology* [online]. [cit. 24. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.aleretoxicology.co.uk/en/home/support/drug-classifications.html>>

Alpheus, ©2017. What is waste? *Alpheus* [online]. [cit. 9. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.alpheus.co.uk/services/tankered-waste-services/legislation-and-guidance>>

Brake. Speed limits in communities. *Brake* [online]. The road safety charity. [cit. 26. 10. 2018]. Dostupné z:

<<http://www.brake.org.uk/rsw/15-facts-a-resources/facts/1256-speed-communities>>

Brake. The Misery of Joyriding. *Brake* [online]. The road safety charity. [cit. 3. 11. 2018]. Dostupné z:

<<http://www.brake.org.uk/facts-resources/15-facts/494-the-misery-of-joyriding>>

Celní správa České republiky, 2009. Boj proti porušování celních předpisů. *Celní správa České republiky* [online]. [cit. 7. 5. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/nase-ukoly/Stranky/boj-proti-porusovani-celnich-predpisu.aspx>>

Citizens Advice, ©2018. Taking legal action about discrimination. *Citizens Advice* [online]. [cit. 30. 9. 2018] Dostupné z:

<<https://www.citizensadvice.org.uk/law-and-courts/discrimination/taking-action-about-discrimination/taking-legal-action-about-discrimination/>>

Council Secretariat, 2013. What are Public Officials. *Council Secretariat UAS* [online]. Poslední změna 10. 9. 2013. [cit. 5. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.admin.ox.ac.uk/councilsec/compliance/briberyfraud/definitionsinterpretations/publicofficials/>>

CPS, ©2017a. Criminal Damage. *The Crown Prosecution Service* [online]. © Crown Copyright. [cit. 17. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.cps.gov.uk/legal-guidance/criminal-damage>>

CPS, ©2017b. Drug Offences. *The Crown Prosecution Service* [online]. © Crown Copyright. [cit. 24. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.cps.gov.uk/legal-guidance/drug-offences#a09>>

CPS, ©2017c. Road Traffic Offences. *The Crown Prosecution Service* [online]. © Crown Copyright. [cit. 25. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.cps.gov.uk/legal-guidance/road-traffic-offences>>

CPS, ©2017d. Road Traffic Offences: mobile phones. *The Crown Prosecution Service* [online]. © Crown Copyright. [cit. 25. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.cps.gov.uk/legal-guidance/road-traffic-offences-mobile-phones>>

CPS, ©2017e. Theft Act Offences. *The Crown Prosecution Service* [online]. © Crown Copyright. [cit. 23. 10. 2018] Dostupné z:

<<https://www.cps.gov.uk/legal-guidance/theft-act-offences>>

Encyclopaedia Britannica, ©2018. Disturbing the Peace. *Encyclopaedia Britannica* [online]. The editors of Encyclopaedia Britannica. [cit. 5. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.britannica.com/topic/disturbing-the-peace>>

Encyclopaedia Britannica, ©2018. Embezzlement. *Encyclopaedia Britannica* [online]. The editors of Encyclopaedia Britannica. [cit. 20. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.britannica.com/topic/embezzlement>>

EMCDDA. Penalties for drug law offences in Europe at glance. Possession of drugs for personal use. *European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction* [online]. [cit. 24. 10. 2018]. Dostupné z:

<<http://www.emcdda.europa.eu/topics/law/penalties-at-a-glance>>

Epravo.cz, 2002. Adhézní řízení. Epravo.cz [online]. [cit. 31. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.epravo.cz/top/clanky/adhezni-rizeni-17689.html>>

GARBETT Kathryn a Mehmet KARAGOZ, 2018. Shaping the tort of malicious prosecution of civil claims. In: *New Law Journal* [online]. [cit. 1. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.newlawjournal.co.uk/content/shaping-tort-malicious-prosecution-civil-claims>>

GOV.UK, 2014. SR2014 No 2: management of extractive waste. *GOV.UK* [online]. © Crown Copyright. Poslední změna 30. 8. 2018. [cit. 10. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.gov.uk/government/publications/sr2014-no-2-the-management-of-extractive-waste>>

GOV.UK. Controlling your dog in public. *GOV.UK* [online]. © Crown Copyright. [cit. 7. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.gov.uk/control-dog-public/public-spaces-protection-orders>>

GOV.UK. Discrimination: your rights. *GOV.UK* [online]. © Crown Copyright. [cit. 3. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.gov.uk/discrimination-your-rights/what-you-can-do>>

GOV.UK. Drug penalties. *GOV.UK* [online]. © Crown Copyright. [cit. 24. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.gov.uk/penalties-drug-possession-dealing>>

GOV.UK. Penalty Points (endorsements). *GOV.UK* [online]. © Crown copyright. [cit. 26. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.gov.uk/penalty-points-endorsements/endorsement-codes-and-penalty-points>>

In Brief. Wrongful Interference with Goods. *In Brief* [online]. [cit. 21. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.inbrief.co.uk/sales-law/wrongful-interference-with-goods/>>

In Brief. Common Assault, Actual Bodily Harm and Grievous Bodily Harm. *In Brief* [online]. [cit. 3. 11. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.inbrief.co.uk/offences/assault-gbh-abh/>>

JCPC, ©2018. Practice direction 1. *Judicial Committee of the Privy Council* [online]. © Crown Copyright. [cit. 7. 5. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.jcpc.uk/procedures/practice-direction-01.html#02>>

Law Teacher, ©2003–2018a. Impact of the Constitutional Reform Act 2005. *Law Teacher* [online]. [cit. 7. 5. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.lawteacher.net/free-law-essays/constitutional-law/impact-of-constitutional-reform-act.php>>

Law Teacher, ©2003–2018b. Theft Act 1968. *Law Teacher* [online]. [cit. 20. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.lawteacher.net/acts/theft-act-1968.php>>

MVČR, ©2018. Veřejný pořádek. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 5. 10. 2018]. Dostupné z:

<<http://www.mvcr.cz/clanek/verejny-poradek.aspx>>

My Lawyer, ©2018. Trespassing. *My Lawyer* [online]. [cit. 7. 10. 2018]. Dostupné z

<<https://www.mylawyer.co.uk/trespassing-a-A76076D34460/>>

News Post Leader, 2014. Police warn about theft by finding. *News Post Leader* [online]. [cit. 21. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.newspostleader.co.uk/news/police-warn-about-theft-by-finding-1-6711267>>

Release, ©2018. Possession. *Release* [online]. [cit. 24. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.release.org.uk/law/possession>>

Revolvy. Larceny Act 1916. *Revolvy* [online]. [cit. 20. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.revolvy.com/page/Larceny-Act-1916>>

Sentencing Council, ©2018. Theft Offences. *Sentencing Coucil* [online]. [cit. 17. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.sentencingcouncil.org.uk/about-us/our-work/theft/>>

Simply Hike, 2014. A Guide to Footpath Signs in England and Wales. *Simply Hike* [online]. [cit. 6. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://www.simplyhike.co.uk/blogs/blog/a-guide-to-footpath-signs-in-england-and-wales>>

Thomson Reuters Practical Law, 2015. Remedies under Protection from Harassment Act 1997 where recipient not intended target (Court of Appeal) by Practical Law Dispute Resolution. *Thomson Reuters Practical Law* [online]. [cit. 2. 10. 2018]. Dostupné z:

<[https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/4-604-8386?transitionType=Default&contextData=\(sc.Default\)&firstPage=true&comp=pluk&bhcp=1](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/4-604-8386?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true&comp=pluk&bhcp=1)>

United Nations Treaty Collection. Chapter VI. Narcotic Drugs and Psychotropic Substances. 16. Convention on psychotropic substances. *United Nations Treaty Collection* [online]. [cit. 24. 10. 2018]. Dostupné z:

<https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=VI-16&chapter=6&clang=_en>

United Nations Treaty Collection. Chapter VI. Narcotic Drugs and Psychotropic Substances. 18. Single Convention on Narcotic Drugs, 1961, as amended by the Protocol amending the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961. *United Nations Treaty Collection* [online]. [cit. 24. 10. 2018]. Dostupné z:

<https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=VI-18&chapter=6&clang=_en#1>

Online slovníky

Bab.la. „přestupek“ anglický překlad. *Bab.la* [online]. [cit. 17. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://cs.bab.la/slovník/cesky-anglicky/přestupek>>

BLACK, Henry Campbell, 1910. *Black's law dictionary: definitions of the terms and phrases of American and English jurisprudence, ancient and modern* [online]. 2nd ed. Union, N.J.: Lawbook Exchange. Dostupné z:

<<https://thelawdictionary.org/about/>>

Cambridge Dictionary, ©2018 [online]. Cambridge University Press. Dostupné z:

<<https://dictionary.cambridge.org/>>

Glosbe. Dopravní přestupek v angličtině. *Glosbe* [online]. [cit. 17. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://cs.glosbe.com/cs/en/dopravn%C3%AD%20přestupek>>

Interactive terminology for Europe [online databáze]. [cit. 17. 10. 2018]. Dostupné z:

<<http://iate.europa.eu/SearchByQuery.do>>

Lingea. Přestupek. *Lingea* [online]. [cit. 17. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://slovníky.lingea.cz/anglicko-cesky/přestupek>>

Oxford Reference, ©2018. Mechanically propelled vehicle. *Oxford Reference* [online]. Oxford University Press. [25. 10. 2018]. Dostupné z:

<<http://www.oxfordreference.com/view/10.1093/oi/authority.20110810105356515>>

Seznam.cz, ©1996–2018. přestupek. *Seznam.cz Slovník*, [online]. [cit. 17. 10. 2018]. Dostupné z:

<<https://slovník.seznam.cz/en/?q=přestupek>>

Web Slovník, ©1997–2018. foreign exchange transgression. *Web Slovník* [online]. [cit. 3. 11. 2018]. Dostupné z:

<<https://webslovník.zoznam.sk/anglicko-slovensky/?s=foreign-exchange-transgression>>

Právní předpisy a judikatura

Česká republika:

usnesení č. 2/1993 Sb., usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky
ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích

zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní řízení)

zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů

zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů

zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích

zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů

zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů

zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

nařízení vlády č. 455/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, které rostliny nebo houby se považují za rostliny a houby obsahující omamnou nebo psychotropní látku a jaké je jejich množství větší než malé ve smyslu trestního zákoníku

nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek

nařízení vlády č. 467/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za jedy a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů

rozsudek Nejvyššího správního soudu zde dne 19. února 2004, sp. zn. 2 As 69/2003
rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. června 2008, sp. zn. 8 As 11/2007-
56
rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. listopadu 2010, sp. zn. 2 As
49/2010-46
usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. června 2012, sp. zn. 8 Tdo 517/2012
usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. září 2014, sp. zn. 11 Tdo 1008/2014-48
usnesení Nejvyššího soudu zde dne 15. února 2017, sp. zn. 8 Tdo 1601/2016-52

Velká Británie

Anti-social Behaviour, Crime and Policing Act 2014
Clean Neighbourhoods and Environment Act 2005
Constitutional Reform Act 2005
Criminal Damage Act 1971
Criminal Justice Act 1982
Criminal Justice Act 1988
Criminal Justice and Police Act 2001
Criminal Justice and Public Order Act 1994
Defamation Act 2013
Defamation Act 1996
Dogs Fouling Act 1996
Dog Fouling (Scotland) Act 2003
Employment Equality (Religion or Belief) Regulations 2003
Employment Equality (Sexual Orientation)
Environmental Protection Act 1990
Equality Act 2010 (explanatory notes)
Football (Offences) Act 1991
Fraud Act 2006
Larceny Act 1916
Law of Property (Miscellaneous Provisions) Act 1994
Legal Aid, Sentencing and Punishment of Offenders Act 2012
Licensing Act 1872
Licensing Act 2003
Misuse of Drugs Act 1971
Offences Against the Person Act 1861

Proceeds of Crime Act 2002
Protection from Harassment Act 1997
Public Order Act 1986
Race Relations Act 1968
Road Traffic Act 1988
Road Traffic Regulation Act 1984
Sex Discrimination Act 1975
Sexual Offences Act 2003
Sporting Events (Control of Alcohol etc.) Act 1985
The Controlled Waste (England and Wales) Regulations 2012
The Highway Code
The Policing and Crime Act 2017 (Possession of Pyrotechnic Articles at Musical Events) Regulations 2017 (explanatory notes)
The Road Vehicles (Construction and Use) (Amendment) (No. 4) Regulations 2003
The Road Vehicles (Construction and Use) Regulations 1986
The Traffic Signs Regulations and General Directions 2002
Theft Act 1968
Theft Act 1978
Torts (Interference with Goods) Act 1977
Town and Country Planning Act 1990

Jiné

Jednotná úmluva OSN o omamných látkách z r. 1961

Úmluva OSN o psychotropních látkách z r. 1971

Přílohy

Tabulka 2: Přestupky proti občanskému soužití podle § 49 PřesZ 1990

Přestupky proti občanskému soužití <i>Administrative infractions against the community</i>		
Přestupku se dopustí ten, kdo <i>A person is guilty of an administrative infraction if he—</i>		
a)	jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch,	<i>causes harm to the reputation of another by making a defamatory statement about his person or making him become an object of ridicule,</i>
b)	jinému z nedbalosti ublíží na zdraví,	<i>negligently inflicts bodily harm upon another,</i>
c)	úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním,	<i>intentionally causes disturbance in the community by threatening to inflict bodily harm, inflicting minor bodily harm, falsely accusing another of committing an administrative infraction, by wilful and malicious behaviour or other malevolent conduct,</i>
d)	omezuje nebo znemožňuje příslušníku národnostní menšiny výkon práv příslušníků národnostních menšin,	<i>limits or prevents a member of a national minority group in or from exercising the rights of such national minority group members,</i>
e)	působí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství,	<i>inflicts harm upon another for being a member of a national minority group or his ethnic origin, for his race, colour, sex and sexual orientation, language, religion or belief, (age), (disability), for his</i>

<p>pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho stav manželský nebo rodinný.</p>	<p><i>political or other ideologies, membership or activity in political parties or political movements, trade unions or other associations, for his social origin, property, lineage, health condition or family and marital status.</i></p>
--	---

Tabulka 3: Přestupky proti majetku podle § 50 PřesZ 1990

<p>Přestupky proti majetku <i>Administrative infractions against the property</i></p>	
<p>Přestupku se dopustí ten, kdo <i>A person is guilty of an administrative infraction if he—</i></p>	
a)	<p>úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku, nebo se o takové jednání pokusí,</p> <p><i>intentionally causes or attempts to cause damage to property belonging to another by theft, embezzlement, fraud or by damaging or destroying any part thereof,</i></p>
b)	<p>úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek nebo si přisvojí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby,</p> <p><i>intentionally and without any authorization uses property belonging to another or appropriates such property by finding or otherwise without the consent of an authorized person,</i></p>
c)	<p>úmyslně ukryje, (užívá) nebo na sebe nebo jiného převede věc, která byla získána přestupkem</p> <p><i>intentionally conceals, (uses) or transfers to himself or another person property obtained through</i></p>

spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno.	<i>another's unlawful conduct or property converted therefrom.</i>
---	--

Tabulka 4: Přestupky proti veřejnému pořádku podle § 47 PřesZ 1990

Přestupky proti veřejnému pořádku <i>Administrative infractions against public order</i>	
Přestupku se dopustí ten, kdo <i>A person is guilty of an administrative infraction if he—</i>	
a)	neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci, <i>fails to comply with a requirement imposed by a public official while exercising his function,</i>
b)	poruší noční klid, <i>disrupts the public tranquillity at night time,</i>
c)	vzbudí veřejné pohoršení, <i>causes public annoyance by indecent behaviour,</i>
d)	znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství, <i>pollutes any public open place, public premises or any public equipment or fails to perform the duty to keep the public open places clean,</i>
e)	úmyslně zničí, poškodí, znečistí nebo neoprávněně odstraní, zamění, pozmění, zakryje nebo přemístí turistickou značku nebo jiné orientační označení, <i>intentionally destroys, damages, pollutes or without lawful excuse removes, replaces, alters, covers or relocates a tourist destination sign or other directional sign,</i>
f)	poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání veřejných tělovýchovných, sportovních <i>fails to comply with the conditions imposed on the protection of public order during the period of a sporting, cultural, (commemorative</i>

	nebo kulturních, (pietních a jiných) podniků anebo v místech určených k rekreaci nebo turistice (nebo pohřbívání),	<i>or other) event or at places designated for recreation, tourism (or burials),</i>
g)	poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení,	<i>damages or without any authorization occupies a public open place, public premises or any public equipment (unless such cases may be regulated by different laws),</i>
h)	neoprávněně založí skládku nebo odkládá odpadky nebo odpady mimo vyhrazená místa.	<i>starts an unlawful deposit of waste or deposits waste or litter outside of places so designated.</i>

Tabulka 5: Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 PřesZ 1990

<p>Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi <i>Administrative infractions against the protection against alcoholism and other drug addiction</i></p>		
<p>Přestupku se dopustí ten, kdo <i>A person is guilty of an administrative infraction if he—</i></p>		
j)	neoprávněně přechovává v malém množství pro svoji potřebu omamnou nebo psychotropní látku,	<i>is unlawfully in possession of a minimal amount of a narcotic drug or psychotropic substance for his personal use,</i>
k)	neoprávněně pěstuje pro vlastní potřebu v malém množství rostlinu nebo houbu obsahující omamnou nebo psychotropní látku.	<i>unlawfully cultivates a minimal number of any plant or fungus containing a narcotic drug or psychotropic substance for his personal use.</i>

Tabulka 6: Dopravní přestupky podle § 125c ProvPoz

<p>Přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích</p> <p><i>Administrative infractions against safety and flow of road traffic</i></p>		
<p>Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích</p> <p><i>A person is guilty of an administrative infraction in road traffic if he—</i></p>		
b)	<p>řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod jejich vlivem,</p>	<p><i>drives a vehicle or rides an animal either following a consumption of an alcoholic drink or other intoxicant or under their influence,</i></p>
d)	<p>přes výzvu podle zvláštního právního předpisu se odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, ačkoli takové vyšetření není spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví,</p>	<p><i>fails to comply with the requirement imposed by applicable legislation by refusing to provide, without any medical reasons, a specimen to prove whether he was under the influence of alcohol or other intoxicant while driving a vehicle or riding an animal,</i></p>
e)	<p>řídí motorové vozidlo a není držitelem příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění,</p>	<p><i>drives a motor vehicle of a particular class or subclass otherwise than in accordance with his driving licence,</i></p>
f)	<p>při řízení vozidla drží v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení,</p>	<p><i>while driving a vehicle holds in his hand or otherwise a mobile telephone or other device which performs an interactive communication function,</i></p>

f)	při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o 20 km/h a více,	<i>while driving a vehicle exceeds the maximum speed limit specified by applicable legislation or a traffic sign in the built-up area by 20 km/h or more,</i>
f)	při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou mimo obec o 30 km/h a více,	<i>while driving a vehicle exceeds the maximum speed limit specified by applicable legislation or a traffic sign outside of the built-up area by 30 km/h or more,</i>
f)	při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o méně než 20 km/h (ale více než 5 km/h),	<i>while driving a vehicle exceeds the maximum speed limit specified by applicable legislation or a traffic sign in the built-up area by less than 20 km/h (but more than 5 km/h),</i>
f)	při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou mimo obec o méně než 30 km/h (ale více než 10 km/h),	<i>while driving a vehicle exceeds the maximum speed limit specified by applicable legislation or a traffic sign outside of the built-up area by less than 30 km/h (but more than 10 km/h),</i>
f)	při řízení vozidla nedá přednost v jízdě v případech, ve kterých je povinen dát přednost v jízdě,	<i>while driving a vehicle fails to give way in cases when he is required to do so,</i>
f)	při řízení vozidla nezastaví vozidlo na signál, který mu přikazuje zastavit	<i>while driving a vehicle refuses to stop the vehicle on a signal requiring him to do so in</i>

	vozidlo podle zvláštního právního předpisu nebo na pokyn „Stůj!“ daný při řízení provozu na pozemních komunikacích nebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou,	<i>accordance with applicable legislation or on a direction ‘stop’ directed by an authorized person engaged in road traffic regulation or monitoring safety and flow of road traffic,</i>
i)	při dopravní nehodě neprodleně nezastaví vozidlo,	<i>fails to stop immediately after an accident,</i>
k)	porušení povinnosti být za jízdy připoután bezpečnostním pásem nebo užít ochrannou přilbu,	<i>failure to wear a seat belt or a protective helmet while driving a vehicle,</i>
k)	porušení povinnosti použít dětskou autosedačku nebo bezpečnostní pás při přepravě dětí,	<i>while driving a vehicle, carries children who are not wearing a seat belt or using a child restrictive device,</i>
k)	ohrožení jiného řidiče při předjíždění s vozidlem z jednoho jízdního pruhu do druhého.	<i>possibility of coming into conflict with another driver while overtaking from one lane to another.</i>

Tabulka 7: *Glosář vybraných pojmů z češtiny do angličtiny*

bezpečnostní pás	seat belt
cizí majetek	property belonging to another
cizí věc	property belonging to another
dát přednost v jízdě	give way
dechová zkouška	breath test
dětská autosedačka	child restraining device
drobná krádež v obchodě	low-value shoplifting
houba	fungus
hrubé jednání	malevolent conduct
jiné hovorové nebo záznamové zařízení	device performing an interactive communication function
jiné orientační značení	other directional sign
jízdní pruh	lane
krádež	theft
malé množství	minimal/small amount/number
návyková látka	intoxicant
nejvyšší dovolená rychlost	maximum speed limit
neoprávněný odběr elektřiny	abstracting electricity
neoprávněný zábor	unauthorized occupation
noční klid	public tranquility at night time
obec	built-up area
omamná látka	narcotic drug
orientační vyšetření	preliminary test
pěstovat	cultivate
plynulost provozu	road traffic flow
pod vlivem	under the influence
podílnictví	handling stolen goods
podrobit se vyšetření (dechové zkoušce)	provide a specimen
podvod	fraud
podvod uvedením v omyl	fraud by false representation
podvod využitím něčího umylu	fraud by abuse of position
podvod zamlčováním informací	fraud by failing to disclose information
poškození věci	property damage
povinnost úklidu	duty to keep sth clean
pozemní komunikace	road
provoz na pozemních komunikacích	road traffic
předjíždět	overtake
prisvojení nálezem	appropriation of property by finding
prisvojit si	appropriate

přechovávat	be in possession
přestupek	administrative infraction
psychotropní/psychoaktivní látka	psychotropic/psychoactive substance
rostlina	plant
řidičské oprávnění	(driving) licence
řidičský průkaz	driving licence card
schválnost	wilful and malicious behaviour
skládka	deposit of waste
správní delikt	administrative delict
toxikomanie	drug addiction
turistická značka	tourist destination sign
ujet/odejít bez zaplacení	make off without payment
úřední osoba	public official
veřejné pohoršení	public annoyance caused by indecent behaviour
veřejně prospěšné zařízení	public equipment
veřejné prostranství	public open place
veřejně přístupný objekt	public premises
veřejný pořádek	public order
vlastní/osobní potřeba	personal use
výzva	requirement
zádržný bezpečnostní systém	restraining device
znečistit	pollute
zničení věci	property destruction
zpronevěra	embezzlement
zvláštní právní předpis	applicable legislation

Obrázek 1: Výkaz Ministerstva vnitra o evidenci přestupků za rok 2014

OBEC odešle zpracovaný výkaz do 16.1.2015 příslušnému krajskému úřadu.

KRAJSKÝ ÚŘAD odešle výkaz **elektronicky** do 30.1.2015 Ministerstvu vnitra na adresu: **myron.zajonc@mvcz.cz**

Údaje jsou poskytovány Ministerstvu vnitra v souladu s ustanovením § 96 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Rok 2014

Kraj

Olomoucký

Výkaz Ministerstva vnitra
o přestupcích projednaných
orgány obcí a krajů

		Číslo řádku	Krajský úřad	Obec	Celkem
a		b	1	2	3
Počet nevyřízených přestupků z minulého období		1		5 986	5 986
Počet přestupků došlých během roku 2014		2		27 004	27 004
Postoupeno	podle § 71 zák. o přestupcích podle § 12 správního řádu	3		605	605
	podle § 55/3 zák. o přestupcích	4		314	314
Odloženo		5		6 103	6 103
Počet všech přestupků ke zpracování v tomto období		6		26 058	26 058
a) blokově vyřízeno		7		2 732	2 732
b) v příkazním řízení vyřízeno	napomenutím	8		4 735	4 735
	pokutou	9		3 591	3 591
c) ve správním řízení vyřízeno	projednáním bez uložení opatření	10		201	201
	uložením sankce, z toho:	11		6 548	6 548
	napomenutím	12		395	395
	pokutou	13		6 153	6 153
	zákazem činnosti	14		1 024	1 024
	propadnutím věci	15		67	67
	zákaz pobytu	16		0	0
	zastavením řízení	17		2 453	2 453
celkem ve správním řízení projednáno		18		9 194	9 194
Počet nezpracovaných přestupků, které přecházejí do dalšího období		19		5 806	5 806
Počet uložených ochranných opatření	omezující opatření	20		0	0
	zabrání věci	21		14	14
Počet případů, kdy bylo rozhodováno o náhradě škody		22		251	251
V běžném roce roce uloženo na pokutách	počet	23		12 476	12 476
	Kč	24		18 816 900	18 816 900
Odvolací řízení	počet odvolání podaných proti rozhodnutím vydaným v I. stupni	25		330	330
	vyřízeno autoremedurou	26		3	3
	počet potvrzených rozhodnutí	27		133	133
	počet zrušených rozhodnutí	28		30	30
	počet změných rozhodnutí	29		13	13
	počet zrušených rozhodnutí a vrácených k novému projednání	30		80	80

1. Projednané přestupky podle jednotlivých paragrafů zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů							3. Přestupky proti občanskému soužití							
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	
		KÚ	obec	KÚ	obec				KÚ	obec				
a	b	4	5	6	7	8	a	b	14	15	16	17	18	
21	31					14	14	49 1/a	60		3		212	215
21a	32							49 1/b	61				53	53
23	33					51	51	49 1/c	62		116		2 703	2 819
24	34					13	13	49 1/d	63					
28	35							49 1/e	64					
29	36							celkem	65		119		2 968	3 087
29a	37							4. Přestupky proti majetku						
30	38			13		51	64	§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
31	39					103	103	a	b	19	20	21	22	23
32	40							50 1/a	66		139		2 039	2 178
33	41					1	1	50 1/b	67		10		106	116
35	42					8	8	50 1/c	68		3		11	14
38	43			1		27	28	celkem	69		152		2 156	2 308
39	44							5. Přestupky projednané podle zvláštních právních předpisů						
41	45			1			1	§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
42	46							a	b	24	25	26	27	28
42c	47					1	1	celkem	70		82		13 070	13 152
43	48					76	76	6. Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomanii						
44	49					5	5	§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
44a	50					3	3	a	b	29	30	31	32	33
45	51					2	2	30 1/j	71		3		46	49
46/1	52			2		391	393	30 1/k	72		1		10	11
46/2	53			4		177	181	celkem	73		4		56	60
47a	54			1		6	7	7. Uhrnem všechny projednané přestupky (součet řádků 55,59,65, 69, 70 a 73 se rovná součtu řádků 7 + 8 + 9+ 18)						
celkem	55			22		929	951	§	č. řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
2. Přestupky proti veřejnému pořádku							7. Uhrnem všechny projednané přestupky (součet řádků 55,59,65, 69, 70 a 73 se rovná součtu řádků 7 + 8 + 9+ 18)							
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	a	b	34	35	36	37	38	
a	b	9	10	11	12		13	celkem	74		402		19850	20252
47	56					631	653	7. Uhrnem všechny projednané přestupky (součet řádků 55,59,65, 69, 70 a 73 se rovná součtu řádků 7 + 8 + 9+ 18)						
47b	57					39	40	§	č. řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
48	58					1	1	a	b	34	35	36	37	38
celkem	59					671	694	celkem	74		402		19850	20252

Odesláno dne
2.2. 2015

Razítko

Zpracoval:

Mgr. Hana Kiliánová

tel.:

585 508 529

Obrázek 2: Výkaz Ministerstva vnitra o evidenci přestupků za rok 2015

OBEC odešle zpracovaný výkaz do 16.1.2016 příslušnému krajskému úřadu.

KRAJSKÝ ÚŘAD odešle výkaz **elektronicky** do 31.1.2016 Ministerstvu vnitra na adresu: myron.zajonc@mvr.cz

Údaje jsou poskytovány Ministerstvu vnitra v souladu s ustanovením § 96 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Rok 2015

**Kraj
Olomoucký.**

Výkaz Ministerstva vnitra
o přestupcích*) projednaných
orgány obcí a krajů

		Císlo řádku	Krajský úřad	Obec	Celkem
a		b	1	2	3
Počet nevyřízených přestupků z minulého období*)		1		2 817	2 817
Počet přestupků došlých během roku 2015*)		2		10 630	10 630
Postoupeno	podle § 71 zák. o přestupcích podle § 12 správního řádu	3		323	323
	podle § 55/3 zák. o přestupcích	4		141	141
Odloženo		5		3 549	3 549
Počet všech přestupků ke zpracování v tomto období		6		9 434	9 434
a) blokově vyřízeno		7		1 472	1 472
b) v příkazním řízení vyřízeno	napomenutím	8		268	268
	pokutou	9		1 640	1 640
c) ve správním řízení vyřízeno	projednáním bez uložení opatření	10		24	24
	uložením sankce, z toho:	11		1 939	1 939
	napomenutím	12		119	119
	pokutou	13		1 820	1 820
	zákazem činnosti	14		781	781
	propadnutím věci	15		30	30
	zákazem pobytu	16			
	zastavením řízení	17		1 012	1 012
	celkem ve správním řízení projednáno	18		2 975	2 975
Počet nezpracovaných přestupků, které přecházejí do dalšího období		19		3 079	3 079
Počet uložených ochranných opatření	omezující opatření	20			
	zabrání věci	21		4	4
Počet případů, kdy bylo rozhodováno o náhradě škody		22		133	133
V běžném roce roce uloženo na pokutách	počet	23		4 932	4 932
	Kč	24		16 338 050	16 338 050
Odvolací řízení	počet odvolání podaných proti rozhodnutím vydaným v I. stupni	25		237	237
	vyřízeno autoremedurou	26			
	počet potvrzených rozhodnutí	27		100	100
	počet zrušených rozhodnutí	28		13	13
	počet změněných rozhodnutí	29		17	17
	počet zrušených rozhodnutí a vrácených k novému projednání	30		36	36

*)Výkaz o přestupcích se netýká jiných správních deliktů fyzických osob a výzev k uhrazení určené částky dle ustanovení zákona č. 361/2000 Sb.

1. Projednané přestupky podle jednotlivých paragrafů zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů							3. Přestupky proti občanskému soužití							
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	
		KÚ	obec	KÚ	obec				KÚ	obec				
a	b	4	5	6	7	8	a	b	14	15	16	17	18	
21	31					6	6	49 1/a	60		3		322	325
21a	32							49 1/b	61		3		62	65
23	33					50	50	49 1/c	62		96		2 727	2 823
24	34					14	14	49 1/d	63				11	11
28	35							49 1/e	64		1		3	4
29	36							celkem	65		103		3 125	3 228
29a	37							4. Přestupky proti majetku						
30	38		4			44	48	§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
31	39					102	102	a	b	19	20	21	22	
32	40							50 1/a	66		111		1 872	1 983
33	41							50 1/b	67		7		83	90
35	42					12	12	50 1/c	68		2		11	13
38	43							celkem	69		120		1 966	2 086
39	44							5. Přestupky projednané podle zvláštních právních předpisů						
41	45							§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
42	46							a	b	24	25	26	27	
42c	47							celkem	70		62		9 954	10 016
43	48							6. Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomanii						
44	49							§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
44a	50							a	b	29	30	31	32	
45	51					4	4	30 1/j	71		4		50	54
46/1	52		7			258	265	30 1/k	72				10	10
46/2	53		6			325	331	celkem	73		4		60	64
47a	54		2			14	16	7. Uhrnem všechny projednané přestupky (součet řádků 55,59,65, 69, 70 a 73 se rovná součtu řádků 7 + 8 + 9+ 18)						
celkem	55		19			829	848	§	č. řádku	KÚ	obec	KÚ	obec	Celkem
2. Přestupky proti veřejnému pořádku							7. Uhrnem všechny projednané přestupky (součet řádků 55,59,65, 69, 70 a 73 se rovná součtu řádků 7 + 8 + 9+ 18)							
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	a	b	34	35	36	37	38	
a	b	9	10	11	12		13	celkem	74		324		16466	16790
47	56				16	513	529	Odesláno dne						
47b	57					19	19	Razítko						
48	58							Zpracoval:						
celkem	59		16		532	548	tel.:							
							linka:							

Obrázek 3: Výkaz Ministerstva vnitra o evidenci přestupků za rok 2016

OBEC odešle zpracovaný výkaz do 16.1.2017 příslušnému krajskému úřadu.

KRAJSKÝ ÚŘAD odešle výkaz **elektronicky** do 15.2.2017 Ministerstvu vnitra na adresu: myron.zajonc@mvr.cz

Údaje jsou poskytovány Ministerstvu vnitra v souladu s ustanovením § 96 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Rok 2016

Kraj

Olomoucký

Výkaz Ministerstva vnitra o přestupcích*) projednaných orgány obcí a krajů (obsahuje vzorec v tabulce Excel)

		Číslo řádku	Krajský úřad	Obec	Celkem
a		b	1	2	3
Počet nevyřízených přestupků z minulého období*)		1	1	5 635	5 636
Počet přestupků došlých během roku 2016*)		2	6	20 562	20 568
Postoupeno	podle § 71 zák. o přestupcích podle § 12 správního řádu	3		546	546
	podle § 55/3 zák. o přestupcích	4		193	193
Odloženo		5		6 631	6 631
Počet všech přestupků ke zpracování v tomto období		6	7	18 924	18 931
a) blokově vyřízeno		7		2 593	2 593
b) v příkazním řízení vyřízeno	napomenutím	8		375	375
	pokutou	9	2	3 675	3 677
c) ve správním řízení vyřízeno	projednáním bez uložení opatření	10		1 278	1 278
	uložením sankce, z toho:	11	3	3 442	3 445
	napomenutím	12		161	161
	pokutou	13	3	3 271	3 274
	zákazem činnosti	14		1 358	1 358
	propadnutím věci	15		81	81
	zákazem pobytu	16		4	4
	zastavením řízení	17	1	2 288	2 289
celkem projednáno přestupků (součet řádků 7+8+9+10+11+17)		18	6	13 651	13 657
Počet nezpracovaných přestupků, které přecházejí do dalšího období		19	1	5 273	5 274
Počet uložených ochranných opatření	omezující opatření	20			
	zabráni věci	21		6	6
Počet případů, kdy bylo rozhodováno o náhradě škody		22		223	223
V běžném roce roce uloženo na pokutách	počet	23	5	9 343	9 348
	Kč	24	25 500	32 325 450	32 350 950
Odvolací řízení	počet odvolání podaných proti rozhodnutím vydaným v I. stupni	25		362	362
	vyřízeno autoremedurou	26		3	3
	počet potvrzených rozhodnutí	27		139	139
	počet zrušených rozhodnutí	28		31	31
	počet změněných rozhodnutí	29		17	17
	počet zrušených rozhodnutí a vrácených k novému projednání	30		101	101

*Výkaz o přestupcích se netýká jiných správních deliktů fyzických osob a výzev k uhrazení určené částky dle ustanovení zákona č. 361/2000 Sb.

1. Projednané přestupky podle jednotlivých paragrafů zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ve znění do 30.9.2016						
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
		KÚ	obec	KÚ	obec	
a	b	4	5	6	7	8
21	31				8	8
21a	32					
23	33		3		22	25
24	34				11	11
28	35					
29	36				2	2
29a	37					
30	38		14		35	49
31	39				29	29
32	40					
33	41					
35	42				2	2
38	43					
39	44					
41	45				1	1
42	46					
42c	47					
43	48					
44	49					
44a	50					
45	51					
46/1	52				72	72
46/2	53		9		387	396
47a	54				20	20
celkem	55		26		589	615
2. Přestupky proti veřejnému pořádku, spáchané do 30.9.2016						
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
		KÚ	obec	KÚ	obec	
a	b	9	10	11	12	13
47	56		5		438	443
47b	57				14	14
48	58				1	1
celkem	59		5		453	458

3. Přestupky proti občanskému soužití, spáchané do 30.9.2016						
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
		KÚ	obec	KÚ	obec	
a	b	14	15	16	17	18
49 1/a	60		5		169	174
49 1/b	61		1		52	53
49 1/c	62		87		2 248	2 335
49 1/d	63					
49 1/e	64					
celkem	65		93		2 469	2 562
4. Přestupky proti majetku, spáchané do 30.9.2016						
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
		KÚ	obec	KÚ	obec	
a	b	19	20	21	22	23
50 1/a	66		110		1 310	1 420
50 1/b	67		8		73	81
50 1/c	68		1		7	8
celkem	69		119		1 390	1 509
5. Přestupky projednané podle zvláštních právních předpisů						
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
		KÚ	obec	KÚ	obec	
a	b	24	25	26	27	28
celkem	70		78	6	7 527	7 611
6. Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniami						
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
		KÚ	obec	KÚ	obec	
a	b	29	30	31	32	33
30 1/j	71				40	40
30 1/k	72				8	8
celkem	73				48	48

7. Přestupky proti veřejnému pořádku, spáchané po 1.10.2016						
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
		KÚ	obec	KÚ	obec	
a	b	34	35	36	37	38
47/1	74		2		83	85
47/2	75				3	3
47b	76					
48	77					
celkem	78		2		86	88

8. Přestupky proti občanskému soužití, spáchané po 1.10.2016						
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
		KÚ	obec	KÚ	obec	
a	b	39	40	41	42	43
49/1	79		4		180	184
49/2	80		4		277	281
49/3	81				1	1
celkem	82		8		458	466

9. Přestupky proti majetku spáchané po 1.10.2016						
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
		KÚ	obec	KÚ	obec	
a	b	44	45	46	47	48
50/1	83		11		282	293
50/2	84				7	7
celkem	85		11		289	300

10. Souhrn všech projednaných přestupků (součet řádků 55,59,65,69,70,73,78,82 a 85 se musí rovnat řádku 18)						
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
		KÚ	obec	KÚ	obec	
a	b	49	50	51	52	53
celkem	86		342	6	13 309	13 657

Odesláno dne:	Razítko	Zpracoval: Mgr. Hana Kiliánová tel.: 585508529 linka:
---------------	---------	---